

การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพคเกจที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

พงศธร กองคำ

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว

มีนาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว

มีนาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE DEVELOPMENT OF ECO-FRIENDLY TRAVEL SERVICES OF FLOATING HOUSES IN MAE
NGAT SOMBOON CHON DAM, CHIANG MAI PROVINCE

A Thesis Submitted to University of Phayao
in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Arts Degree in Hotel and Tourism Management
March 2022

Copyright 2022 by University of Phayao

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

ของ พงศธร กองคำ

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมชัย ปัญญาดี)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ดร. ฤทัยภัทร พิมลศรี)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ดร. กรัณณ์ฤทธิ์ ตัน คะวัตินกุล)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุริยา สัมจันทร์)

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประกอบศิริ ภัคดีพินิจ)

เรื่อง:	การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่
ผู้วิจัย:	พงศธร กองคำ, วิทยานิพนธ์: ศศ.ม. (การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว), มหาวิทยาลัย พะเยา, 2564
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. ฤทัยภัทร พิมลศรี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.กรัณนธ์รัตน์ คะวัตินกุล
คำสำคัญ:	การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยว, แพที่พักแรม Pongsathon Pongsathon Donarrome Kongkha

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อน
แม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษา
บริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2) เพื่อศึกษาถึงความพึง
พอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม 3) เพื่อ
นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ผลการวิจัย พบว่า เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวธรรมชาติทางน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวในรูปแบบแพ
ร้านอาหารในปี พ.ศ. 2527 ต่อมาได้มีการพัฒนาเป็นแพที่พักแรม ซึ่งสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง ใน
ส่วนพฤติกรรมทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน พบว่า ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนามาจากจังหวัดเชียงใหม่
และจังหวัดใกล้เคียง โดยมีผู้ร่วมทางเฉลี่ย 7 คน และเป็นกลุ่มเพื่อน ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 2 วัน 1 คืน ซึ่งส่วน
ใหญ่ต้องการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ สำหรับแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว คือ ต้องการพักผ่อนหย่อนใจในแหล่ง
ท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางน้ำและต้องการสัมผัสธรรมชาติทางน้ำที่สวยงาม ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
และผู้มาเยือน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านสิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติ
(Attraction) มีค่ามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านบุคลากรผู้บริการ (Staff) ด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว
(Activity) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ด้านความปลอดภัย (Safety) เรียงตามลำดับ การจัดการ
สิ่งแวดล้อม (Environment Management) ในส่วนแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็น
มิตรต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า ควรพัฒนาด้านการจัดการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อ
สิ่งแวดล้อม (Environment Management) มีความสำคัญเร่งด่วนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาด้านบุคลากรผู้
บริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม (Staff) การพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) การพัฒนาด้าน
กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) การพัฒนาด้านความปลอดภัย (Safety) และการพัฒนาด้านความ
ดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม (Attraction) ตามลำดับ

Title: THE DEVELOPMENT OF ECO-FRIENDLY TRAVEL SERVICES OF FLOATING HOUSES IN MAE NGAT SOMBOON CHON DAM, CHIANG MAI PROVINCE

Author: Pongsathon Kongkha, Thesis: M.A. (Hotel and Tourism Management), University of Phayao, 2021

Advisor: Luathaiapat Primonsree , Ph.D. Co-advisor Krantharat Khawatkun , Ph.D.

Keywords: The Development of Eco-Friendly Travel Services, Floating Houses

ABSTRACT

The research titled ‘The Development of Eco-Friendly Travel Services of Floating Houses in The Mae Ngat Somboon Chon Dam, Chiang Mai Province’ employed quantitative and qualitative research. The objectives were: 1) to study the context and potential of eco-friendly travel services of floating houses; 2) to study the satisfaction and needs of tourists and visitors towards the travel services of floating houses. 3) to propose guidelines for the development of travel services of floating houses.

The findings showed that The Mae Ngat Somboon Chon Dam, Srilanna National Park, Chiang Mai Province has an abundant natural water for tourist attraction. This resulted in the development of tourism services in the form of a floating restaurant in 1984. Later, it was developed into a floating houses which was able to continuously attract tourists. Regarding the tourism behavior among tourists and visitors, it was found that the majority of respondents were domiciled from Chiang Mai and nearby provinces and traveled with an average of 7 participants and a group of friends. The duration of the trip was 2 days 1 night and the majority wanted to come back to travel again. The travel motivation was for relaxing in the natural environment and for experiencing the beautiful surroundings. In term of the satisfaction of tourists and visitors revealed a high level of satisfaction. In particular, the attractions of natural resources showed the highest level, followed by the service standard of staffs, recreation and tourism activities, amenities, and safety respectively. Regarding to an environment management, in terms of development guidelines for eco-friendly travel services of floating houses, it was found that eco-friendly travel services management of floating houses should be the priority development activity followed by the development of staffs who provide travel services at the floating houses amenities development the development of recreation and tourism activity safety development and the development of natural attractions around the floating houses respectively.

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ฤทัยภัทร พิมลศรี ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.กัณณ์ชรัตน์ ตะวัตติกุล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยในตลอดช่วงระยะเวลาการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียา สัมจันทร์ ดร.วรัชต์ มัชฌิมบุรุษ ดร.พัจน์พิตตา ศรีสมพงษ์ ดร.นิรมล พรหมนิล และคณาจารย์สาขาวิชาการจัดการการโรงแรมและการท่องเที่ยวที่กรุณาให้คำชี้แนะแนวทางตลอดการทำวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียา สัมจันทร์ คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดร.กীরติ ตระการศิริวานิช คณบดีคณะพัฒนาการท่องเที่ยว ดร.ยุทถการ ไวยอาภา อาจารย์ทิพย์วดี โพธิ์สิทธิพรรณ คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และดร.สมยศ โฉงเคลือบ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมืองานวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย ปัญญาดี วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ และกรุณาให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์จนเกิดความสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณภูพิชิต ช่วยบำรุง หัวหน้าอุทยานแห่งชาติศรีลานนา คุณเจตณรงค์ สมบุญมา นายกสภาคมลพิษพื้นที่ท่องเที่ยวแม่แตง และผู้ประกอบการแพที่พักแรม ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณครอบครัวตลอดอารมณ์ ที่คอยให้แรงสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้อย่างเต็มที่ รวมถึงขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น พี่น้อง สาขาวิชาการจัดการการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยพะเยาทุกคน ที่มอบกำลังใจและความช่วยเหลือ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปเป็นอีกแนวทางในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทน์สมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืนต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ศึกษาบริบทพื้นที่ศึกษา	8
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และรูปแบบกิจกรรม นันทนาการกลางแจ้ง	10
เกณฑ์การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ.....	20
แนวคิดหลักการการให้บริการทางการท่องเที่ยวและที่พักแรม.....	25
แนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	31
แนวคิดพฤติกรรมนักท่องเที่ยว	44
การสร้างกลยุทธ์ทางการตลาดบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรม	46

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	51
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน.....	52
ระเบียบวิธีการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่.....	52
ระเบียบวิธีการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่.....	55
ระเบียบวิธีการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่.....	59
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	63
วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่	63
วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่	106
วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่.....	128
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผล	146
สรุปผลการวิจัย.....	146
อภิปรายผลการวิจัย	153
ข้อเสนอแนะ.....	170

บรรณานุกรม 172

ภาคผนวก..... 175

ประวัติผู้วิจัย..... 221

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงถึงการประเมินแหล่งธรรมชาติที่ยังไม่มีการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว .	24
ตาราง 2 แสดงถึงการประเมินแหล่งธรรมชาติที่มีการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว	25
ตาราง 3 แสดงข้อมูลทั่วไปของแพที่พักรวมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล	71
ตาราง 4 ศักยภาพด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management).....	83
ตาราง 5 ศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction).....	88
ตาราง 6 ศักยภาพด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)	93
ตาราง 7 ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities).....	97
ตาราง 8 ศักยภาพด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (Staff).....	101
ตาราง 9 ศักยภาพด้านความปลอดภัย (Safety).....	105
ตาราง 10 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	106
ตาราง 11 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว	110
ตาราง 12 แสดงแรงแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล	113
ตาราง 13 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management)	115
ตาราง 14 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	117
ตาราง 15 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อกิจกรรมนันทนาการ และการท่องเที่ยว (Activity).....	119
ตาราง 16 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่วนกลางของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา	121
ตาราง 17 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อสิ่งอำนวยความสะดวกบน แพที่พักรวมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล	122

ตาราง 18 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่.....	124
ตาราง 19 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อการให้บริการของบุคลากรที่ให้บริการในแพพักผ่อน	125
ตาราง 20 แสดงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อความปลอดภัย (Safety)..	126
ตาราง 21 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล.....	128
ตาราง 22 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในด้านจุดเด่น-จุดแข็ง (Strength) ของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่	129
ตาราง 23 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในด้านจุดอ่อนข้อด้อย (Weakness) ของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนาจังหวัดเชียงใหม่	131
ตาราง 24 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในด้านโอกาส (Opportunity) ของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่.....	132
ตาราง 25 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในด้านอุปสรรค (Threat) ของแพที่พักแรม ในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่.....	134
ตาราง 26 แสดงความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	136
ตาราง 27 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management)	137
ตาราง 28 แสดงแนวทางการพัฒนาสิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติ (Attraction).....	139
ตาราง 29 แสดงแนวทางการพัฒนากิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity).....	140
ตาราง 30 แสดงแนวทางการพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)	141
ตาราง 31 แสดงแนวทางการพัฒนาด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (Staff).....	142
ตาราง 32 แสดงแนวทางการพัฒนาด้านความปลอดภัย (Safety).....	144

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงถึงที่ตั้งเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่.....	8
ภาพ 2 กรอบแสดงกรอบแนวคิดงานวิจัย.....	50
ภาพ 3 แสดงถึงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช	65
ภาพ 4 แสดงถึงการจัดเก็บรายได้เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติลานนา กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.....	66
ภาพ 5 เรือนแพพันภิรมย์	67
ภาพ 6 เมาทนโพธิ์ท	67
ภาพ 7 เรือนแพสายนที	67
ภาพ 8 เรือนแพริมธาร	68
ภาพ 9 เรือนแพเวลาลอย	68
ภาพ 10 เรือนแพเอกชัย.....	68
ภาพ 11 เรือนแพล้านนา.....	69
ภาพ 12 เรือนแพน้องมายด์	69
ภาพ 13 เรือนแพน้องแอน.....	69
ภาพ 14 เรือนแพอาจารย์วิช	70
ภาพ 15 แสดงถึงการวิเคราะห์ SWOT Matrix.....	135
ภาพ 16 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบตามรูปแบบ E3A2S.....	167

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของหลายประเทศให้มีสภาพคล่อง ซึ่งหนึ่งในประเทศที่สามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นหลักคือประเทศไทย ที่สามารถสร้างรายได้อย่างมหาศาลต่อปี ด้วยเหตุนี้ทำให้ประเทศไทยตระหนักได้ถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในฐานะเป็นกลไกหลักในการรักษาเสถียรภาพของประเทศและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้มีสภาพคล่อง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2559) โดยจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนคิดเป็น 12.92% ของไตรมาสแรกในปี พ.ศ. 2559 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559) ซึ่งจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวที่มีความสำคัญอันดับต้น ๆ ของประเทศไทยคือจังหวัดเชียงใหม่และพื้นที่เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวคิดเป็น 72.41% ของจังหวัดในภาคเหนือ สามารถสร้างรายได้ในไตรมาสแรกถึง 6866.76 ล้านบาท (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559) อันเนื่องมาจากความหลากหลายของทรัพยากรทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

จังหวัดเชียงใหม่มีป่าไม้หลากหลายประเภท ประกอบด้วย ป่าดิบเขา ป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าเต็งรังผสมป่าสนเขา และป่าแดง เป็นต้น พื้นที่ป่าไม้ประกอบด้วย ป่าธรรมชาติ สวนป่า และป่าฟื้นฟูตามธรรมชาติ โดยมีพื้นที่ป่าไม้อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ 12,222,395 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 69.93 ของพื้นที่ทั้งจังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งเป็นป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 25 แห่ง อุทยานแห่งชาติ 14 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 4 แห่ง อุทยานแห่งชาติ 2 แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 1 แห่ง ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ยังเป็นจังหวัดที่ถือได้ว่ามีพื้นที่เขตเมืองใกล้กับเขตอุทยานแห่งชาติมากที่สุดในประเทศไทยอีกด้วย รวมไปถึงอุทยานแห่งชาติของจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่จะมีอ่างเก็บน้ำหรือเขื่อนที่ใช้ในการกักเก็บน้ำใช้ในการเกษตร ซึ่งนอกเหนือจากประโยชน์ทางการเกษตรแล้วผลจากการสร้างเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ก่อให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากชาวไทยและชาวต่างชาติอยู่หลายแห่ง ซึ่ง 1 ใน 14 แห่งของอุทยานแห่งชาติในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีบทบาทสำคัญในการท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่ คือ อุทยานแห่งชาติศรีลานนา มีพื้นที่รับผิดชอบ 3 อำเภอ

ได้แก่ อำเภอแม่แตง อำเภอเชียงดาว อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอุทยานแห่งชาติ 1 ในจำนวน 5 แห่ง ของโครงการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ เพื่อการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ วันที่ 5 ธันวาคม 2530 มีเนื้อที่ประมาณ 878,750 ไร่ หรือ 1,406 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์และเป็นป่าต้นน้ำลำธารที่สำคัญของแม่น้ำปิงตอนบน มีสัตว์ป่านานาชนิด ธรรมชาติที่สวยงาม และจุดเด่นของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ก็คือ อ่างเก็บน้ำของเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ซึ่งเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในการเดินทางมาท่องเที่ยวพักผ่อน รับประทานอาหาร หรือทำกิจกรรมนันทนาการทางน้ำรูปแบบต่าง ๆ อย่างเนืองแน่นตลอดทั้งปี ซึ่งจุดเด่นของเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางน้ำที่สามารถพักผ่อนในแพที่พักผ่อนบริเวณอ่างเก็บน้ำของเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล รายละเอียดไปด้วยทิวทัศน์และทัศนียภาพที่สวยงามบนพื้นน้ำและภูเขา เหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ โดยในปัจจุบันมีโครงการก่อสร้างอุโมงค์ผันน้ำเชื่อมโยงเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล - ลำน้ำแม่แตง - เขื่อนแม่งวดอุดมธารา เป็นโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่เชื่อม 3 แหล่งน้ำเข้าด้วยกัน จะส่งผลให้ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลในขนาดที่มีความเสถียรซึ่งจะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นในทุกฤดูกาลทางการท่องเที่ยว และสามารถรักษาสมาคมดุลนิเวศท้ายน้ำได้ดีขึ้นอีกด้วย การเจาะอุโมงค์ส่งน้ำช่วงเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล - เขื่อนแม่งวดอุดมธาราเป็นการเจาะชั้นหินครั้งแรกในประเทศไทย ใช้เทคนิคผสมผสานกัน 2 วิธี คือ การขุดเจาะและฝังระเบิด หลังจากระเบิดเสร็จก็ขนย้ายหินออก ติดตั้งค้ำยันแล้วจึงฟันคอนกรีต และการเจาะอุโมงค์ด้วยหัวเจาะ ซึ่งอุโมงค์ที่ขุดเจาะมีความลึกจากผิวดิน 300 - 700 เมตร ที่ผ่านมากการดำเนินงานทั้ง 2 สัญญามีความล่าช้ากว่าแผนงาน ทั้งจากการขออนุญาตใช้พื้นที่ป่าสงวนและในพื้นที่ป่าเขตอุทยานแห่งชาติ และยังมีปัญหาสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะการขุดเจาะระเบิดชั้นหิน ทำให้ต้องปรับสภาพภายในอุโมงค์และเครื่องมือขุดเจาะใหม่ตามสภาพโครงสร้างหินการก่อสร้างแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะทางรวม 22 กิโลเมตร กำหนดแล้วเสร็จทั้งโครงการในปี 2564 ประกอบด้วยอุโมงค์ส่งน้ำแม่แตง - เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุโมงค์ส่งน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล - เขื่อนแม่งวดอุดมธารา ประตุระบายน้ำแม่ตะมาน งบประมาณรวมกว่า 15,000 ล้านบาท (สำนักบริหารโครงการกรมชลประทาน, 2559) ซึ่งหลังสร้างเสร็จคาดว่าจะสามารถดำเนินกิจกรรมทางการท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี และจะมีปริมาณนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากความเสถียรของระดับน้ำที่คงที่ตลอดทั้งปี

เมื่อมีการพัฒนาทางการท่องเที่ยวเพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น หากไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม โดยการนำทรัพยากรทางธรรมชาติมาเป็นแหล่งท่องเที่ยว อาจก่อให้เกิดสภาวะสิ่งแวดล้อมทางกายภาพโดยรอบถูกบั่นทอนความสมบูรณ์ลงที่ละน้อย หรืออาจถูกบั่นทอนลงอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดดจากจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจจะมีผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น สิ่งก่อสร้างในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ปริมาณการทิ้งขยะลงในแหล่งท่องเที่ยวหรือชาวการบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ การใช้สารเคมี การรองรับนักท่องเที่ยวเกิดขีดความสามารถของพื้นที่ การให้บริการทางการท่องเที่ยวที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการทำลายทรัพยากรธรรมชาติด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยสิ่งเหล่านี้ส่งผลโดยตรงและโดยอ้อมกับสภาวะสิ่งแวดล้อมเกิดความแปรปรวนจนถึงขั้นเสื่อมสภาพลงในที่สุด และเกิดความเสียหายต่อโครงสร้างความสมดุลของระบบนิเวศโดยรอบเป็นวงกว้างอย่างถาวร ซึ่งการหาแนวทางการบริหารจัดการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวและบริการทางการท่องเที่ยวของเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ นายวรานนท์ ภูวนิช นักวิชาการเผยแพร่ อุทยานแห่งชาติศรีลานนา เมื่อ 24 ตุลาคม 2560 พบว่า แพที่พักรวมในบริเวณเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล มีผู้ประกอบการแพที่พักรวมให้บริการนักท่องเที่ยวจำนวน 10 แห่ง ซึ่งเป็นพื้นที่ผ่อนปรนพิเศษอยู่ในเขตพื้นที่ของอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล ให้สามารถดำเนินกิจกรรมทางการท่องเที่ยวทางน้ำรูปแบบต่าง ๆ ได้ซึ่งในปัจจุบันไม่มีกฎระเบียบข้อบังคับหรือแนวทางการปฏิบัติของการดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวและการประกอบธุรกิจแพที่พักรวม มีเพียงข้อบังคับจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่สร้างมาพิเศษเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติเบื้องต้นเท่านั้น โดยในอนาคตมีโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติศรีลานนา “ทะเลสาบสีเขียว (GREEN LAKE)” ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติศรีลานนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเป็นโครงการที่ต้องพึ่งพาผลการวิจัยในอนาคตเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อนำเสนอต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้โครงการ “ทะเลสาบสีเขียว (GREEN LAKE)” เป็นโครงการที่ถูกลำนำมาใช้ปฏิบัติจริงในอนาคต

ดังนั้นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ จึงมีความสำคัญที่จะนำผล การศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวม และกิจกรรมนันทนาการทางน้ำรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยในการลดมลพิษที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว รวมไปถึงสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่นักท่องเที่ยวและ

ผู้มาเยือน เพื่อจะก่อให้เกิดการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่มีมาตรฐานและ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อ
การบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่
2. ขอบเขตด้านประชากร
 - 2.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่
กลุ่มที่ 1 หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ บุคลากรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ทำการสุ่มแบบเจาะจง ได้แก่ เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติศรีลานนา และเจ้าหน้าที่สำนักบริหาร
พื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 (เชียงใหม่)
 - กลุ่มที่ 2 หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ สมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวแม่แตง
ผู้ประกอบการธุรกิจแพที่พักรวม
 - 2.2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน
ชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา
จังหวัดเชียงใหม่
 - 2.3 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่
กลุ่มที่ 1 หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ บุคลากรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ทำการสุ่มแบบเจาะจง ได้แก่ เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติศรีลานนา และเจ้าหน้าที่สำนักบริหาร
พื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 (เชียงใหม่)

กลุ่มที่ 2 หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ สมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวแม่แดง ผู้ประกอบการธุรกิจแพที่พักรวม บริษัทท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มที่ 3 นักวิชาการด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1 ศึกษาเพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

3.2 เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

3.3 การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

2. ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริการให้ดียิ่งขึ้น

3. ทำให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักท่องเที่ยว (Tourist) หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวและทำกิจกรรมทางน้ำ โดยมีการพักรวมค้างคืนเกิน 24 ชั่วโมง ที่เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่

ผู้มาเยือน (Visitor) หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวและทำกิจกรรมทางน้ำ โดยไม่มีการพักรวมค้างคืนที่เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกมาของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่

แพที่พักรวม หมายถึง เรือนแพที่พักรวมที่มีการให้บริการที่พักรวม บริการร้านอาหาร หรือมีกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ ในบริเวณเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา อ่างเก็บน้ำดอยเต่า อ่างเก็บน้ำดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผู้ประกอบการภาคเอกชนและภาครัฐจัดทำขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน

การบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัดการบริการแพที่พักรวม ร้านอาหาร หรือกิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทางน้ำ โดยจะต้องมีระบบบริหารจัดการการจัดการของเสีย มีระบบบริหารจัดการการใช้พลังงานและนำพลังงานทดแทนมาใช้ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีคุณค่า มีระบบบริหารจัดการการคุณภาพอากาศ มลพิษทางอากาศ เสียง รวมไปถึงคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งทุกปัจจัยจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อเชิงลบหรือส่งผลกระทบต่อเชิงลบน้อยที่สุดต่อโครงสร้างสมดุลของระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ รวมไปถึงมีความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน คือ แนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่” มีการทบทวนวรรณกรรมตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ศึกษาบริบทพื้นที่ศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และรูปแบบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง
3. เกณฑ์การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
4. แนวคิดหลักการการให้บริการทางการท่องเที่ยวและที่พักแรม
5. แนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. แนวคิดพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
7. การสร้างกลยุทธ์ทางการตลาดบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรม
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดงานวิจัย

ศึกษาบริบทพื้นที่ศึกษา

เขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเขื่อนที่สร้างขึ้นตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เดิมชื่อว่า เขื่อนแม่จัด ตั้งอยู่บนลำน้ำแม่จัด สาขาแม่น้ำปิง ตำบลอินทนิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ และยังตั้งอยู่ในอุทยานแห่งชาติศรีลานนา สำหรับทางเข้าเขื่อนอยู่ประมาณหลักกิโลเมตรที่ 41 บนทางหลวงหมายเลข 107 สายเชียงใหม่ – ฝาง

ภาพ 1 แสดงถึงที่ตั้งเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่

1. การก่อสร้างเขื่อนแม่จัดเริ่มก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2520 โดยกรมชลประทาน การก่อสร้างตัวเขื่อนแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2527 ต่อมา กฟผ. ได้เข้ามาดำเนินการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังน้ำในปี พ.ศ. 2528 แล้วเสร็จในปีเดียวกัน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามเขื่อนว่าเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2529 เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อน เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529

2. ข้อมูลทั่วไป

2.1 ประเภทเขื่อน: เขื่อนดิน

2.2 ตัวเขื่อน: สร้างปิดกั้นลำน้ำแม่จัด ที่บ้านใหม่ ตำบลช่อแล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

2.3 ลักษณะเขื่อนแม่งัดเป็นเขื่อนดินถม สูง 59 เมตร ยาว 1,950 เมตร อ่างเก็บน้ำมีพื้นที่ 16 ตารางกิโลเมตร สามารถเก็บกักน้ำได้สูงสุด 26.5 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำไหลเข้าตัวเขื่อนเฉลี่ยปีละ 332 ล้านลูกบาศก์เมตร ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ขนาดกำลังผลิตเครื่องละ 4,500 กิโลวัตต์ จำนวน 2 เครื่อง รวมกำลังผลิตทั้งสิ้น 9,000 กิโลวัตต์ สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ปีละ 19 ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง

3. ประโยชน์

3.1 ด้านการชลประทาน สามารถส่งน้ำเข้าสู่พื้นที่เพาะปลูกในเขตโครงการได้ประมาณ 30,000 ไร่ และช่วยส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่เพาะปลูกของฝ่ายสินธุกิจปรีชา (ฝ่ายแฝก) จังหวัดเชียงใหม่ โครงการแม่ปิงเก่า จังหวัดลำพูน และพื้นที่เพาะปลูกโดยฝ่ายของราษฎรอีกด้วย รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 188,000 ไร่

3.2 ด้านพลังงานไฟฟ้าเขื่อนสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ประมาณ 24.50 ล้านกิโลวัตต์

3.3 ด้านการประมงเป็นแหล่งประมงน้ำจืดขนาดใหญ่ เป็นแหล่งผลิตอาหารสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น

3.4 ด้านการท่องเที่ยวเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ เหมาะแก่การท่องเที่ยวพักผ่อน อ่างน้ำเหนือเขื่อนมีทัศนียภาพที่งดงาม มีบริการนั่งแพ ร้านอาหาร

จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ นายวรานนท์ ภูวนิช นักวิชาการเผยแพร่ อุทยานแห่งชาติศรีลานนา พบว่า ก่อนที่จะมีการสร้างเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลขึ้นในพื้นที่ดังกล่าว มีชาวบ้านท้องถิ่นอาศัยอยู่ในบริเวณเวียงน้ำซึ่งเป็นที่ตั้งในปัจจุบัน โดยมีลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นเรือนแพ ซึ่งต่อมาเกิดโครงการสร้างเขื่อนขึ้นตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ภายหลังจากการสร้างเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลแล้วเสร็จ ชาวบ้านท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในแพก็ได้รับอนุญาตให้อาศัยต่อได้ ภายหลังจากการสร้างเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล 1 ปี ก็ได้มีการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติศรีลานนาขึ้น ซึ่งเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลก็อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา เมื่อมีการก่อตั้งอุทยานแห่งชาติศรีลานนาขึ้นโดยทัศนียภาพและความหลากหลายทางธรรมชาติที่สวยงาม จึงมีการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวขึ้นในบริเวณอ่างเก็บน้ำของเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจแพที่พักรวมในพื้นที่คือ ชาวท้องถิ่นเดิมที่อาศัยอยู่ที่แพในบริเวณดังกล่าว และมีการพัฒนาที่อยู่อาศัยเดิมเพื่อการท่องเที่ยวซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน โดยในปัจจุบันมีผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวแพที่พักรวมจำนวน 10 แห่ง

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และรูปแบบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง

แนวคิดการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2559) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Natural Attraction) หมายถึง สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ อาจจะเป็นความงดงามตามสภาพธรรมชาติ ความแปลกตาของสภาพธรรมชาติ สัตว์หายากที่สำคัญทางธรณีวิทยาและภูมิศาสตร์ อันเป็นเอกลักษณ์หรือเป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ (Special Environmental Features) หรือ สภาพแวดล้อมที่มีคุณค่าทางวิชาการก็ได้

กล่าวคือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมีลักษณะเฉพาะ คือ เมื่อถูกทำลายแล้วก็จะหมดสภาพไปไม่สามารถฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมได้โดยง่ายหรือต้องใช้เวลานาน ในการฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม จึงต้องมีการดูแลรักษาทรัพยากรอย่างดี ทรัพยากร การท่องเที่ยวประเภทนี้มิได้เกิดขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว แต่เป็นการนำการท่องเที่ยวเข้าไปผนวกกิจกรรมที่เกิดขึ้น จึงเป็นกิจกรรมที่สัมพันธ์ใกล้ชิดกับธรรมชาติเช่น เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ดูนก/แมลง ส่องสัตว์ เล่นน้ำตก เป็นต้น มีวัตถุประสงค์ เพื่อความเพลิดเพลิน และนันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ และอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาค้นคว้าความรู้เข้าไปด้วย

แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวในปัจจุบันที่นานาประเทศ ให้การสำคัญ เพื่อการมุ่งไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศและนานาชาติ ตามหลักปรัชญา ญาณาสากลว่าด้วยการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน (Environmentally Sustainable Development) โดยให้ความสำคัญแก่การให้การศึกษาค้นคว้าหรือการเรียนรู้ หรือมุ่งเน้นให้เกิดการอนุรักษ์มากกว่าการจัดการลดหรือปราศจากผลกระทบและนักท่องเที่ยวพึงพอใจเท่านั้น แต่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ มีการจัดการรักษาสิ่งแวดล้อม และให้การศึกษแก่นักท่องเที่ยว

วิมล จิโรจพันธุ์ (2548) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่มีความเกี่ยวเนื่องกับโครงสร้างของระบบนิเวศทางธรรมชาติ โดยจะมีกระบวนการให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และเป็นการจัดการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกใส่ใจต่อการ

เปลี่ยนแปลงของโครงสร้างระบบนิเวศจากการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีหลักการพื้นฐาน 7 ประการ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องจะต้องหลีกเลี่ยงการสร้างผลกระทบเชิงลบที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อโครงสร้างระบบนิเวศทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน ให้มีความตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมของท้องถิ่น

3. รายได้จากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะต้องนำไปสู่การอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมท้องถิ่น

4. ชุมชนในท้องถิ่นหรือชุมชนใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยว จะต้องมีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์จากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยตรง

5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเน้นความสำคัญในการวางแผนการจัดสรรพื้นที่สำหรับการท่องเที่ยว และกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้อยู่ในกรอบของขีดความสามารถของศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด

6. รายได้ส่วนใหญ่จากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะต้องตกอยู่กับผู้เป็นเจ้าของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่นโดยรอบของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้วยเหตุนี้ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเน้นการขายผลิตภัณฑ์และบริการจากชุมชนท้องถิ่นเป็นหลัก

7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้รับการพัฒนาขึ้นจากฐานแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อให้ไม่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างระบบนิเวศ

กองอนุรักษ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและสมาคมไทยการท่องเที่ยวอนุรักษ์ และผจญภัย ได้กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนี้

1. ต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีโครงสร้างระบบนิเวศสมบูรณ์
2. หากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีที่พักแรมจะต้องเป็นที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3. มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้ความรู้และให้คำแนะนำในการปฏิบัติของนักท่องเที่ยว
4. มีความพร้อมในด้านการบริการนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและมีความปลอดภัย
5. มีการจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐและเอกชนในการวางแผนบริหารจัดการพื้นที่

6. มีป้ายสื่อความหมายบนเส้นทางกำหนัดการนันทนาการทางการท่องเที่ยวเป็นระยะ เพื่อให้ ความรู้แก่นักท่องเที่ยว

7. มีการจัดเส้นทางการศึกษาธรรมชาติเป็นเส้นทางรูปแบบต่าง ๆ ระยะทางไม่ต่ำกว่า 1 กิโลเมตร

8. มีการกำหนดขีดความสามารถของศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับ นักท่องเที่ยวที่ชัดเจน

9. มีแผนการบริหารจัดการพื้นที่ที่มีนโยบายต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและภูมิ ปัญญาท้องถิ่นที่ชัดเจน

สุรเชษฐ์ เศรษฐมาลี ดร.รชณี เอมพันธ์ (2539) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักที่สำคัญของ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มี 4 ประการ ประกอบด้วย

1. องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นลักษณะเฉพาะประการหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การมุ่งเน้นในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เพื่อประสานการท่องเที่ยวกับความพอใจในการ เรียนรู้และสัมผัสกับระบบนิเวศ (Eco-system) อาจมีบางแห่งที่รวมเอาลักษณะวัฒนธรรมที่มี วิถีชีวิตแบบธรรมชาติ หรือเป็นส่วนหนึ่งในระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ไว้ (Nature-based tourism) โดยเฉพาะแม้ว่าจะมีความคาบเกี่ยวกันในพื้นที่ก็ตาม ในทำนองเดียวกันการ ท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural tourism) จึงไม่ใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งหมด ทั้งนี้ต้อง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการจัดการการท่องเที่ยว นั้น ๆ ด้วย อาจเป็นการท่องเที่ยวในแหล่ง ท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (Identity or Authentic or Endemic or Unique) ธรรมชาตินั้นอาจรวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบ นิเวศ (Eco-system) ในพื้นที่ด้วย

2. องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ (Responsible travel) โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและอัตลักษณ์ท้องถิ่น ซึ่งมีการจัดการที่ยั่งยืน ครอบคลุมไปถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันและกำจัดมลพิษ และควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขตจึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่าง ยั่งยืน (Sustainably managed tourism) เพื่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ (Responsibly travel) ที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการ เรียนรู้ (Learning process) โดยมีการให้การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของ แหล่งท่องเที่ยวเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างจิตสำนึกที่

ถูกต้องกับผู้เกี่ยวข้อง นักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว จึงเป็นการท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา(Environmental education-based tourism)

4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่น (Involvement of local community or People participation) ที่มีบทบาทในมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติตามแผน และร่วมได้รับประโยชน์อย่างเสมอภาค คอยติดตามตรวจสอบ รวมถึงร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวอันจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ในท้องถิ่น ทั้งการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการได้รับผลตอบแทน เพื่อนำกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย ในที่สุดแล้วท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพซึ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรมีหลักการสำคัญ ดังต่อไปนี้

4.1 เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ทำให้สภาพแวดล้อมเกิดความเสื่อมโทรม

4.2 ก่อให้เกิดประโยชน์ระยะยาวต่อทรัพยากรชุมชนในท้องถิ่นและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยรายได้ส่วนหนึ่งควรย้อนกลับไปสู่การอนุรักษ์

4.3 จัดประสบการณ์ให้การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สภาพสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่นักท่องเที่ยว โดยควรสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวมีความรับผิดชอบทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและพฤติกรรมของตนเองต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมในชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

4.4 การสร้างหรือการจัดการใด ๆ ควรยอมรับข้อจำกัดที่ดำรงอยู่ของสภาพแหล่งท่องเที่ยว หากต้องมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงควรเป็นไปเพื่อพัฒนาทัศนียภาพของท้องถิ่น การลงทุนทางด้าน การท่องเที่ยวควรมุ่งเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจและกิจกรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่น

4.5 ควรให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนา ทั้งการวางแผนตัดสินใจ ดำเนินการและการควบคุม มิใช่ปล่อยให้พวกเขาเป็นเพียงเป้าหมายของการท่องเที่ยว และยอมให้บุคคลภายนอกมาคิดและตัดสินใจเพียงฝ่ายเดียว เพราะทิศทางจะไม่เป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

4.6 ควรมีการจัดทำธุรกิจที่ถูกต้อง เหมาะสม มีภาคีที่ที่มีความรู้เรื่องระบบนิเวศ และวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวอย่างแท้จริง

4.7 มีการจัดการและควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและไม่เกินขีดความสามารถที่ชุมชนในท้องถิ่นและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวจะรองรับได้

รูปแบบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง

สุรเชษฐ์ เศรษฐมาลี ดร.รชณี เอ็มพันธ์ (2539) กล่าวว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถกระทำได้หลายรูปแบบในพื้นที่ธรรมชาติที่มีระบบนิเวศต่าง ๆ กัน เช่นกลุ่มระบบนิเวศป่าเขาจะเน้นกิจกรรมที่อาศัยทรัพยากรนันทนาการประเภท ป่าไม้ สัตว์ป่า แหล่งน้ำ เช่น อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ น้ำตกต่าง ๆ สภาพภูมิทัศน์ของลักษณะสัณฐานที่ดิน (Land Forms) และสัณฐานทางธรณีที่เป็นลักษณะเด่นแปลกตา หรือลักษณะเด่นที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และวัฒนธรรมของชุมชนดั้งเดิมในพื้นที่เป็นหลักสำคัญ ส่วนกลุ่มระบบนิเวศแบบเกาะแก่งชายฝั่งมักจะได้รับความสะดวกในด้านทรัพยากรทางทะเล (Marine Resources) ที่ยังคงสภาพธรรมชาติสมบูรณ์สวยงาม เช่น ปะการัง ปลาสวยงาม ชายหาดที่สวยงาม ส่วนสภาพป่าเขาหรือแหล่งน้ำต่าง ๆ จะได้รับความสนใจเป็นอันดับรองลงมา ดังนั้นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะเน้นไปในส่วนที่เป็นชายฝั่ง (Wetland) กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้รับความนิยมมาก คือ การดูนกต่าง ๆ โดยเฉพาะ นกต่างถิ่นที่หาดูได้ยาก เป็นต้น การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ควรพิจารณาปัจจัยหลัก 2 ประการ กล่าวคือ

1. ปัจจัยเกี่ยวกับพื้นที่และทรัพยากรนันทนาการในพื้นที่ที่จะรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism Site) ทั้งนี้สภาพดั้งเดิมและคุณค่าที่มีอยู่ในตัวธรรมชาติเป็นหัวใจของกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนั้นในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่แม้จะมีความงดงาม แต่ถ้าหากมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมอย่างมาก จนกระทั่งรูปลักษณ์เดิมสูญเสียนั้นจะไม่อยู่ในเกณฑ์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นอกจากนั้นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องไม่ทำให้พื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เสื่อมโทรมลงไปจนไม่สามารถฟื้นตัวได้อีก พื้นที่ธรรมชาติที่มีแนวโน้มที่จะเกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม เมื่อจัดให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น แหล่งพืช สัตว์ป่าหายาก บริเวณที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า ฯลฯ ควรที่จะละเว้นการส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวในบริเวณดังกล่าว

2. ปัจจัยเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ควรส่งเสริมนอกจากมุ่งให้นักท่องเที่ยวได้รับความเพลิดเพลิน พึงพอใจและใกล้ชิดกับธรรมชาติแล้ว ควรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้กับธรรมชาติไม่มากนักโดยผ่านทางโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ อย่างไรก็ดี การจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ธรรมชาติอาจจำเป็นต้องพิจารณากิจกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่ไม่ได้เน้นเรื่องของการเรียนรู้ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกอบกันไป เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและให้นักท่องเที่ยวได้รับความเพลิดเพลินมากขึ้น ซึ่งอาจเรียกว่ากิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กล่าวคือ เป็นกิจกรรมที่กระทำในพื้นที่ธรรมชาติ มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวต่อกลุ่ม

กิจกรรม เพื่อไม่สร้างผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติ กิจกรรมเสริมดังกล่าวอาจจัดกลุ่มได้เป็นกลุ่มกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นการใกล้ชิดชื่นชมธรรมชาติ (Appreciative Recreational Activities) และกลุ่มกิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นการผจญภัยตื่นเต้นท้าทายกับธรรมชาติ (Adventurous Recreational Activities) สำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (กิจกรรมหลัก) กิจกรรมการท่องเที่ยวแบบชื่นชมธรรมชาติ (กิจกรรมเสริม) และกิจกรรมผจญภัยตื่นเต้น (กิจกรรมเสริม) พอที่จะสรุปได้ดังนี้

2.1 กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (กิจกรรมหลัก)

2.1.1 กิจกรรมการเดินป่า (Hiking/Trekking) เป็นการเดินป่าระยะใกล้ (2 กิโลเมตรขึ้นไป) เป็นกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับธรรมชาติอย่างใกล้ชิด โดยการนำตัวเองไปสู่ธรรมชาติด้วยเส้นทางเดินเท้าที่ตัดผ่านเข้าไปในป่าที่มีจุดสวยงามดึงดูดความสนใจตามธรรมชาติรายทางนักท่องเที่ยวนอกจากจะได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติแล้ว ยังมีโอกาสได้เรียนรู้สรรพสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติจากไกด์นำทางที่มีความรู้ด้านนิเวศวิทยา (Ecology) และชำนาญพื้นที่เป็นอย่างดี กิจกรรมเดินป่ายังแบ่งเป็นสองลักษณะคือการเดินป่าที่สมบุกสมบัน มีจุดมุ่งหมายสร้างความตื่นเต้นให้แก่นักท่องเที่ยว เป็นการเดินป่าในเส้นทางที่ค่อนข้างยากลำบาก ท้าทายความสามารถของนักท่องเที่ยว เช่น การปีนป่าย หรือเดินขึ้นลงเขาที่สูงชัน ฯลฯ ส่วนกิจกรรมเดินป่าควรมีนักท่องเที่ยวมากที่สุดต่อกลุ่มไม่เกิน 15 คน และมีไกด์ท้องถิ่นที่คุ้นเคยกับท้องถิ่น ตลอดจนมีความรู้ด้านนิเวศวิทยา (Ecology) ที่จะให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวระหว่างทางได้เป็นอย่างดี กิจกรรมเดินป่าอาจมีการพักแรมในป่า สิ่งของอุปโภคบริโภคทั้งหลายจะต้องนำออกจากป่าทั้งหมด รวมทั้งเศษขยะต่าง ๆ จากการอุปโภคบริโภคโดยเฉพาะของที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีถุงหรือภาชนะที่จะเก็บขยะเหล่านั้นออกจากป่าให้หมดทุกครั้งไป การจัดเส้นทางเดินเท้าในป่าควรมีความกว้างขนาดหนึ่งหรือสองคนเดิน และคงสภาพเดิมไว้มากที่สุด ไม่ควรตัดต้นไม้กิ่งไม้ออกโดยไม่จำเป็น ไม่ควรตัดเส้นทางเดินเท้าผ่านจุดที่มีระบบนิเวศเปราะบางหรือเป็นแหล่งพืช/สัตว์ป่าหายาก โดยเฉพาะบริเวณที่จำเป็นสำหรับสัตว์ป่าในการดำรงชีพและสืบพันธุ์ ซึ่งถ้ามนุษย์ผ่านเข้าไปแล้วจะรบกวนกิจกรรมทางธรรมชาติของสัตว์ป่าเหล่านั้นควรกำหนดเส้นทางผ่านหรือมีมุมมองเกี่ยวกับสภาพธรรมชาติที่น่าสนใจ สภาพภูมิทัศน์ที่งดงามและแหล่งน้ำ เพื่อนักท่องเที่ยวจะได้เพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่ายเส้นทางเดินป่าไม่ควรตัดผ่านจุดที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยว จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของเส้นทางเดินป่าควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่จำเป็นเช่น ห้องสุขา ที่นั่งพักผ่อน และป้ายสื่อความหมายต่าง ๆ หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ควรเป็นผู้กำหนดเส้นทางเดินป่าที่เหมาะสม และดูแลสภาพของเส้นทางเดินป่าให้ใช้งานได้ ผู้ที่ควรมึบทบาทสำคัญในการรักษาเส้นทางเดิน

ป่า คือ โก้ด้นำเดินป่าและนักท่องเที่ยวที่จะต้องช่วยรักษาความสะอาดและไม่ทำลายสภาพธรรมชาติต่าง ๆ และเข้าใจถึงการปฏิบัติตนเมื่อท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติเหล่านั้น

2.1.2 กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ (Nature Education) เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวที่ได้สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวนอกจากจะได้รับ ความเพลิดเพลินจากการได้มาเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติแล้ว ยังได้รับความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติในเรื่องต่าง ๆ ผ่านทางโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นในพื้นที่สิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวประเภทนี้ คือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว (Visitor Center) ป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ ณ จุดต่าง ๆ ที่น่าสนใจ (Wayside Exhibit) นิทรรศการกลางแจ้ง (Outdoor Exhibit) ตลอดจนเส้นทางเดินเท้าที่จัดทำให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปสัมผัสและเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับธรรมชาติในพื้นที่ (Nature Interpretive Trail) ลักษณะเส้นทางเดินเท้าดังกล่าวควรเดินได้อย่างไม่ลำบากมากนักตัดผ่านจุดที่น่าสนใจและสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติให้นักท่องเที่ยวได้ อาจจัดให้มีป้ายสื่อความหมายธรรมชาติเพื่ออธิบายและ / หรือให้ความรู้ที่ไม่ยากแก่การเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวทั่วไปตลอดเส้นทาง หรือจัดทำเป็นเอกสารแผ่นพับให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาด้วยตนเอง (Self – Guided Trail) เส้นทางเดินเท้าดังกล่าวไม่ควรมีระยะทางไกลนัก (ประมาณ 1 – 2 กิโลเมตร) ควรจัดเส้นทางเป็น loop (เข้า – ออกทางเดียว) การดูแลบำรุงรักษาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวและนิทรรศการกลางแจ้งเป็นหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ทั้งนี้การจัดโปรแกรมสื่อความหมายประเภทต่าง ๆ ในศูนย์บริการนักท่องเที่ยว อาจได้รับการสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และภาคเอกชน การดูแลรักษาเส้นทางเดินเท้าศึกษาธรรมชาติควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ร่วมกับนักท่องเที่ยว ตลอดจนไกด์นำเที่ยว (ถ้ามี) หน่วยงานเจ้าของพื้นที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้เส้นทางเดินเท้าดังกล่าวอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีไม่ทรุดโทรม ดูแลเรื่องความสะอาด เช่น จัดเตรียมถังขยะไว้ตามจุดที่เหมาะสมและมีการกำจัดขยะอย่างสม่ำเสมอ นักท่องเที่ยวมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของพื้นที่ รักษาความสะอาด และไม่กระทำพฤติกรรมเชิงทำลายต่าง ๆ เช่น ถอนป้ายทิ้งขีดฆ่า/เขียนสิ่งต่าง ๆ ลงบนป้าย หิน หรือต้นไม้ รวมทั้งไม่ส่งเสียงดังหรือนำเครื่องเสียงเครื่องดนตรีต่าง ๆ ไปเปิดรบกวนความสงบตามธรรมชาติไกด์นำเที่ยวมีหน้าที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวก่อนที่จะเข้าไปทำกิจกรรมเกิดผลกระทบต่อพื้นที่การควบคุมดูแลความเป็นระเบียบของนักท่องเที่ยวขึ้นกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ที่ต้องดูแลรับผิดชอบ

2.1.3 กิจกรรมถ่ายรูปธรรมชาติ บันทึกเทปวิดีโอ เทปเสียงธรรมชาติ (Nature Photography, Video Taping and Sound of Nature Audio Taping) เป็นการถ่ายรูปและการบันทึกเทปวิดีโอธรรมชาติ และสิ่งที่น่าสนใจอันเป็นรายละเอียดอยู่ในธรรมชาติ เช่น ดอกไม้

ป่า พืชหายาก และรอยเท้าสัตว์ป่า เป็นต้น การบันทึกเสียงธรรมชาตินิยมทั้งเสียงน้ำตก น้ำไหล เสียงนก แมลง และสัตว์ป่าต่าง ๆ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรจัดเตรียมสำหรับกิจกรรมประเภทนี้คือ เส้นทางที่จะนำนักท่องเที่ยวเข้าไปถ่ายรูปธรรมชาติและบันทึกเสียงข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งหรือจุดที่บันทึกได้ดี และ/หรือสามารถจะถ่ายรูปได้สวยงาม ช่วงระยะเวลาที่ควรถ่ายรูปตลอดจนรายละเอียดหรือประวัติที่น่าสนใจของสิ่งที่ควรบันทึกภาพหรือเสียงไว้แนวทางในการดูแลรักษาเส้นทางเดินเท้าเพื่อกิจกรรมประเภทนี้เป็นไปในลักษณะเดียวกับการดูแลรักษาเส้นทางเดินเท้า เพื่อการศึกษาธรรมชาติ

2.1.4 กิจกรรมส่องดูนก (Bird Watching) เป็นกิจกรรมเฉพาะสำหรับผู้มีความสนใจในเรื่องนก สิ่งดึงดูดที่สำคัญ คือ นกชนิดต่าง ๆ ทั้งที่เป็นนกประจำถิ่น นกอพยพ และนกหายาก เส้นทางเดินเท้าที่รองรับกิจกรรมประเภทนี้ควรมีขนาดกว้าง 2 คนเดิน ไม่ควรมีการพัฒนาใด ๆ นอกจากจุดหยุดพักบางจุด เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้จดบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับนกต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น กลุ่มนักท่องเที่ยวไม่ควรมีขนาดใหญ่มากนัก ทั้งนี้ไม่ควรเกิน 5 คน ต่อกลุ่ม ควรมีมัคคุเทศก์นำทางที่มีความรู้เกี่ยวกับนกและธรรมชาติของนกที่มีในพื้นที่สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่มีความชำนาญในกิจกรรมประเภทนี้มาก่อน ตลอดจนมีกล้องสองตาดูนก และคู่มือดูนก (Bird Guides) เตรียมไว้ให้กลุ่มและเก็บเงินค่าธรรมเนียมในการยืมเพื่อใช้ในกิจการด้านการอนุรักษ์นกและถิ่นที่อยู่อาศัยของนก ประการสำคัญ การกำหนดเส้นทางเดินเท้าไม่ควรผ่านบริเวณทำรังหรือวางไข่ของนก ตลอดจนควรมีการควบคุมเข้มงวดไม่ให้นักท่องเที่ยวในช่วงเวลาที่ไม่ควรรบกวนนก เช่น ฤดูวางไข่ ผสมพันธุ์ เป็นต้น

2.1.5 กิจกรรมศึกษาหรือเที่ยวถ้ำ (Cave Exploring หรือ Visiting) เป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสในการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องของถ้ำ เช่น กระบวนการเกิดถ้ำ ลักษณะของหินหรือแร่ และสัณฐานธรณี ประเภทของถ้ำ สิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในถ้ำ การดูแลรักษาถ้ำ ฯลฯ นอกจากนั้นนักท่องเที่ยวยังได้รับความเพลิดเพลินและตื่นตากับความงามแปลกเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของถ้ำอีกด้วย การเที่ยวถ้ำ โดยเฉพาะถ้ำที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอและเป็นถ้ำที่ลึกและวุ่น จำเป็นต้องมีมัคคุเทศก์นำทางเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว การจัดการถ้ำเพื่อรองรับการท่องเที่ยวควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว และช่วยในการดูแลรักษาถ้ำ เช่น การทำทางเดินเท้ายกระดับในกรณีที่มีน้ำท่วมขัง เป็นต้น มีโปรแกรมสื่อความหมายให้คำแนะนำเรื่องการเที่ยวถ้ำ และให้ความรู้เกี่ยวกับถ้ำแก่นักท่องเที่ยวในบริเวณนอกตัวถ้ำ การสำรวจถ้ำ จัดทำแผนโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติ ตลอดจนถึงอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ซึ่งอาจประสานขอความร่วมมือจากนักวิชาการ หน่วยงานอื่น ๆ และภาคเอกชน

นอกจากนั้นหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ที่ยังมีหน้าที่ควบคุมดูแลให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎระเบียบรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวอีกด้วย

2.1.6 กิจกรรมล่องเรือศึกษาธรรมชาติ (Boat Sightseeing) เป็นกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสและเรียนรู้ธรรมชาติ จำเป็นจะต้องมี มัคคุเทศก์ในการให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน การล่องเรือ ทำได้ทั้งในลำน้ำ ในแหล่งน้ำธรรมชาติ ทะเล หรืออ่างเก็บน้ำที่ยังคงมีสภาพธรรมชาติแวดล้อมอยู่ สิ่งที่ต้องระมัดระวังจากการกระทำกิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ น้ำมันปนเปื้อนลงในแหล่งน้ำ ชะเยี่ยงรบกวนจากเครื่องยนต์ การรบกวนบริเวณวางไข่ หรือ ผสมพันธุ์ของสัตว์น้ำ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวที่จะต้องระมัดระวัง และช่วยกันดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวตลอดจนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการควบคุม การท่องเที่ยวไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจนกระทั่งสภาพธรรมชาติเสื่อมโทรมลง นอกจากนี้การพัฒนาพื้นที่ที่จำเป็น เช่น จุดขึ้น – ลงเรือ จะต้องออกแบบให้ผสมผสานกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ

2.1.7 กิจกรรมพายเรือแคนู (Canoeing) หรือ เรือคายัค (Kayak) หรือ เรือบด (Browbeating) หรือ เรือใบ (Sailing) เป็นกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสและเรียนรู้ ธรรมชาติ ทั้งยังให้นักท่องเที่ยวได้ใช้ความสามารถในการบังคับเรือและได้ออกกำลังกาย เป็นกิจกรรมที่ทำได้ทั้งในลำน้ำ ในแหล่งน้ำธรรมชาติ ทะเล หรืออ่างเก็บน้ำที่ยังคงมีสภาพ ธรรมชาติแวดล้อมอยู่ สิ่งที่ต้องระมัดระวังจากการกระทำกิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ จำนวนเรือ ต่อหน่วยพื้นที่ ชะเย และการรบกวนบริเวณวางไข่/ผสมพันธุ์ของสัตว์น้ำ ซึ่งเป็นหน้าที่ของ นักท่องเที่ยวที่จะต้องระมัดระวังและช่วยกันดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวตลอดจนความเข้มงวด ของเจ้าหน้าที่ในการควบคุมให้การท่องเที่ยวไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจนกระทั่งสภาพ ธรรมชาติเสื่อมโทรมลง สำหรับกิจกรรมการพายเรือ ควรมีสัตว์สวนในการใช้พื้นที่เพื่อไม่ให้เกิด ความแออัด เช่น เรือแคนู คายัค เรือบด 1 ลำ ต่อความยาวลำน้ำ 2.4 กิโลเมตร เรือใบ 1 ลำ ต่อ 0.004 ตารางกิโลเมตร

2.2 กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทชื่นชมธรรมชาติ และกิจกรรมท่องเที่ยวประเภทตื่นเต้น ผจญภัย (กิจกรรมเสริม)

2.2.1 กิจกรรมชมทิวทัศน์ธรรมชาติในบรรยากาศที่สงบ (Relaxing) เป็นกิจกรรมที่ เปิดโอกาส ให้นักท่องเที่ยวได้ชื่นชมและใกล้ชิดกับธรรมชาติ ซึ่ง เป็นกิจกรรมเสริมกิจกรรม ท่องเที่ยวเชิงนิเวศอื่น ๆ ที่กล่าวแล้วข้างต้น การชมทิวทัศน์อาจทำได้ในลักษณะการเดินเล่น ตามเส้นทางที่จัดไว้ให้หรือตามชายหาดต่าง ๆ หรือเป็นจุดอยู่กับที่ โดยนักท่องเที่ยวได้หยุดชม ธรรมชาติ ณ จุดต่าง ๆ ทั้งนี้คุณค่าความงามของธรรมชาติและความสะดวกเป็นทรัพยากร

นั้นหนาการณ์ที่สำคัญสำหรับกิจกรรมประเภทนี้ กล่าวกันว่าการได้ชื่นชมใกล้ชิดกับธรรมชาติเป็นโอกาสหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยว ได้เข้าใจถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ธรรมชาติ ณ จุดที่จัดให้ การชมธรรมชาติควรมีป้ายสื่อความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติที่อยู่รอบตัวของนักท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวมีคุณค่ามากขึ้น นอกจากนี้การชมทิวทัศน์ธรรมชาติอาจกระทำในลักษณะของการนั่งรถยนต์ไปตามทางที่ผ่านธรรมชาติที่สวยงาม (Sight Seeing) และมีจุดพักชมทิวทัศน์เป็นระยะตามความเหมาะสม ซึ่งควรจัดให้มี Wayside Exhibit ณ จุดพักต่าง ๆ สิ่งที่เป็นทรัพยากรนั้นหนาการณ์ที่สำคัญสำหรับกิจกรรมนี้คือ สภาพภูมิทัศน์ที่สวยงามแปลกตาตลอดจนลำดับของสภาพภูมิทัศน์สองข้างทางที่มีความหลากหลาย (Sequences of Landscape) กิจกรรมประเภทนี้ควรเน้นคุณภาพของการท่องเที่ยวที่ให้ความเคารพกับความเป็นธรรมชาติ เช่น ไม่ก่อให้เกิดเสียงดังรบกวนความสงบ การรักษาความสะอาด ฯลฯ

2.2.2 กิจกรรมขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ (Terrain and Mountain Biking) เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยอุปกรณ์คือ จักรยานภูเขา (Mountain Biking) เส้นทางขี่จักรยานไม่ควรเป็นเส้นทางเดียวกับเส้นทางเดินเท้าเพื่อกิจกรรมเดินป่า หรือศึกษาธรรมชาติ หรือดูนก มีความลาดชันในระดับต่าง ๆ กันตลอดเส้นทาง ตั้งแต่ 0 – 20% หลักเกณฑ์ในการเลือกเส้นทางเป็นเช่นเดียวกับการพัฒนาเส้นทางเดินเท้าคือ ไม่ควรผ่านบริเวณที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ สืบต่อพันธุ์ของสัตว์ป่า สภาพภูมิประเทศควรมีลักษณะต่าง ๆ เพื่อความท้าทายและไม่น่าเบื่อตลอดจนมีจุดสนใจและความงามตามธรรมชาติ การพัฒนาเส้นทางจักรยาน ควรเน้นให้เข้ากับสภาพธรรมชาติ ไม่มีการตัดต้นไม้ใหญ่ไม่จำเป็นต้องทำเส้นทางด้วยวัสดุก่อสร้าง อาจมีการทำร่องระบายน้ำ หรือสะพานไม้ได้ง่ายในบริเวณที่ลุ่มและร่องน้ำ หน่วยงานเจ้าของพื้นที่มีหน้าที่ในการดูแลเส้นทางขี่จักรยานให้อยู่ในสภาพใช้การได้และดูแลรักษาความสะอาดตลอดจนกวาดขึ้นให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎระเบียบ เช่น ขี่จักรยานในเส้นทางที่จัดเตรียมให้ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็นเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการ นักท่องเที่ยวมีหน้าที่เคารพกฎระเบียบของพื้นที่ รักษาความสะอาดด้วยการไม่ทิ้งขยะตามเส้นทางตลอดจนไม่ส่งเสียงอึกทึกในระหว่างขี่จักรยาน

2.2.4 กิจกรรมเครื่องร่อนขนาดเล็ก (Hang Glider) เป็นกิจกรรมที่อาศัยเครื่องร่อนที่ไม่ใช้เครื่องยนต์ แต่อาศัยหลัก Aerodynamicเป็นตัวบังคับให้เครื่องร่อนบินชมธรรมชาติจากที่สูง สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นคือ บริเวณส่งเครื่องร่อน ที่หน้าผาแต่กิจกรรมประเภทนี้ก่อให้เกิดมลภาวะทางสายตาได้ ถ้ามีมากจนเกินไป

2.2.5 กิจกรรมล่องแพยาง หรือ แพไม้ไผ่ (White Water Rafting) เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติ และได้รับความตื่นเต้นสนุกสนานรื่นเริงจากความเร็ว

ของกระแสน้ำ ความต่างระดับของลำน้ำและสภาพภูมิทัศน์ของสองฝั่ง การล่องเรือยาง/แพ ควรมีไกด์ที่มีความสามารถในการล่องเรือ/แพ และความรู้ด้านธรรมชาติวิทยา จำนวนนักท่องเที่ยวต่อเรือยางหรือแพ ประมาณ 4 - 6 คน ขึ้นกับขนาดของเรือ หรือ แพ จำนวนแพต่อพื้นที่นั้น ใช้เกณฑ์เดียวกับกิจกรรมพายเรือแคนู ก่อนการประกอบกิจกรรมควรมีการแนะนำเกี่ยวกับลักษณะของกิจกรรม การปฏิบัติตน และอื่น ๆ เพื่อนักท่องเที่ยวจะได้รับความปลอดภัยและประสบการณ์ที่ดีจากการประกอบกิจกรรมอาจจัดให้มีกิจกรรมพักผ่อนริมฝั่งเสริมจากกิจกรรมล่องเรือ/แพ กิจกรรมนี้จำเป็นต้องจัดให้มีจุดขึ้น - ลงเรือหรือแพ

2.2.6 กิจกรรมเที่ยวน้ำตก (Waterfall Visits and Exploring) เป็นกิจกรรมที่นิยมที่สุดสำหรับการเที่ยวป่าเขาที่มีน้ำตกเป็นองค์ประกอบสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว การเที่ยวน้ำตกอาจมีกิจกรรมหลายอย่างประกอบกัน เช่น เล่นน้ำตก เดินสำรวจน้ำตก นั่งรับประทานอาหาร หรือชมทิวทัศน์บริเวณน้ำตกซึ่งควรจัดโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้เกี่ยวกับน้ำตกและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่น่าสนใจควบคู่ไปด้วย ควรเน้นกิจกรรมที่ไม่ทำลายความสงบตามธรรมชาติและจัดเขตปลอดภัยและเครื่องดื่มบริเวณน้ำตก เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมของน้ำตก นักท่องเที่ยวควรช่วยกันดูแลรักษาไม่ส่งเสียงอีกที่กรบกวนผู้อื่นและปฏิบัติตนเพื่อความปลอดภัยของตัวเอง หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ควรดูแลเรื่องความสะดวก ดูแลให้ท่องเที่ยวปฏิบัติตามระเบียบและรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเหล่านี้สามารถพิจารณาส่งเสริมได้ในพื้นที่ท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีศักยภาพสูง อย่างไรก็ตามการส่งเสริมกิจกรรมใดจำเป็นต้องพิจารณาให้รอบคอบถึงความเป็นไปได้ในการรองรับของพื้นที่ และขีดจำกัดในการจัดการดูแลมิให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากการกระทำกิจกรรมดังกล่าวตามมาเพื่อให้การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ธรรมชาติบรรลุเจตนารมณ์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเหมาะสมกับประเทศไทย

เกณฑ์การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว (2557) คู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Natural Attraction Standard) หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ คุณค่าของแหล่งธรรมชาติและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการ โดยแต่ละองค์ประกอบจะมีหลักเกณฑ์และ ดัชนีชี้วัดในการพิจารณาความมีศักยภาพ ความมีประสิทธิภาพและความมีคุณภาพ เพื่อใช้ประเมินมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาตินั้นด้วย

ดัชนี (Index) หมายถึง ปัจจัยหรือตัวแปรที่ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้กำหนดคุณลักษณะขององค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว

ตัวชี้วัด (Indicator) หมายถึง ปัจจัยหรือตัวแปรที่กำหนดขึ้นเพื่อแสดงถึงคุณสมบัติแต่ละดัชนีซึ่งตัวชี้วัดในการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติมีที่ตั้งอยู่ในรูปของค่าเชิงคุณภาพหรือในรูปของค่าเชิงปริมาณ ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติสามารถจำแนกประเภทได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

3.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติจำแนกตามประเภทของแหล่งธรรมชาติได้แก่

- 3.1.1 ชายหาด (Beach)
- 3.1.2 เกาะ (Island)
- 3.1.3 น้ำตก (Waterfall)
- 3.1.4 แหล่งน้ำ (Water Resource) หมายถึง พรุ หนอง บึง ทะเลสาบ คลอง ลำธาร และแม่น้ำ
- 3.1.5 ถ้ำ (Cave)
- 3.1.6 ภูเขา (Mountain & Hill)
- 3.1.7 แก่ง (Rapid)
- 3.1.8 ไปงพุร้อน (Thermal Spring)
- 3.1.9 ซากดึกดำบรรพ์ (Fossil)
- 3.1.10 ธรณีสัณฐานและภูมิประเทศที่มีลักษณะพิเศษ (Special Geography and Topography)

3.1.11 ต้นไม้และสัตว์ป่าที่มีลักษณะพิเศษ (Special Plant and Wildlife)

3.2 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติจำแนกตามการจัดการพื้นที่ ได้แก่

3.2.1 แหล่งธรรมชาติที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ (National Park) วนอุทยาน (Forest Park) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (Wildlife Sanctuary) เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (Non-Hunting Area) สวนพฤกษศาสตร์ (Botanical Garden) สวนรุกขชาติ (Arboretum) สวนป่าและพันธุ์ไม้ (Forestry Plantations)

3.2.2 แหล่งธรรมชาติที่เป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์ โดยมีองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ

3.2.3 แหล่งธรรมชาติที่เอกชนเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบจากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดองค์ประกอบพื้นฐานสำหรับประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 คุณค่าของแหล่งธรรมชาติและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย คุณค่าหรือความสำคัญของแหล่งธรรมชาติ เกิดขึ้นจากหลายองค์ประกอบ ทั้งในด้านความสำคัญของแหล่งธรรมชาติที่มีต่อระบบนิเวศและความสำคัญต่อมนุษย์ทั้งจากการเข้าไปใช้ประโยชน์จากแหล่งธรรมชาติ คุณค่าทางการเรียนรู้ และคุณค่าทางจิตใจ การประเมินคุณค่าของแหล่งธรรมชาติประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ด้าน คือ คุณค่าทางด้านชีวภาพ คุณค่าทางด้านกายภาพ และคุณค่าทางสังคม

ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย คือ ภาวะที่เป็นปัจจัยต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติด้านใดด้านหนึ่ง ปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาตินั้น อาจมาจากภัยธรรมชาติ ที่มนุษย์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าหรือคาดการณ์ล่วงหน้าได้ แต่ไม่สามารถ ยับยั้งภัยธรรมชาตินั้นได้ และอีกประการหนึ่งเกิดจากกระทำของมนุษย์ ซึ่งอาจจะตั้งใจหรือความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านลบ ขึ้นกับสิ่งแวดล้อมได้ ตัวอย่างเช่น ปะการังในทะเลอันดามัน บางบริเวณที่เคย อุดมสมบูรณ์ แต่ปัจจุบันเสื่อมโทรมลงไปมาก เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของน้ำ การเก็บปะการังมาขาย การทอดสมอเรือ การประมง กิจกรรมการท่องเที่ยวใต้น้ำ เป็นต้น

ในการประเมินคุณค่าของแหล่งธรรมชาติและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย มีหลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณา 4 ด้าน ได้แก่

3.3 คุณค่าทางด้านชีวภาพ ประกอบด้วย 4 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

3.3.1 ความหลากหลายของระบบนิเวศในแหล่งธรรมชาติ

3.3.2 ความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งธรรมชาติ

3.3.3 ความเป็นแหล่งรวมพืชหรือสัตว์ที่มีลักษณะโดดเด่น หายากใกล้สูญพันธุ์ หรือ มีจำนวนมาก

3.3.4 ความโดดเด่นเฉพาะตัวของระบบนิเวศในแหล่งธรรมชาติ

3.4 คุณค่าทางกายภาพ ประกอบด้วย 4 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

3.4.1 จำนวนประเภทของแหล่งธรรมชาติภายในแหล่งท่องเที่ยว

3.4.2 ขนาดของแหล่งธรรมชาติ

3.4.3 สภาพความสวยงามทางกายภาพและสภาพภูมิทัศน์ของแหล่งธรรมชาติ

3.4.4 ความเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัวทางกายภาพของพื้นที่

3.5 คุณค่าทางสังคม ประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

3.5.1 คุณค่าต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่น

3.5.2 คุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ ประเพณี และวัฒนธรรม

3.6 ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

3.6.1 ความเสี่ยงต่อการถูกทำลายโดยมนุษย์

3.6.2 ความเสี่ยงต่อการถูกทำลายจากภัยธรรมชาติ

องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว

ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยเสริมแหล่งธรรมชาตินั้น ๆ ให้มีความสำคัญมีความเหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น แหล่งธรรมชาติอาจมีสภาพธรรมชาติที่สวยงามมาก แต่ขาดความสะดวกในการเข้าถึง หรือเส้นทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวไม่ปลอดภัย ทำให้นักท่องเที่ยวไม่นิยมเข้าไปท่องเที่ยว สำหรับศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว มีดัชนีชี้วัดที่ใช้พิจารณา 5 ด้าน ได้แก่ 1) ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว 2) การเข้าถึงแหล่งธรรมชาติ 3) ความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว 4) ศักยภาพในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน 5) ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวจากปัจจัยภายนอก

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมดูแลการดำเนินงานการจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยมีองค์ประกอบ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) การจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ประกอบด้วย การจัดการ ด้านการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการด้านการท่องเที่ยว 2) การจัดการด้านการให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึก โดยพิจารณาจากการดำเนินงานขององค์กรที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ในการสร้างเสริมจิตสำนึกและการเรียนรู้ในเรื่องคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ ผู้ประกอบการและชุมชนท้องถิ่นที่อยู่โดยรอบแหล่งท่องเที่ยว 3) การจัดการด้านเศรษฐกิจและสังคม พิจารณาจากการมีส่วนร่วม ของชุมชนในกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชน หรือชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการคิด การพิจารณาตัดสินใจ การดำเนินการและร่วมรับผิดชอบ ในเรื่องต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนนั้น ๆ รวมทั้งการกระจายรายได้ หรือผลประโยชน์สู่ท้องถิ่น

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในประเทศไทย สามารถ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ตามหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบ ได้แก่ 1) แหล่งท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยหน่วยงานกลาง เช่น อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น 2) แหล่งท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เป็นต้น

การตรวจประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณี ตามลักษณะการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ธรรมชาติ ได้แก่

กรณีที่ 1 การประเมินแหล่งธรรมชาติที่ยังไม่มีการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว แหล่งธรรมชาติที่ยังไม่มีการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวหรือจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวในกรณีที่ผู้รับผิดชอบดูแลพื้นที่นั้นมีความประสงค์ที่จะทราบว่าพื้นที่ของตนมีศักยภาพหรือ ความดึงดูดใจในการที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติหรือไม่ก็สามารถที่จะนำแบบตรวจประเมินไปใช้ประเมินพื้นที่ธรรมชาติได้โดยทำการประเมินเฉพาะองค์ประกอบด้านคุณค่าของแหล่งธรรมชาติและความเสี่ยงต่อการถูกทำลายซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา 4 ด้าน ได้แก่

ตาราง 1 แสดงถึงการประเมินแหล่งธรรมชาติที่ยังไม่มีการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

เกณฑ์	คะแนน
1. คุณค่าทางด้านชีวภาพ	10
2. คุณค่าทางกายภาพ	10
3. คุณค่าทางสังคม	10
4. ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	10
รวม	40

ทั้งนี้ เกณฑ์แต่ละข้อจะมีค่าคะแนนเท่ากับ 10 คะแนน ซึ่งแหล่งธรรมชาติที่มีศักยภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติจะต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 20 คะแนน หรือได้คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไป แต่ถ้าแหล่งธรรมชาติได้คะแนนต่ำกว่า 20 คะแนน แสดงว่าพื้นที่นั้นขาดความดึงดูดใจหรือมีศักยภาพต่ำในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

กรณีที่ 2 การประเมินแหล่งธรรมชาติที่มีการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

แหล่งธรรมชาติที่มีการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวหรือจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวอยู่ในปัจจุบันถ้าประสงค์จะขอรับการตรวจประเมินจะต้องทำการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยการให้คะแนนจะให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านคุณค่าของแหล่งธรรมชาติและความเสี่ยงต่อการถูกทำลายมากที่สุด เนื่องจากเป็นสิ่งดึงดูดใจสำคัญสำหรับให้นักท่องเที่ยวไปเที่ยวชม ส่วนองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการมีความสำคัญของคะแนนรองลงมา และองค์ประกอบด้านศักยภาพในการ

พัฒนาการท่องเที่ยวมีความสำคัญของคะแนนน้อยที่สุดรายละเอียดของค่าคะแนนเต็มในแต่ละองค์ประกอบ ได้แก่

ตาราง 2 แสดงถึงการประเมินแหล่งธรรมชาติที่มีการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

เกณฑ์	คะแนน
1. คุณค่าของธรรมชาติและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	40
2. ศักยภาพในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	25
3. การบริหารจัดการ	35
รวม	100

แนวคิดหลักการการให้บริการทางการท่องเที่ยวและที่พักแรม

1. การบริการ

ราชมณฑลกรุงเทพ (2556) กล่าวว่า การบริการ คือ การให้ความช่วยเหลือหรือการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของผู้ใช้บริการที่ดีผู้รับบริการจะได้รับความประทับใจและเกิดความชื่นชมองค์กร อันเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กรเบื้องหลังความสำเร็จของทุกงานมักจะมึงานบริการเป็นเครื่องมือในการสนับสนุน ไม่ว่าจะเป็นงานประชาสัมพันธ์งานบริการวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนทั้งความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจจากเจ้าหน้าที่ทุกระดับซึ่งจะต้องช่วยกันขับเคลื่อนพัฒนางานบริการให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

1.1 จิตบริการ

- 1.1.1 เวลาทุกนาทีมีค่าสำหรับผู้รับบริการ
- 1.1.2 การให้บริการที่ดี เริ่มจากการให้บริการที่ดีกับคนในองค์กรก่อน
- 1.1.3 การให้บริการที่เกินความคาดหวังเป็นที่สุดของการบริการ
- 1.1.4 การให้บริการที่ดีส่งผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กร

1.2 หลักการรับฟัง

- 1.2.1 เปิดใจที่จะรับฟัง
- 1.2.2 ให้เกียรติผู้พูด
- 1.2.3 ตระหนักถึงความสำคัญของผู้พูด
- 1.2.4 ฟังอย่างมีสติ
- 1.2.5 ฟังเสียงโดยปราศจากอคติ
- 1.2.6 ฟังด้วยความใส่ใจและอย่างจริงใจ
- 1.2.7 ฟังโดยรับรู้สาระได้อย่างถูกต้องตรงตามกับผู้พูดต้องการสื่อสาร

1.2.8 ฟังโดยรับรู้ถึงอารมณ์และความรู้สึกของผู้พูดอย่างถูกต้องตรงสภาพความเป็นจริง

1.2.9 รับฟังโดยไม่ฆ่าตัดตอนการสื่อสาร

1.2.10 มีคุณธรรมและจริยธรรมในการรับฟัง

1.3 หลักการสื่อความด้วยใจ

1.3.1 เปิดใจที่จะสื่อความ

1.3.2 ให้เกียรติต่อผู้ฟังเสมอ

1.3.3 คิดก่อนพูดเสมอ

1.3.4 ถ่ายทอดด้วยความจริงใจ

1.3.5 มีความสามารถในการจัดการอารมณ์

1.3.6 ใช้ภาษาเป็นและเหมาะสม

1.3.7 สื่อความข้อมูลที่แท้จริงและมีคุณภาพมีพฤติกรรมการสื่อความที่แสดงความเป็นมิตรและเป็นกันเอง

1.3.8 สื่อความโดยไม่ฆ่าตัดตอนการสื่อสารมีคุณธรรมและจริยธรรมในการสื่อความ

คุณลักษณะของผู้ให้บริการที่ดี การให้บริการนั้นเป็นหน้าที่ในชีวิตประจำวันที่ทุกคนต้องปฏิบัติ ฉะนั้นหากเราต้องการให้ผู้อื่นชื่นชมต่อตัวเราตลอดเวลา เราก็จะต้องปรับปรุงและเสริมสร้างคุณลักษณะของเราให้เป็นที่ถูกอกถูกใจผู้อื่นและที่สำคัญคือต้องถูกใจตนเองด้วย คุณลักษณะของผู้ให้บริการที่ดีควรประกอบไปด้วย คุณลักษณะทางกาย คือ เป็นประการด่านแรกของการให้บริการเพราะลูกค้าจะสัมผัสเราโดยการมองเห็นก่อน ฉะนั้น การมีบุคลิกภาพที่ดีมีการแสดงออกที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งที่ต้องกระทำก่อนการมีบุคลิกภาพที่ดีนั้น ต้องดีทั้งภายนอกและภายใน ซึ่งทั้ง 2 ประการมีสาระที่น่าสนใจ ดังนี้ 1) บุคลิกภาพภายนอก ได้แก่ ร่างกายสะอาด แต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ ยิ้มแย้มแจ่มใส กิริยาอ่อนน้อม รู้จักที่จะไหว้ให้เป็นและสวย 2) บุคลิกภาพภายใน ได้แก่ 1 กระตือรือร้น 2 รอบรู้ 3 เต็มใจและจริงใจ 4 ความจำดี 5 มีปฏิภาณไหวพริบ 6 มีความรับผิดชอบ 7 มีอารมณ์มั่นคง

คุณลักษณะทางวาจา นับเป็นคุณลักษณะที่มีความจำเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะปัญหาของการให้บริการส่วนใหญ่จะเกิดจากการสื่อสารระหว่างผู้ให้กับผู้รับบริการ ดังนั้นหากสามารถนำคุณลักษณะทางวาจาที่ดีมาใช้ได้มากปัญหาการบริการก็จะลดลง ซึ่งคุณลักษณะทางวาจาที่เหมาะสมมีดังนี้ 1) พูดจาไพเราะอ่อนหวาน 2) รู้จักให้คำชมตามโอกาสอันสมควร

3) ใช้ถ้อยคำภาษาให้ถูกต้อง 4) ใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับผู้ฟังและสถานการณ์ 5) หลีกเลี่ยงการตำหนิและนินทา 6) รู้จักหักทนายผู้อื่นก่อน

กลยุทธ์การให้บริการที่ประทับใจ สุดยอดของการให้บริการก็คือความพึงพอใจและความประทับใจ ดังที่กล่าวแล้วว่า ผู้ให้บริการเป็นกุญแจสำคัญที่จะไขไปสู่เคล็ดลับการบริการที่ประทับใจ ฉะนั้นจึงใคร่ขอสรุปประเด็นกลยุทธ์ที่ได้รวบรวมจากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญและสั่งสมจากประสบการณ์ของผู้เขียนเองมาแนะนำเสนอไว้ดังนี้ 1) ผู้รับบริการพอใจ เราพอใจ ถือความเป็นสมดุลงานที่ธรรมชาติได้สร้างไว้ ดังพุทธศาสนาได้บัญญัติไว้ว่าความสุขที่แท้คือการให้โดยไม่หวังผลตอบแทน 2) รอยยิ้มพิมพ์ใจยอมอดใจในผู้รับบริการ มีนักปราชญ์ท่านหนึ่งกล่าวว่า รอยยิ้มของคนเราสามารถขจัดปัญหาทั้งหมด มันแปลว่ารอยยิ้มเริ่มเกิดจากจิตใจที่สะอาด สว่าง สงบ อันนำมาซึ่งสติปัญญาของคนเราที่จะพิจารณาไตร่ตรองหาทางออกให้กับปัญหานั้น 3) ต้องการให้คนอื่นทำอะไรให้กับตัวเรา เราต้องทำสิ่งนั้นให้ผู้อื่นก่อน เราต้องรู้จักอคติในตัวเราเพื่อเปิดใจในการให้และรับความปรารถนาดีจากผู้อื่น 4) เอาชนะตนเองให้ได้ คักดีศรีและความสำเร็จของมนุษย์นั้น ไม่ใช่อยู่ที่การอยู่เหนือหรือเอาชนะผู้อื่น แต่อยู่ที่เราสามารถเอาชนะใจตนเองให้ได้เราจะสามารถทำงานบริการให้ได้ดีมีคุณภาพนั้นต้องเริ่มที่ใจของตนเองก่อน กล่าวได้ว่าการพัฒนาคุณลักษณะทางกาย วาจา และใจของผู้ให้บริการนั้นจำเป็นที่จะต้องมีพื้นฐานที่ดีมาจากทัศนคติของบุคคลนั้น ด้วยเหตุนี้จึงอยากให้เราได้นำพฤติกรรมบริการที่ได้กล่าวไปแล้วไปปฏิบัติเพื่อให้ตัวเรามีความสุขที่แท้ในการทำงาน

ลักษณะของ “การบริการที่ดี” ประกอบด้วย 1) ผู้รับบริการต้องมาก่อนเสมอ หมายถึง คำนึงถึงผู้รับบริการก่อนสิ่งอื่นใด 2) ผู้รับบริการถูกเสมอไม่ว่าผู้รับบริการจะพูดจะทำอย่างไรต้องไม่ได้แย้งเพื่อยืนยันว่าผู้รับบริการผิด 3) ให้บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส เพื่อให้ผู้รับบริการรู้สึกอบอุ่นสบายใจ

การสร้างหัวใจนักบริการ S = Smiling and Sympathy (ยิ้มแย้ม และเห็นอกเห็นใจ)
E = Early Response (ตอบสนองอย่างรวดเร็ว) R = Respectful (แสดงออกถึงความนับถือให้เกียรติ) V = Voluntariness manner (ให้บริการสมัครใจ) I = Image Enhancing (รักษาภาพลักษณ์ของตัวเองและองค์กร) C = Courtesy (อ่อนน้อม สุภาพ) E = Enthusiasm (กระฉับกระเฉง กระตือรือร้น)

ชัชวาล อรวรงค์ศุภทัต (2553) กล่าวว่า ทฤษฎีของคุณภาพการให้บริการ ในเรื่องคุณภาพการให้บริการประกอบไปด้วย 3 แนวคิดหลัก คือ แนวคิดความพึงพอใจของลูกค้า (customer satisfaction) คุณภาพการให้บริการ (service quality) และคุณค่าของลูกค้า (customer value)

2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว

เนตรเชม กฤษณะกันต์ (2556) กล่าวว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติได้แก่สภาพภูมิอากาศ รวมทั้งอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติเช่น น้ำตก ภูเขา ทะเล ป่า ไม้เขตรักษาพันธุ์สัตว์ อุทยานฯ ฯลฯ ทรัพยากร การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์ สร้างขึ้น คือ เป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่ต้องสูญเสียต้นทุนในการผลิต แต่ทรัพยากรทั้งสองลักษณะต่างก็ต้องมีต้นทุนในการดูแลรักษาเหมือนกัน คุณภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติจะต้องได้รับการดูแลรักษาในรูปแบบของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนการวางแผนการท่องเที่ยว รวมทั้งการวางมาตรฐานการดูแลรักษาทรัพยากรดังกล่าวจึงเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งเปราะบางได้ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดความต้องการพื้นฐานของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เช่น ผู้คนที่อยู่ในพื้นที่หุบเขาที่มีอากาศหนาว เย็นไม่มีโอกาสที่จะได้สัมผัสอากาศที่อบอุ่น หรือได้เห็นชายทะเล โดยเฉพาะชาวยุโรปพวกเขาจึงนิยมเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นเมืองตามชายหาด ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมีอิทธิพลอย่างมากต่อการดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นอากาศบริสุทธิ์ภูมิอากาศ และ อุณหภูมิ ภูมิประเทศ ทัศนวิสัย ชาติพืชพันธุ์ต่าง ๆ ของท้องถิ่น สัตว์ป่า หรือสัตว์ในท้องถิ่น ท้องน้ำหาดทราย ความงามของธรรมชาติ น้ำดื่มบริสุทธิ์ น้ำพุร้อน ฯลฯ การผสมผสานกันของทรัพยากรธรรมชาติ สามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่น่าสนใจ เช่น ภูมิอากาศที่แตกต่างกันภายในประเทศ มีผลทำให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสเลือกสถานที่ที่น่าสนใจ เช่น ไปสัมผัสอากาศหนาวเย็นของป่า เขาทางภาคเหนือ หรือไปสัมผัสแสงแดดอันอบอุ่นบริเวณหาดทราย ชายทะเลทางภาคใต้ เป็นต้น ภูมิอากาศจึงมีอิทธิพล ต่อการตัดสินใจ และช่วยสร้างความต้องการ หรืออุปสงค์ (Demand) ทางการท่องเที่ยวได้ และหากพื้นที่ ท่องเที่ยวนั้น ๆ มีบรรยากาศหรือภูมิอากาศที่จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมอื่น ๆ ได้อย่างหลากหลาย เช่น เล่นกอล์ฟ ซ้อมม้า ตกปลา ล่าสัตว์ แล่นเรือใบ หรือกิจกรรมทางน้ำอื่น ๆ การศึกษา ธรรมชาติ ความชื่นชมในศิลปะการวาดภาพ หรือการถ่ายภาพ เหล่านี้ก็จะยิ่งทำให้นักท่องเที่ยวได้รับ บรรยากาศเพื่อการพักผ่อนได้มากยิ่งขึ้น แต่หากพื้นที่ใดมีความสวยงามทางธรรมชาติเป็นทุนเดิมอยู่ แล้ว แล้วยังมีความหลากหลายในด้านอื่นเข้ามาเสริมอีก ก็จะต้องดึงดูดความสนใจได้ทวีคูณมากขึ้น

ดังนั้นการที่จะรักษาสถานภาพของอุปสงค์หรือความต้องการของนักท่องเที่ยวเอาไว้ให้นานที่สุด ก็ต้อง มีการวางแผนอย่างเหมาะสมและต้องมีการบำรุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของธรรมชาติที่มีอยู่อย่าง ต่อเนื่องและจริงจัง

3. แนวคิดในการพัฒนาบริการท่องเที่ยวให้เข้าสู่มาตรฐานสากล

องค์การการท่องเที่ยวโลก World Tourism Organization (พงค์สันต์ สุวรรณชฎ ทรศนีย์ ลีตระกูล, 2551) คุณภาพด้านการบริการ คือ การปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด สามารถตอบสนองความต้องการ และความคาดหวังของผู้รับบริการ โดยมาตรฐานคุณภาพด้านบริการ คือ การปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด สามารถตอบสนองความต้องการ และความคาดหวังของผู้ใช้บริการ โดยมาตรฐานคุณภาพบริการ ประกอบด้วย

1. มาตรฐานคุณภาพที่พึงต้องมี (Must-be Quality) ซึ่งเป็นความคาดหวังขั้นต่ำของผู้ใช้บริการ และมาตรฐานตามกฎระเบียบ หรือกฎหมายข้อบังคับ

2. มาตรฐานคุณภาพที่สร้างความประทับใจ (Attractive Quality)

4. การจัดแบ่งประเภทของที่พักแรมหรือโรงแรม

การจัดแบ่งประเภทของที่พักแรมหรือโรงแรม (แอนริช ไฮเต็ล โปรดักส์, 2020) โรงแรมที่แบ่งตามระดับการบริการ (Level and Service) แบ่งได้ 3 ประเภทดังนี้

4.1 การบริการระดับโลก (World – Class Service) โรงแรมประเภทนี้มีเป้าหมายในการ รับแขกระดับบุคคลสำคัญของประเทศ หรือบุคคลสำคัญระดับโลก นักธุรกิจผู้มั่งคั่ง และบุคคลผู้มีชื่อเสียงอื่น ๆ โดยที่พักแรมประเภทนี้จะต้องมีสินค้าภายในโรงแรมที่มีคุณภาพ และหรูหรา

4.2 การบริการระดับกลาง มีเป้าหมายในการรับแขกทั่วไปทั้งนักธุรกิจ นักท่องเที่ยวรายบุคคล หรือเป็นหมู่คณะ การบริการของที่พักแรมประเภทนี้จะอยู่ในระดับมาตรฐานแต่สิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่าง ๆ อาจน้อยกว่าโรงแรมแบบหรูหรา

4.3 การบริการระดับประหยัด (Economy or Limited Service) ที่ที่พักแรมประเภทนี้ เก็บค่าบริการถูกกว่าโรงแรมในข้อ 1 และ 2 และการจัดการของใช้ในห้องพักและอุปกรณ์ชั้นพื้นฐานแต่ไม่หรูหรา

ความแตกต่างระหว่าง Budget Hotel และ Luxury Hotel (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2559) ได้ให้ความหมายของความแตกต่างระหว่าง Budget Hotel และ Luxury Hotel ดังต่อไปนี้ 1) ราคาห้องพัก Budget Hotel คือ โรงแรมราคาถูก ประหยัดสำหรับผู้เข้าพักที่มีงบประมาณจำกัด Luxury Hotel คือ โรงแรมที่หรูหรา ราคาค่อนข้างสูง มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน 2) ขนาดห้องพัก Budget Hotel จะมีห้องพักมีขนาดกะทัดรัด ที่ดิฉันเช็คดู

ขนาดห้องพัก จะอยู่ระหว่าง 16 ตร.ม.-20 ตร.ม. Luxury Hotel จะมีห้องพักขนาดกว้างขวาง เริ่มต้นเล็กสุดจะอยู่ที่ 25 ตร.ม.ไปจนถึง 60 ตร.ม. 3) สิ่งอำนวยความสะดวกสบายในห้องพัก Budget Hotel จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน Luxury Hotel จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพักครบครัน 4) อาหารเช้า Budget Hotel จะมีอาหารเช้าแบบง่าย ๆ เป็นอาหารเอเชีย อาทิ โจ๊ก ข้าวต้มให้ทาน แต่บางโรงแรมก็ไม่มีอาหารเช้าบริการ เน้นให้บริการห้องพักอย่างเดียว Luxury Hotel จะมีอาหารเช้าบุฟเฟต์แบบครบครัน ใหญ่โตอลังการ ทานมื้อเช้าที่อึดอัดเพียงเสี้ยวเดียว เพื่อให้บริการ 5) สภาพแวดล้อมและการ ดีไซน์ตกแต่งและการบริการ Budget Hotel จะมีการตกแต่งเรียบง่าย มีขนาดเล็ก กะทัดรัด แต่ในปัจจุบัน เนื่องจากการแข่งขันทางการตลาด ส่งผลให้โรงแรมก็เพิ่มการตกแต่ง และดีไซน์เข้าไป เพื่อเพิ่มมูลค่าของที่พักและดึงดูดผู้เข้าพักให้มากขึ้น Luxury Hotel จะมีขนาดใหญ่โต โอโถง เรียบหรูหรือหากไม่ใหญ่ก็เป็นโรงแรมที่ตกแต่งแนวบูติค ให้ความรู้สึกกับผู้ที่ได้เห็นแล้วอยากเข้ามาใช้บริการ มีการใส่ใจในรายละเอียดในการออกแบบ

องค์ประกอบการท่องเที่ยว

เทิดชาย ช่วยบำรุง (2550) องค์ประกอบการท่องเที่ยวควรมีองค์ประกอบ หลักอย่างน้อย 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. Accessibility คือ มีความสามารถในการเข้าถึงการคมนาคมไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างดี เช่น มีถนนคอนกรีตและถนนลาดยางอยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน
2. Activity คือ ภายในแหล่งท่องเที่ยวมีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายแห่งที่มีกิจกรรมที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวอย่างสมบูรณ์แบบ เช่น การเดินป่า การปั่นจักรยาน การศึกษาธรรมชาติ การพายเรือ การถ่ายรูป เป็นต้น
3. Amenity คือ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่เตรียมไว้สำหรับนักท่องเที่ยวอย่างครบครัน และเพียงพอ เช่น ด้านสาธารณูปโภค น้ำประปา ถนน โทรศัพท์ ที่พัก ร้านอาหาร รายขายของที่ระลึก และจุดบริการนักท่องเที่ยว
4. Attraction คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวได้
5. Accommodation คือ ที่พัก ภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว หรือบริเวณใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยวไว้เพื่อบริการนักท่องเที่ยว

แนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

1. แนวคิด “7 Greens”

สมบัติ กาญจนกิจ (2557) กล่าวว่า การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้กำหนดแนวคิดสำหรับใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติตามแนวคิด 7 Greens ถูกกำหนดขึ้นตามองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เป็น Element ของการท่องเที่ยว โดยมีนัยเชิงพฤติกรรมและให้กรอบหรือแนวทางการดำเนินงานในการปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อม และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของผู้เกี่ยวข้องภาคส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1.1 หัวใจสีเขียว (Green Heart) ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด การรับรู้ และตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและภัยคุกคามจากภาวะโลกร้อนที่มีผลต่อการท่องเที่ยว พรอมนมี การปฏิบัติเพื่อป้องกันรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ด้วยความรู้ ความเข้าใจและวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยหน่วยงานของภาครัฐต่าง ๆ ได้เริ่มดำเนินการแล้ว อาทิ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้จัดให้มีกิจกรรมโครงการต่าง ๆ เช่น “เที่ยวเมืองไทย หัวใจสีเขียว” “เที่ยวไทย ต้านภัย โลกร้อน” “คาราวานเที่ยวไทย หัวใจประหยัดพลังงาน” “เที่ยวแบบไร้ควัน.ปั่นไป ปลุกล้าชายเลนลดสภาวะโลกร้อน”

1.2 Green Logistics รูปแบบการเดินทางสีเขียว วิธีการเดินทางและรูปแบบการให้บริการในระบบการคมนาคมหรือการขนส่งทางการท่องเที่ยวจากแหล่งพำนัก/อาศัย ไปยังแหล่งท่องเที่ยว ที่มุ่งเน้นการประหยัดพลังงาน การใช้พลังงานทดแทน การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม

1.3 Green Attraction แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในส่วนของบริการที่พักแรมและกิจกรรมท่องเที่ยวจะต้องมีการบริหาร จัดการและดำเนินงานในทิศทางของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีปณิธานในการปกป้องรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจน ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างถูกวิธี เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและปลูกจิตสำนึกให้กับนักท่องเที่ยว ให้รู้จักการท่องเที่ยวอย่างถูกวิธีและตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ

1.4 Green Community ชุมชนสีเขียว แหล่งเที่ยวชุมชนทั้งในเมืองและชนบทที่มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในทิศทางท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พรอมนมีการดำเนินงานที่เนนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมและวิถีชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน

1.5 Green Activity กิจกรรมสีเขียว ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในส่วนของกิจกรรมท่องเที่ยวจะต้องจัดกิจกรรมที่ให้ความเพลิดเพลิน พร้อมให้อาหารเรียนรู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว โดยกิจกรรมเหล่านั้นจะต้องส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เช่น การท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่นภายในประเทศด้วยการขี่จักรยาน การพักผ่อนแบบแคมป์ปิ้ง การเที่ยวแปลงผักอินทรีย์ของชาวบ้านในละแวกใกล้ที่พัก ทั้งนี้อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าต่าง ๆ ในประเทศไทยได้จัดให้มีกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขึ้น เช่น การดำน้ำเพื่อศึกษาระบบนิเวศน์บริเวณ แนวปะการังในอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา จังหวัดพังงา การเดินป่าเพื่อศึกษาระบบนิเวศน์และพืชพันธุ์สัตว์ป่าที่มีลักษณะเฉพาะถิ่นของป่าดิบเขาและป่าเบญจพรรณใน อุทยานแห่งชาติคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

1.6. Green Service การบริการสีเขียว รูปแบบการให้บริการของธุรกิจท่องเที่ยวแขนงต่าง ๆ ที่สร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวด้วยมาตรฐานคุณภาพที่ดี เลือกใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านี้รวมถึงการจัดระบบบำบัดของเสีย ชยะ สิ่งปฏิกูลที่เกิดจากนักท่องเที่ยวด้วย

1.7 Green Plus ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะสนับสนุนร่างกาย หรือสติปัญญา หรือบริจาคทุนทรัพย์ เพื่อร่วมมือดำเนินการในการปกป้องรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมที่ช่วยลดภัยคุกคามจากภาวะโลกร้อน ตามมาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ISO 26000 (Corporate Social Responsibility: CSR) เช่น มูลนิธิเพื่อสิ่งแวดล้อม (Foundation for Environmental Preservation) มูลนิธิสิ่งแวดล้อมไทย (Thailand Environment Foundation) และมูลนิธิพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว (Foundation for the Protection of Environment and Tourism) เป็นต้น

2. แนวคิดโรงแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สำนักงานวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม (สวผ.) (2556) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โรงแรมเป็นสถานประกอบการ ที่ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการเพื่อให้ความสะดวกสบายและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้บริการซึ่งในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ล้วนต้องใช้ทรัพยากรพลังงานและก่อให้เกิดมลภาวะทั้งขยะและน้ำเสีย จึงมีส่วนในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศอันเป็นสาเหตุหลักของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและปรากฏการณ์โลกร้อนที่กำลังกลายเป็นวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการ “การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเภทโรงแรม (Green Hotel)” เพื่อส่งเสริมศักยภาพโรงแรมให้มีการใช้ทรัพยากรพลังงานอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี และยกระดับมาตรฐานการบริการให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้นปฏิบัติตามในทิศทางและเป็นมาตรฐานเกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรมครอบคลุม 6 ประเด็นดังนี้

1. นโยบายด้านการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยผู้บริหาร และพนักงานร่วมดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. การพัฒนาบุคลากร เพื่อเพิ่มพูนให้บุคลากรในสถานประกอบการ เกิดความรู้ความสามารถ และทักษะในการทำงานด้านการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อสื่อสารข้อมูล และข่าวสารด้านการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ และสนับสนุนจากกลุ่มเป้าหมาย

4. การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การจัดซื้อผลิตภัณฑ์ ซึ่งคำนึงถึงความเหมาะสมด้านคุณภาพ ราคา ระยะเวลา การส่งมอบสินค้า หรือบริการตามที่กำหนด และการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกระบวนการผลิต

5. การจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน เน้นการดำเนินงานใด ๆ ที่สามารถใช้ทรัพยากรได้แบบยั่งยืน หรือมีการกำจัดของเสียและมลพิษให้หมดไป หรือเสื่อมสภาพไปหรือไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมโดยรอบ

6. การมีส่วนร่วมกับท้องถิ่นและชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการกับท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ทั้งการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมดำเนินการในกิจกรรมด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิมล จิโรจพันธุ์ (2548) ได้ให้ความหมายการจัดให้มีพื้นที่สำหรับพักแรมเพื่อบริการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต้องคำนึงการจัดการที่ไม่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมดั้งเดิมของทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การใช้ดิน การใช้น้ำ การใช้พลังงานรูปแบบต่าง ๆ และการจัดการกับสิ่งปฏิกูล เพื่อไม่ให้เกิดมลพิษทางการท่องเที่ยวขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยจะต้องมีการออกแบบที่พักที่คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของพื้นที่ และต้องคำนึงถึงโครงสร้างระบบนิเวศเป็นสำคัญ ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อกำหนดลักษณะที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecolodge) การกำหนดลักษณะที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น เป็นการสรุปจากการประชุมนานาชาติ

เรื่อง “การจัดการที่พักแรมเพื่อรักษาระบบนิเวศครั้งที่ 2 (2th International Ecologde) ที่ประเทศคอสตาริกา เมื่อเดือนตุลาคม 2538 คือ

1. เป็นที่พักแรมที่มีขนาดและองค์ประกอบของสิ่งปลูกสร้างที่มีขนาดเล็ก สะอาด ปลอดภัย และร่มรื่น

2. ควรนำเทคโนโลยีที่มีความเหมาะสมกับระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เน้นการประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. มีการบริหารจัดการในรูปแบบที่รักษาสีเขียวและสิ่งแวดล้อม เน้นการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลอย่างเป็นระบบ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

4. การออกแบบจะต้องใช้วัสดุจากทรัพยากรท้องถิ่นเป็นส่วนประกอบหลัก และเป็นรูปสถาปัตยกรรมที่มีความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

5. มีการบริหารจัดการจากชุมชนท้องถิ่นและสร้างรายได้คืนสู่ชุมชนโดยรอบแหล่งท่องเที่ยวและที่พักแรม

2. หลักการออกแบบที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต้องมีรูปแบบแนวคิดในการบริหารจัดการพื้นที่และการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นแนวคิดที่ต้องคำนึงถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องมีการสนับสนุนการใช้ทรัพยากรให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุดและเอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

การออกแบบที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้มีกลุ่มนักวิชาการและผู้ประกอบการวิชาชีพด้านการวางแผนและการออกแบบ ตลอดจนองค์กรและสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น The World Congress of the International Union of Architects (UIA), The American Institute of Architects (AIA), The International Council on Environmental Design (ICED) และองค์กรอื่น ๆ ได้กันกำหนดหลักการที่สำคัญในการออกแบบที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนี้

ต้องตระหนักเสมอว่าการออกแบบสิ่งปลูกสร้าง ไม่ควรออกแบบเพื่อที่จะเอาชนะหรือควบคุมธรรมชาติ แต่ควรออกแบบให้เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ โดยให้สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นแม่บทซึ่งนำการออกแบบ ดังต่อไปนี้

1. ต้องให้ความสำคัญกับสิทธิของมนุษย์และทรัพยากรธรรมชาติอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้องค์ประกอบของโครงสร้างชุมชนและธรรมชาติได้อยู่ร่วมกันอย่างเกื้อหนุน ซึ่งจะสามารถคงไว้ซึ่งความหลากหลายของกันและกันอย่างยั่งยืน

2. ต้องออกแบบให้มีการประหยัดพลังงานและนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างระบบนิเวศ

3. ต้องให้ความเคารพในความสัมพันธ์ระหว่างจิตวิญญาณ สิ่งที่มีคุณค่าทางจิตใจของชุมชนท้องถิ่น และพิจารณาองค์ประกอบทุกส่วนให้มีความเหมาะสมกับชุมชนและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. ต้องสร้างสรรค์สิ่งปลูกสร้างที่มีคุณค่าในระยะยาวโดยไม่สร้างปัญหาต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือไม่เป็นการบ่มการบำรุงรักษา ตลอดจนปัญหาด้านความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยวและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

5. ต้องให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์เพื่อเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบทุกส่วนของระบบนิเวศและผลกระทบจากการออกแบบต่อองค์ประกอบต่อชุมชน

6. คำนึงถึงผลทางตรงและทางอ้อมของการพัฒนาอันเป็นผลมาจากการออกแบบสิ่งปลูกสร้างต่อชุมชนและทรัพยากรธรรมชาติ

3. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะและที่ชายทะเลด้วย

“อุทยานแห่งชาติ” หมายความว่า ที่ดินที่ได้กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

“ไม้” หมายความว่ารวมถึงพันธุ์ไม้ทุกชนิดทั้งที่เป็นต้น เป็นกอ เป็นเถา ตลอดจนส่วนต่าง ๆ ของไม้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิด ตลอดจนส่วนต่าง ๆ ของสัตว์ สิ่งที่เกิดจากสัตว์ และสิ่งที่สัตว์ทำขึ้น

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม* รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1 การกำหนดที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติ

มาตรา 6 เมื่อรัฐบาลเห็นสมควรกำหนดบริเวณที่ดินแห่งใดที่มีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจ ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมเพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชน ก็ให้มีอำนาจกระทำได้โดยประกาศพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแห่งบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “อุทยานแห่งชาติ” ที่ดินที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้น ต้องเป็นที่ดินที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง

มาตรา 7 การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่มีใช่เป็นการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติทั้งหมด ให้มีแผนที่แสดงเขตที่เปลี่ยนแปลงไปแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย

มาตรา 8 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีหลักเขตและป้าย หรือเครื่องหมายอื่นแสดงเขตอุทยานแห่งชาติไว้ตามสมควร เพื่อให้ประชาชนเห็นได้ว่าเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ

หมวด 2 คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

มาตรา 9 ให้มีกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม* เป็นประธาน อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช* ผู้แทนกรมมหาดไทย ผู้แทนกรมที่ดิน และกรรมการอื่นไม่เกินสิบเอ็ดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง

มาตรา 10 กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 11 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 10 กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ ตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีให้ออก เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้

ความสามารถ ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่คดีความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นแทนได้ กรรมการผู้ได้รับแต่งตั้งตามความในวรรคก่อนอยู่ในตำแหน่งตามวาระเท่าที่ผู้ที่ตนแทน

มาตรา 12 การประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเอาเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 13 การประชุมทุกคราว ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา 14 คณะกรรมการจะตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

มาตรา 15 คณะกรรมการมีหน้าที่ให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีในเรื่องต่อไปนี้ 1) การกำหนดที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติ และการขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ 2) การคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ 3) เรื่องที่รัฐมนตรีปรึกษา

หมวด 3 การคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ

มาตรา 16 ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใด 1) ยึดถือหรือครอบครองที่ดินรวมตลอดถึงกันสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า 2) เก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ยางไม้ น้ำมันยาง น้ำมันสน แร่หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น 3) นำสัตว์ออกไป หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตรายแก่สัตว์ 4) ทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพแก่ดิน หิน กรวด หรือทราย 5) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมทันหรือเหือดแห้ง 6) ปิดหรือทำให้เกิดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก 7) เก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งกล้วยไม้ น้ำผึ้ง ครั่ง ถ่านไม้ เปลือกไม้ หรือมูลค้างคาว 8) เก็บ หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตรายแก่ดอกไม้ ใบไม้ หรือผลไม้ 9) นำยานพาหนะเข้าออกหรือขับชี่ยานพาหนะในทางที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ 10) นำอากาศยานขึ้นลงในที่ที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ 11) นำหรือปล่อยปศุสัตว์เข้าไป 12) นำสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์พาหนะเข้าไป เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี 13) เข้าไปดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ 14) ปิดประกาศ โฆษณา หรือขีดเขียนในที่ต่าง

15) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตนั้นกำหนดไว้
 16) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิดซึ่งวัตถุระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง 17) ส่งเสียงอื้อฉาวหรือกระทำการอื่นอันเป็นการรบกวน หรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่คนหรือสัตว์ 18) ทิ้งขยะมูลฝอยหรือสิ่งต่าง ๆ ในที่ที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น 19) ทิ้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิง

มาตรา 17 ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำให้หลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่น ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย หรือไร้ประโยชน์

มาตรา 18 บุคคลซึ่งเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี

มาตรา 19 บทบัญญัติในมาตรา 16 และมาตรา 17 มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการไปเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ หรือการศึกษา หรือวิจัยทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการทัศนศึกษาหรือการพักผ่อน หรือเพื่ออำนวยความสะดวกพลอดภัย หรือให้ความรู้แก่ประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี

มาตรา 20 การจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 21 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 16 ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติ หรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติ

มาตรา 22 ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่ หรือมีสิ่งอื่นใดในอุทยานแห่งชาติผิดไปจากสภาพเดิม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดทำลายหรือรื้อถอนสิ่งนั้น ๆ ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม หรือถ้าไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด หรือเพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่อุทยานแห่งชาติ พนักงานเจ้าหน้าที่จะกระทำการดังกล่าวแล้วอย่างใดอย่างหนึ่งเสียเองก็ได้ตามสมควรแก่กรณี และผู้กระทำความผิดมีหน้าที่ชดใช้ค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการเสียเองนั้น

หมวด 4 เบ็ดเตล็ด

มาตรา 23 ถ้าเห็นเป็นการสมควรให้ประชาชนชำระเงิน เนื่องในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ให้บริการหรือให้ความสะดวกต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติ หรือให้บุคคลใดเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนสำหรับบริการที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการหรือพักอาศัยอยู่ในอุทยานแห่งชาติ อธิบดีมีอำนาจกำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนดังกล่าวได้ ทั้งนี้โดยอนุมัติของรัฐมนตรี

เงินที่เก็บได้ตามวรรคก่อน เงินที่มีผู้บริจาคเพื่อบำรุงอุทยานแห่งชาติ เงินค่าปรับที่พนักงานเจ้าหน้าที่เปรียบเทียบตามมาตรา 28 และเงินรายได้อื่น ๆ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากรใด ๆ และเก็บรักษาไว้ใช้จ่ายในการบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี

หมวด 5 บทกำหนดโทษ

มาตรา 24 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 16 (1) (2) (3) (4) หรือ (5) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 25 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 16 (6) (7) (9) (10) (11) มาตรา 17 หรือมาตรา 18 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 26 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 16 (2) (3) (4) หรือ (7) ถ้าปรากฏว่าสัตว์หรือทรัพย์สินที่เก็บหาหรือนำออกมีราคาเพียงเล็กน้อย หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นมีเพียงเล็กน้อย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 27 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 16 (8) (12) (13) (14) (15) (16) (17) (18) หรือ (19) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 28 บรรดาความผิดตามมาตรา 25 มาตรา 26 และมาตรา 27 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเปรียบเทียบได้

มาตรา 29 บรรดาอาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะใด ๆ ซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา 16 (1) ล้วนแล้วแต่หรือเผาป่า หรือตามมาตรา 16 (2) ล้วนทำให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ หรือตามมาตรา 16 (3) ล้วนทำให้เป็นอันตรายต่อสัตว์ หรือตามมาตรา 16 (4) ล้วนทำให้เป็นอันตราย หรือเสื่อมสภาพแก่ดิน หิน กรวดหรือทราย ให้ริบเสียทั้งสิ้น โดยไม่ต้องคำนึงว่าเป็นของผู้กระทำความผิดและมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่

บทเฉพาะกาล

มาตรา 30 ใบอนุญาต อาชญาบัตร และประทานบัตร ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ หรือสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลใดไว้แล้วก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา 6 ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไป เพียงเท่าที่กำหนดอายุของใบอนุญาต อาชญาบัตร ประทานบัตร หรือสัมปทานนั้น ๆ แต่ทั้งนี้ผู้รับใบอนุญาต อาชญาบัตร ประทานบัตร หรือสัมปทานดังกล่าวต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 16 (13) ก่อน

4. การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA)

EIA (Environmental Impact Assessment) เป็นการศึกษาที่คาดการณ์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทั้งในทางบวกและทางลบจากการพัฒนาโครงการหรือกิจการที่สำคัญ เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจพัฒนาโครงการนั้น ๆ ผลการศึกษาจะจัดทำเป็นเอกสาร เรียกว่า รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยโรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมอยู่ใน 35 ประเภทโครงการหรือกิจการที่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ หลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมการจัดทำและพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน ประกอบด้วย 4 รูปแบบซึ่งแตกต่างกันออกไป คือ

1. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA)

2. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ (Environmental Health Impact Assessment : EHIA)

3. รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination: IEE) เป็นรูปแบบรายงานที่ประเทศไทยนำมาใช้ในการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการขนาดเล็กที่เห็นว่าอาจมีผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในบางประเทศนำ IEE มาใช้ในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นว่าโครงการจะก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือไม่ และเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแนวทางขอบเขตการศึกษาการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ต่อไป โดยส่วนใหญ่เป็นโครงการที่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครอง สิ่งแวดล้อม เช่น จังหวัดภูเก็ต กระบี่ เมืองพัทยา เป็นต้น

4. รายการข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Checklist) เป็นรูปแบบการทำรายการข้อมูล สำหรับโครงการทุกชนิดในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติมที่ไม่เข้าข่ายประเภท และขนาดของโครงการที่ต้องทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือ รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น

ประโยชน์ของการการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) 1) เพื่อช่วยพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาโครงการ ให้ผู้ประกอบการหรือนักลงทุนสามารถกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ก่อนดำเนินโครงการ 2) ช่วยเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงการใช้ในการวางแผนการ 3) ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและจะช่วยให้การมองปัญหาต่าง ๆ ได้กว้างขวางมากขึ้นกว่าเดิมที่มองเพียงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นหลักอันก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมแก่ทรัพยากรธรรมชาติตามมา 4) ใช้เป็นแนวทางกำหนดแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในระยะก่อสร้างและภายหลังการดำเนินงานโครงการ

5. การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management)

เดช เนติสุวรรณรักษ์ (2550) กล่าวว่า ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (THE ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM – EMS) คือ กระบวนการจัดการรูปแบบใหม่ที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ ทั้งระบบการผลิต การจัดส่ง การจำหน่าย และการจัดการกับซากเศษเหลือทิ้ง โดย จะต้องทำการตรวจหาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Measurement) ที่เกิดขึ้นจริงกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้ผลิตต้องศึกษาในการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ว่า จะใช้วัสดุอะไรที่ไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม วัสดุที่นำมาใช้ ต้องใช้พลังงานเท่าไรในการให้ได้มาซึ่งวัตถุดิบนั้น ปริมาณ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ที่ปล่อยออกมา เท่าไร การขนส่ง ใช้พลังงาน เท่าไร และ เมื่อนำมาใช้ผลิต สินค้าชิ้นนั้น ขณะใช้งานมีขนาดพลังงานที่ใช้เท่าไร และสามารถลดการใช้พลังงานได้หรือไม่ มีระบบพัก เมื่อไม่ใช้งาน ที่เรียกว่า Stand by Mode หรือไม่ และหลังจากใช้ผลิตภัณฑ์นั้นแล้วตอนสิ้นสุดอายุการใช้งาน

6. ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (THE ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM – EMS)

ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (EMS) คือ กระบวนการจัดการรูปแบบใหม่ที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ ทั้งระบบการผลิต การจัดส่ง การจำหน่าย และการจัดการกับซากเศษเหลือทิ้ง โดย จะต้องทำการตรวจหาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact

Measurement) ที่เกิดขึ้นจริงกับ กระบวนการผลิต ซึ่งแต่เดิมนั้น โรงงานผู้ผลิต จะเน้นเฉพาะแค่ ราคา และมาตรฐานด้านคุณภาพของสินค้า เท่านั้น แต่ในปัจจุบันนอกจากจะคำนึงถึงคุณภาพของตัวสินค้าแล้ว ยังจะต้องรวมไปถึง มาตรฐานด้านสุขภาพพลานามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อม ที่การผลิตจะมีผลโดยตรงทั้งก่อนหรือหลังการผลิต โดยจะดูรวมไปถึง การทำงาน ทั้งระบบ ในหน่วยงาน และจะต้องสามารถทำการเชื่อมโยง ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เหล่านั้นเทียบกับมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ หรือ เทียบมูลค่าเป็นจำนวนเงิน ที่จะเรียกว่า “บัญชีต้นทุนสิ่งแวดล้อม” (Environmental Management Account – EMA) ที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล คำนวณ และทำรายงานทั้งทางด้านเศรษฐศาสตร์ (Economic) สังคม (Social) และ ระบบนิเวศน์ (Ecological) ทั้ง 3 ส่วนเข้ามาพิจารณาในการคิดต้นทุน สินค้าและบริการ ทั้งกระบวนการ เครื่องมือ (Management Tools) ที่ใช้สำหรับ ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (EMS) มีดังนี้

1. ECO-Design (การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม) เป็นการวางมาตรฐานการผลิตใหม่ โดยจะคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ตอนเริ่มต้นการออกแบบ ซึ่งผู้ผลิตต้องศึกษาในการออกแบบผลิตภัณฑ์ นั้น ๆ ว่าจะใช้วัสดุอะไรที่ไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม วัสดุที่นำมาใช้ ต้องใช้พลังงานเท่าไรในการให้ได้มาซึ่งวัตถุดิบนั้น ปริมาณ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ปล่อยออกมา เท่าไร การขนส่ง ใช้พลังงาน เท่าไร และ เมื่อนำมาใช้ผลิต สินค้า นั้น ขณะใช้งานมีขนาดพลังงานที่ใช้เท่าไร และสามารถลดการใช้พลังงานได้หรือไม่

2. Life Cycle Assessment (LCA) การประเมินวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ที่มีผลกับสิ่งแวดล้อมเป็น การเก็บข้อมูลของผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งจากการใช้พลังงาน การแพร่กระจายมลพิษ โดยรวบรวมจากทั้งกระบวนการของผลิตภัณฑ์ หรือบริการ นั้น ๆ บางแห่งจะเรียกว่า การประเมินวัฏจักรชีวิต ของผลิตภัณฑ์ หรือถ้าจะเรียกให้เข้าใจได้ง่ายเป็นภาษาชาวบ้านก็คือ “บัญชีบาป” เพราะการปล่อยของเสียในแต่ละขั้นตอนถือเป็นบาปทั้งสิ้น ทั้งนี้จะรวมในทุกกระบวนการ ทุกกิจกรรม จะแยกย่อยลงลึกไปถึงอะไหล่ หรือ วัตถุดิบย่อยที่นำมาใช้ การการผลิตด้วย ซึ่งจะดูทั้ง 4 ส่วนคือ การผลิต การขนส่ง การใช้งาน และ การจัดการกับซากที่เหลือใช้แล้ว

3. Green Procurement หรือ Green Purchasing Network (GPN) การจัดซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งจะเป็นการปรับระบบการจัดซื้อ จัดจ้างใหม่ จะต้องคำนึงถึงผู้จำหน่ายที่จะมาเสนอ ผลิตภัณฑ์ อะไหล่ ชิ้นส่วน หรือ วัตถุดิบ ฯลฯ ว่าได้นำเสนอผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ ซึ่งจะต้องรวมไปถึงวัสดุที่นำมาใช้ผลิต การขนส่ง การใช้งาน และสามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ โดยดูทั้งหมด ที่เกี่ยวข้องกับวงจรใช้ห่วงอุปสงค์

(Supply Chain) ทั้งกระบวนการ เพราะผลิตภัณฑ์จะเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไม่ได้หาก อะไหล่ ชิ้นส่วนอื่น ๆ ที่นำมาประกอบไม่ได้รับการควบคุมหรือ ไม่ได้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเลย หรือ อย่างน้อยก็ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด

4. การจัดการเศษของเหลือจากการผลิตและการใช้งาน โดยยึดหลักการ 3R คือ Reduce, Reuse, Recycle เป็นกระบวนการจัดการกับเศษ ซากที่เหลือจากการใช้ผลิต หรือ ใช้งานผลิตภัณฑ์นั้น ๆ โดยนำเอาเศษ ซาก มาซ่อมแซม หรือ ปรับสภาพ และนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) หรือนำมาถ่อมแยกชิ้นส่วนออก เป็นวัตถุดิบชนิดต่าง ๆ เช่น กระจก พลาสติก เหล็ก อลูมิเนียม ทองแดง นี้อต สกรู โลหะต่าง ๆ ผสม เป็นต้น และนำเอาชิ้นส่วนวัตถุดิบที่ได้มาจากการถอดแยกนี้ ไปส่งให้โรงงานปรับสภาพ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่อีก เพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิต อีกครั้งการนำเอากระบวนการ 3R

การพัฒนาท่าเทียบเรือที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) (2558) กล่าวว่า การพัฒนาท่าเรือสีเขียว (Green Port Master Plan) มีวัตถุประสงค์ในการตอบสนองของแผนนโยบายขององค์กรที่มุ่งเน้นการอยู่ร่วมกันในชุมชนและสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งสนับสนุนการบริหารจัดการท่าเรือยุคใหม่ที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและรักษาระบบนิเวศให้คงอยู่ โดยมีประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. การป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อชุมชนจากการปฏิบัติงานภายในเขตท่าเรือ
2. ท่าเรือต้องเป็นผู้นำในการพัฒนากระบวนการ เพื่อการรักษาสิ่งแวดล้อม
3. สนับสนุนและประชาสัมพันธ์ให้มีการดำเนินการอย่างยั่งยืน
4. ใช้เทคโนโลยีที่ดีที่สุดเท่าที่มีเพื่อลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม
5. เข้าไปมีส่วนร่วมและให้ความรู้แก่ชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีและความเข้าใจต่อกัน

องค์ประกอบของการพัฒนาท่าเรือสีเขียว ประกอบด้วยตัวชี้วัดหลักที่สำคัญต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม จากข้อมูลของท่าเรือลองบีช การพัฒนาท่าเรือสีเขียวของท่าเรือลองบีช ได้กำหนดตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและชุมชน ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนดังต่อไปนี้

1. Wildlife ต้องสามารถรักษาระบบนิเวศภายในพื้นที่ท่าเรือเอาไว้
2. Air ลดปริมาณก๊าซและไอเสียจากกิจกรรมภายในท่าเรือ
3. Water ปรับปรุงคุณภาพของน้ำภายในเขตท่าเรือ
4. Soils and Sediments กำจัดหรือแก้ไขดินที่มีการปนเปื้อน ตลอดจนรักษาสภาพของดินบริเวณท่าเรือ

5. Community Engagement ให้ความรู้และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการรักษาสิ่งแวดล้อมของท่าเรือ

6. Sustainability พัฒนาและปฏิบัติงานภายใต้รูปแบบการทำงานที่สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืน

แนวคิดพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

วิมล จิโรจพันธุ์ (2548) ได้ให้ความหมายคุณลักษณะของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเพื่อแสวงหากิจกรรมให้มีประสบการณ์ที่หลากหลายมากขึ้น เป็นประสบการณ์จากการเรียนรู้จากธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งจะเน้นการมีจิตสำนึกต่อการรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะมีคุณลักษณะดังนี้

1. เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ ถือว่าการเรียนรู้เป็นการเพิ่มคุณค่าและเพิ่มพูนคุณภาพชีวิต มีการศึกษาข้อมูล มีความรู้ทางธรรมชาติวิทยา และระบบนิเวศทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ๆ
2. มีความอดทน คำนึงถึงคุณภาพชีวิต สุขอนามัย ความสะอาด ที่พัก อาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ
3. มีความอ่อนไหวเปราะบาง มีจิตสำนึกต่อการรักษาคุณค่าของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น
4. มีความประทับใจในสุนทรียภาพ ของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมในท้องถิ่นโดยรอบแหล่งท่องเที่ยว
5. มีอาชีพมั่นคง ต้องการความปลอดภัยในการเดินทาง ประกันชีวิต และทรัพย์สิน
6. เมื่อเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวใด ก็จะประสงค์ที่จะสร้างสัมพันธภาพร่วมกันพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันกับชุมชน
7. การเตรียมตัวเดินทางของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการวางแผนบริหารจัดการและสืบค้นข้อมูลเบื้องต้นหรือเชิงลึกของแหล่งท่องเที่ยวก่อนเดินทางเสมอ

เยาวภา สีละบุตร (2547) พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเป็นการกระทำทุกอย่างของนักท่องเที่ยวไม่ว่าการกระทำนั้นนักท่องเที่ยวจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม และบุคคลอื่นจะสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตามก็เพื่อมุ่งตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง โดยพฤติกรรมภายนอกของนักท่องเที่ยว (Tourist's Overt Behaviour) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้โดยอาศัยประสาทสัมผัส ส่วนพฤติกรรมภายในของนักท่องเที่ยว (Tourist's

Covert Behaviour) เป็นการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างกายรวมทั้งความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์ที่ถูกควบคุมอยู่ภายในจะมีความสัมพันธ์กัน โดยพฤติกรรมภายในจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอกเป็นส่วนใหญ่ องค์ประกอบของพฤติกรรมนักร้องเที่ยวนั้นมีองค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ คือ

1. เป้าหมาย หมายถึง พฤติกรรมนักร้องเที่ยวทุก ๆ พฤติกรรมจะต้องมีเป้าหมายในการกระทำ เช่น นักร้องเที่ยวกลุ่มอนุรักษ์ต้องการ เกียรติยศโดยการแสดงให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเดินทางท่องเที่ยวโดยที่สภาพแวดล้อมในสถานที่ตนเดินทางยังคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ดั้งเดิม

2. ความพร้อม หมายถึง ความมีวุฒิภาวะและความสามารถในการทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ เช่น นักร้องเที่ยวกลุ่มที่รักความผจญภัย นิยมโต้เขา ปีนหน้าผา ต้องมีความพร้อมทั้งสภาพร่างกายและจิตใจแล้วสามารถจะทำกิจกรรมที่ตนชอบได้

3. สถานการณ์ หมายถึง เหตุการณ์หรือโอกาสที่เอื้ออำนวยให้เลือกกระทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ เช่น การท่องเที่ยวตามหมู่เกาะ ควรกระทำในยามคลื่นลมสงบไม่ควรทำในขณะที่มีพายุฝนฟ้าคะนอง

4. การแปลความหมาย หมายถึง วิธีการคิดแบบต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่พอใจมากที่สุด สถานการณ์หนึ่ง ๆ เช่น เวลาสิบสองนาฬิกาเป็นเวลาที่นักร้องเที่ยวควรเป็นเวลาที่น่าพักผ่อนควรหยุดพักรับประทานอาหารกลางวัน

5. การตอบสนอง คือ การตัดสินใจกระทำกิจกรรมตามที่ตนได้ตัดสินใจเลือกสรรแล้วเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เช่น นักร้องเที่ยวได้ตัดสินใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวในวันหยุด เพื่อพักผ่อน ดังนั้นนักร้องเที่ยวจะต้องวางแผนการเดินทาง และจัดการดำเนินการล่วงหน้า ในการกระทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตั้งแต่กิจกรรมการกำหนดสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมการเดินทาง กิจกรรมการจองที่พัก เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

6. ผลลัพธ์ที่ตามมา คือ ผลจากการกระทำหนึ่ง ๆ อาจได้ผลตามที่คาดหมายไว้ หรืออาจตรงกันข้ามกับความคาดหวังที่ตั้งใจไว้ เช่น นักร้องเที่ยวได้มีกำหนดการเดินทางไว้เพื่อมาพักผ่อนวันหยุดในประเทศไทย แต่ปรากฏว่าในเวลาอันเกิดการชุมนุมที่สนามบิน และทำให้สนามบินต้องปิดทำการ เครื่องบินไม่สามารถลงจอดได้ มีผลลัพธ์ทำให้นักร้องเที่ยวไม่สามารถบรรลุผลตามที่คาดหมายไว้ได้

7. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง คือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อสิ่งที่กระทำลงไปไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ จึงต้องกลับมาแปลความหมาย ไตร่ตรอง เพื่อเลือกหาวิธีใหม่ ๆ มา

ตอบสนองความต้องการ หรืออาจจะเลิกความต้องการไป เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่เกินความสามารถ เช่น การก่อวินาศกรรมในเมืองมুমไบ ประเทศอินเดียในเดือนพฤศจิกายนปี 2008 นักท่องเที่ยวที่ตั้งใจจะเดินทางไปเมืองดังกล่าว จะต้องเกิดความผิดหวังเพราะเกิดความกังวลด้านความปลอดภัย และอาจล้มเลิกความตั้งใจในการเดินทาง หรืออาจเปลี่ยนเส้นทางไปเมืองอื่นที่ปลอดภัยกว่า

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว (Tourist Behavior) จึงเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้สินค้าและบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งกระบวนการในการตัดสินใจที่มีผลต่อการแสดงออก

การสร้างกลยุทธ์ทางการตลาดบริการทางการท่องเที่ยวแพคเกจที่พักรวม

การกำหนดแนวทางการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวแพคเกจที่พักรวม มีวิธีการที่หลากหลาย สำหรับการศึกษาคำนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์สร้างกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix

การวิเคราะห์การสร้างกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix โดย (Bluebik, 2020) TOWS Matrix เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำหรับการสร้างกลยุทธ์ใหม่จากสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กร ที่มีการต่อยอดมาจาก SWOT Analysis ด้วยการจับคู่ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกขององค์กร ได้แก่ ปัจจัยภายใน – Strength (จุดแข็ง) และ Weakness (จุดอ่อน) และ ปัจจัยภายนอก – Opportunity (โอกาส) และ Threat (ความเสี่ยง) เมื่อนำปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมาจับคู่กัน จะทำให้เกิดเป็นการวิเคราะห์ของ TOWS Matrix ได้ออกมาเป็นกลยุทธ์ 4 รูปแบบด้วยกัน ได้แก่

1. กลยุทธ์เชิงรุก (SO) เป็นการจับคู่ระหว่าง Strength และ Opportunity โดยใช้วิธีการใช้จุดแข็งร่วมกับโอกาส กลยุทธ์ในส่วนนี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการเติบโตของธุรกิจ เนื่องจากเป็นกลยุทธ์ที่เน้นสร้างผลลัพธ์ที่ให้ประโยชน์สูงสุด ผ่านการวิเคราะห์จุดแข็งของธุรกิจร่วมกับโอกาสที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันในตลาดให้ดียิ่งขึ้นจำเป็นต้องมองถึงโอกาสในปัจจุบันหรือโอกาสที่กำลังจะมาถึง เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างก้าวกระโดด หรือที่เรียกกันว่า “ถูกจุด ถูกเวลา”

2. กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) เป็นการจับคู่ระหว่าง Weakness และ Opportunity โดยใช้วิธีการใช้โอกาสลดจุดอ่อนทุกธุรกิจล้วนมีจุดอ่อน ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องกระบวนการดำเนินงานหรือการที่ธุรกิจยังไม่เป็นที่รู้จักในตลาด โดยบางครั้งการลดจุดอ่อนอาจเป็นเรื่องของจังหวะเวลา ที่จะเป็นตัวช่วยให้ธุรกิจแก้ไขจุดอ่อนหรือลดทอนจุดอ่อนของตัวเองลงไปได้

3. กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) เป็นการจับคู่ระหว่าง Strength และ Threat โดยใช้วิธีการใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค เป็นการใชจุดแข็งที่มีอยู่มาป้องกันหรือหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น

4. กลยุทธ์เชิงรับ (WT) เป็นการจับคู่ระหว่าง Weakness และ Threat โดยใช้วิธีการแก้ไขจุดอ่อนและเลี่ยงอุปสรรค กลยุทธ์แบบนี้จะแตกต่างจากอีก 3 กลยุทธ์ที่ เนื่องจากมีไว้เพื่อรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ถ้าโถมเข้ามา ไม่ได้ใช้เพื่อหวังมุ่งไปข้างหน้า แต่เป็นกลยุทธ์เชิงรับที่มีไว้เพื่อพวงสถานการณ์ของที่เกิดขึ้นไม่ให้แย่ง ด้วยการพยายามบรรเทาปัญหาหรือหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดเพิ่ม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ยศ สันตสมบัติ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการจัดการทรัพยากร” ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาพื้นฐานของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ที่การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน การเสริมศักยภาพขององค์กรในชุมชนให้มีการจัดการทรัพยากรและการปลูกจิตสำนึกในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญ อีกทั้งการสร้างกระบวนการเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นให้สามารถใช้พื้นที่ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกระจายรายได้และผลประโยชน์กลับคืนสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่องและมีความทั่วถึง จะส่งผลให้ชุมชนหันมาอนุรักษ์และพัฒนาธรรมชาติแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ภาวิณี หาญณรงค์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาคุณภาพโฮมสเตย์กระซังแพเพื่อการท่องเที่ยว กรณีศึกษา โฮมสเตย์กระซังแพ ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง” ผลการศึกษาพบว่า การเริ่มต้นทำธุรกิจโฮมสเตย์แบบกระซังแพนั้น เจ้าของหรือ ชาวประมงไม่จำเป็นต้องได้รับการศึกษาโดยตรงในด้านการท่องเที่ยวหรือด้านที่พักแรม ไม่จำเป็นต้องสร้างที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวแต่แรก สามารถให้นักท่องเที่ยวพักร่วมกับเจ้าของบ้าน ก่อนได้แล้วจึงค่อย ๆ สร้างที่พักแยกออกมาสำหรับนักท่องเที่ยวในภายหลังได้ต้นทุนส่วนใหญ่อู่อยู่กับการสร้างที่พักค่าไม่ในการก่อสร้างมีราคาสูงมาก และอุปกรณ์ที่ใช้เป็นทุนลายน้าก็ต้องใช้จำนวนมาก ซึ่งการขนย้ายอุปกรณ์ต่าง ๆ มาไว้ในทะเลนั้นมีราคาแพงมาก รวมไปถึงค่าแรงในการก่อสร้างที่เมื่อมาสร้างในทะเลแล้วค่าแรงจะแพงกว่าบนบกหลายเท่าตัวค่าใช้จ่ายที่สำคัญมาก ๆ ในการทำ โฮมสเตย์กระซังแพนั้นอยู่ที่ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับไฟฟ้าและน้ำจืดในการอุปโภคบริโภค การจะทำธุรกิจโฮมสเตย์กระซังแพชาวประมงจะต้องสร้างความเป็นมิตรเป็นกันเองกับนักท่องเที่ยวเปิด โอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เข้าร่วมและเรียนรู้กับกิจกรรมต่าง ๆ ในวิถีของ

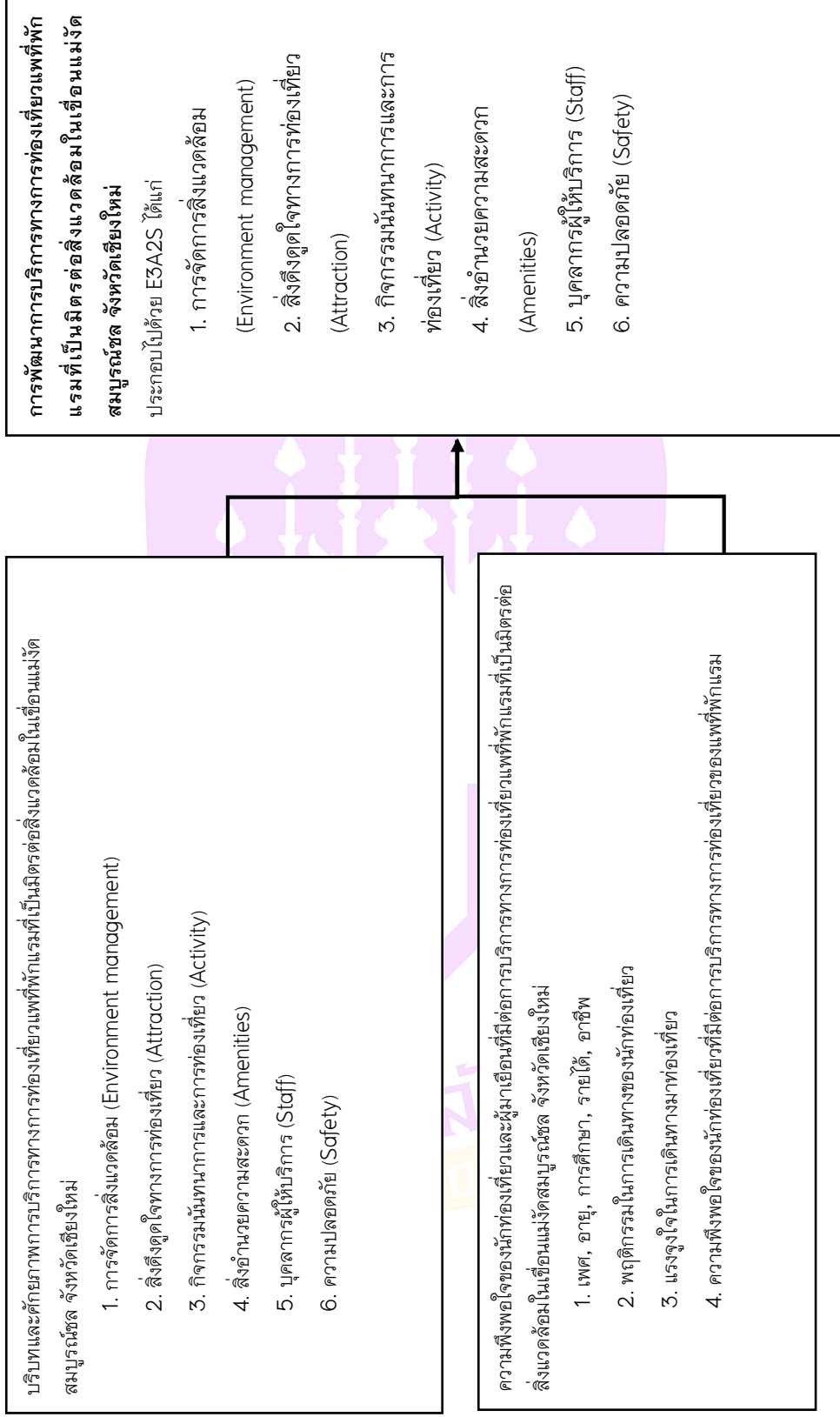
ชาวประมง มีกิจกรรมนันทนาการบ้างเล็กน้อยไว้บริการนักท่องเที่ยว ส่วนด้านคุณภาพของโฮมสเตย์กระซังแพในตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า จุดเด่นของโฮมสเตย์กระซังแพจะอยู่ในแง่ของการมีเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม มีวิถีดั้งเดิมของท้องถิ่นที่ชัดเจนมาก เจ้าของบ้านมีอัธยาศัยไมตรีที่ดีด้วยความที่เป็นธุรกิจของชาวบ้านชาวประมง จึงดูแลนักท่องเที่ยวเหมือนเป็นญาติเป็นคน รู้จักให้ความเป็นกันเองสร้างความคุ้นเคยกับนักท่องเที่ยว อีกทั้งตั้งอยู่ในบริเวณที่มีสภาพแวดล้อม ที่ได้อยู่ท่ามกลางบรรยากาศของทะเล มีอาหารทะเลที่สดมาก ๆ จากกระซังทำให้โฮมสเตย์แต่ละแห่งได้คะแนนการประเมินในส่วนเหล่านี้ค่อนข้างสูงมากเห็นได้จากเกณฑ์ที่มีคะแนนสูงจัดว่าอยู่ในอันดับต้น ๆ ของทุกโฮมสเตย์ ได้แก่ ด้านวัฒนธรรม ด้านอัธยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและ สมาชิกในครัวเรือน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาหาร และด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

นางลักษณ์ นามลทา (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานครในการตัดสินใจเลือกใช้บริการรีสอร์ตเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผลการศึกษาพบว่า รีสอร์ตเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ (Eco Resort) นโยบายการประหยัด พลังงานและอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมเป็นที่ยอมรับอยู่ที่อำเภอหัวหินไม่ไกลจากกรุงเทพฯ การออกแบบและการตกแต่งรีสอร์ตเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ (Eco Resort) มีสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นมีเอกลักษณ์ความกลมกลืนกับธรรมชาติและสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ เดิมเน้นการใช้วัสดุธรรมชาติที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่น ด้านราคามีระดับราคาห้องพักให้เลือกใช้บริการได้หลายระดับอัตราค่าบริการห้องพัก รวมถึงอาหารและ เครื่องดื่มมีความเหมาะสม และการตั้งราคาสอดคล้องกับคุณภาพของรีสอร์ตเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ (Eco Resort)

วรรณจันทร์ สิงห์จาวลา และคณะ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “โครงการแนวทางการพัฒนามาตรฐานแพที่พักแรมในประเทศไทย” ผลการศึกษาพบว่า ด้านการบริการ ควรพัฒนาการบริการของบุคลากรที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวให้มีความสุภาพ อ่อนโยน มีความจริงใจและความซื่อสัตย์ต่องานบริการ ควรมีการฝึกทักษะของบุคลากรให้มีความพร้อม และศักยภาพในการให้บริการเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจสูงสุด สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานและอุปกรณ์ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวต้องมีมาตรฐาน รวมไปถึงต้องไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อนักท่องเที่ยวและทรัพยากรทางธรรมชาติ ด้านสิ่งแวดล้อม ควรปรับปรุงลักษณะของแพที่พักแรมให้มีความสอดคล้องและกลมกลืนกับธรรมชาติโดยรอบของแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแพที่พักแรมต้องการสัมผัสกับธรรมชาติ อีกทั้งผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ เช่น การกำจัดสิ่งปฏิกูลไม่ให้มีสารพิษเจือปนลงไปในแหล่งน้ำธรรมชาติ ใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ต้องมี

การควบคุมนักท่องเที่ยวไม่ให้ส่งเสียงรบกวนโดยกำหนดเวลาใช้เสียง ภาครัฐควรมีหนังสือชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และมีถึงขยะที่แยกของเสียแต่ละประเภท ออกจากกันอย่างเพียงพอต่อความต้องการ มีการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวของแพที่พักรวม จัดกิจกรรมรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวช่วยกันรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัย ผู้ประกอบการออกแบบโครงสร้างแพที่พักรวมให้มีความแข็งแรงคงทนภายใต้ข้อกำหนดของกรมเจ้าท่าหรือกรมอุทยานได้กำหนดเอาไว้ มีระบบเตือนภัย มีพนักงานปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยที่ผ่านการอบรมดูแลรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง ควรมีอุปกรณ์ช่วยชีวิตที่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและมีไฟส่องสว่างตลอดทั้งคืน สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ต้องคำนึงถึงคือ อุปกรณ์ที่ชนิดต้องมีความพร้อมในการใช้งานและไม่มีการเสียหาย

สุจิตรา จิระวาณิชกุล สิริณกานต์ ผ่องประเสริฐ และไตรรัตน์ จารุทัศน์ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการออกแบบโป๊ะเทียบเรือเพื่อทุกคน : ท่าเรือหมู่ 7 (ท่าครุฑิว) เกาะเกร็ด และท่าเรือปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี กล่าวว่า 1) การขจัดความต่างระดับที่มีลักษณะแบบขั้นบันได(step-free) เป็นสิ่งที่จะช่วยอำนวยความสะดวกเพิ่มความปลอดภัย และลดการเกิดอุบัติเหตุ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการใช้งานได้อย่างสะดวก ปลอดภัย และเท่าเทียม 2) การลดการเกิดช่องว่าง (gap) บริเวณรอยต่อเป็นการลดช่องว่างที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการพลัดตก การสะดุด หรือลดความยากลำบากในการก้าวข้าม ขึ้น-ลง เช่น บริเวณที่เป็นพื้นที่การจอด การเทียบของเรือ 3) การติดตั้งราวกันตก เป็นการป้องกันการพลัดตกควรทำการติดตั้งเพื่อเพิ่มความปลอดภัย 4) ช่องทางสำหรับคนพิการเป็นการอำนวยความสะดวกแก่คนพิการที่มีความทุลักทุเลในการเดินทาง การจัดทำ ช่องทางสำหรับคนพิการ เป็นการช่วยให้คนพิการสามารถเข้าถึงการใช้งานได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น

ภาพ 2 กรอบแสดงกรอบแนวคิดงานวิจัย

กรอบแนวคิดงานวิจัย

การศึกษาริบทและศักยภาพการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษานโยบายและแนวคิดการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ และการศึกษาพฤติกรรมในการเดินทางของนักท่องเที่ยวและแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ เป็นตัวแปรต้นที่นำมาสู่แนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ในรูปแบบ E3A2S ประกอบด้วย 1) การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) 2) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) 3) กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) 4) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) 5) บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) 6) ความปลอดภัย (Safety)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

ในการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่” โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่
 2. เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่
 3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่
- มีรายละเอียด คือ

ระเบียบวิธีการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง และแบบประเมินมาตรฐานศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยประยุกต์จากคู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ กรมการท่องเที่ยว (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559) ซึ่งมีรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลจะดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจากลักษณะของกลุ่มที่เลือกให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ “เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมใน จังหวัดเชียงใหม่และพื้นที่เชื่อมโยง” ของการทำวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งมีจำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งสิ้น 16 คน โดยข้อมูลผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ บุคลากรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกาวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ ทำการสุ่มแบบเจาะจง ได้แก่ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 (เชียงใหม่) และ สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จำนวน 3 คน

2. หน่วยงานภาคเอกชน

2.1 สมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวแม่แตง จำนวน 3 คน

2.2 ผู้ประกอบการธุรกิจแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 คน โดยมีการแบ่งลักษณะสถานประกอบการแพที่พักแรมเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.2.1 ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses)

2.2.2 ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses)

2. เครื่องมือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - dept Interview) เพื่อสัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) คือแบบประเมินมาตรฐานศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยประยุกต์จากรูปแบบคู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559) และนำมาจากการทบทวนวรรณกรรมซึ่งได้องค์ประกอบในการประเมิน 6 ด้าน (E3A2S) ซึ่งมีองค์ประกอบและตัวแปร/ตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

E = Environment Management หมายถึง การจัดการสิ่งแวดล้อม

A = Attraction หมายถึง สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว

A = Activity หมายถึง กิจกรรมนั้นหนาการและการท่องเที่ยว

A = Amenities หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวก

S = Staff หมายถึง บุคลากรผู้ให้บริการ

S = Safety หมายถึง ความปลอดภัย

3. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจะดำเนินการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อมูลแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย (Face Validity) โดยอาศัยดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา (Subject Master Specialist) จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียา สัมจันทร์ จากคณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา, ดร.กীরติ ตระการศิริวานิช คณบดีคณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้, อาจารย์ทิพย์วดี โพธิ์สิทธิพรธณ คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ดร.สมยศ โองคเสือบ จากภาควิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ดร.ยุทธการ ไวยอาภา คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยเป็นการหาค่าดัชนีความสอดคล้องสูตร IOC (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) ในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าความสอดคล้องหรือดัชนีของความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน

4.2 ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – dept Interview) โดยมีลักษณะแบบกึ่งโครงสร้างและเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยแบบประเมินมาตรฐานศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการอย่างครบถ้วนจากภาครัฐและภาคเอกชน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ผลจากการสัมภาษณ์ จำได้ผลการศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยว แพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 กลุ่ม นำข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปใน

การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เป็นสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ค่าเฉลี่ย } (\bar{x}) = \frac{\text{ผลรวมคะแนนความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

โดยเกณฑ์การแปรผลจากประเมินมาตรฐานศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีระดับการให้คะแนนในการกรอกเพื่อใช้ในการคำนวณหาลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนน 3 ระดับเกณฑ์การประเมินมาตรฐานศักยภาพในการจัดการสูง

คะแนน 2 ระดับเกณฑ์การประเมินมาตรฐานศักยภาพในการจัดการปานกลาง

คะแนน 3 ระดับเกณฑ์การประเมินมาตรฐานศักยภาพในการจัดการต่ำ

คะแนน 2 ระดับเกณฑ์การประเมินมาตรฐานศักยภาพขาดศักยภาพการจัดการ

จากการหาค่าอันตรภาคชั้นเป็นการหาความกว้างระหว่างชั้น จากระดับการให้คะแนนสามารถคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

ดังนั้น ค่าความกว้างของคะแนน = 0.75

0.00 – 0.75 หมายถึง ขาดศักยภาพการจัดการ

0.76 – 1.50 หมายถึง มีศักยภาพในการจัดการต่ำ

1.51 – 2.25 หมายถึง มีศักยภาพในการจัดการปานกลาง

2.26 – 3.00 หมายถึง มีศักยภาพในการจัดการสูง

ระเบียบวิธีการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitation Research) โดยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถาม (Questionnaires)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนชาวไทย (ประชากรที่นับได้ Finite Population) ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเชียงใหม่จัดสมบูรณฺชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนประชากร 66,070 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยวิธีการของยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ขนาดความคลาดเคลื่อน +5% คำนวณขนาดตัวอย่าง โดยใช้วิธีการของยามาเน่ (Taro Yamane) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตร} &= \frac{N}{1+Ne^2} \\ &= 66,070 / (1+(66,070)0.05) \\ &= 66,070 / (1+165.175) \\ &= 66,070 / 398.619 \\ &= 397.59 \\ &= 400 \text{ คน} \\ &= \text{ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน} \end{aligned}$$

เมื่อ คือ จำนวนตัวอย่างที่จะต้องทำการสุ่ม

N คือ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05

2. วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มกลุ่มประชากรแบบการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยเป็นการเลือกลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชียงใหม่เชียงใหม่จัดสมบูรณฺชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ มีการเก็บสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีความแน่นอนจากหน่วยงานที่เป็นผู้ดูแล ส่งผลมีจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่ขนาดที่ชัดเจน โดยงานวิจัยครั้งนี้จำกัดขอบเขตการศึกษาเฉพาะนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนชาวไทย

3. เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้เครื่องมือ (Questionnaires) เพื่อสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเชียงใหม่เชียงใหม่จัดสมบูรณฺชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และภูมิสำเนา ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ลักษณะการเดินทาง กลุ่มการเดินทาง วัตถุประสงค์ในการมาท่องเที่ยว การพักค้างแรม ระยะเวลาในการพัก การรับรู้ข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยว การกลับมาอีกครั้ง ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้ และแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว โดยลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนแบบประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทน์ชลประทาน จังหวัดเชียงใหม่ แพที่พักแรม กิจกรรมทางน้ำ และการบริการ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนแบบประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาบริการของแพที่พักแรมและกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งภายในของเขื่อนแม่จันทน์ชลประทานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ ในลักษณะคำถามปลายเปิด

4. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจะดำเนินการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อมูลแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย (Face Validity) โดยอาศัยดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา (Subject Master Specialist) จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยา สัมจันทร์ จากคณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา, ดร.กীরติ ตระการศิริวานิช คณบดีคณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้, อาจารย์ทิพย์วดี โพธิ์สิทธิพรธน คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ดร.สมยศ โองคเสือบ จากภาควิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ดร.ยุทธการ ไวยอาภา คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้องสูตร IOC (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) ในการตรวจสอบแบบสอบถาม (Questionnaires) หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าความสอดคล้องหรือดัชนีของความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งช่วงเวลาและจำนวนแบบสอบถาม (Questionnaires) คือ เชื้อนแมงัดสมบูรณ์ซล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยการแจกแบบสอบถามกับนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว โดยจะมีแบบสอบถามนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนชาวไทยจำนวน 208 ชุด จะดำเนินการเก็บในช่วงเวลาระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2560 – พฤษภาคม พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มียานนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนหนาแน่นที่สุดของปี รวบรวมแบบสอบถามที่ได้แล้วนำมาตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับ และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์เพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนด และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในกาทำวิจัยในครั้งนี้

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลที่ได้ในรูปแบบตารางโดยจะนำข้อมูลมาเขียนสรุปและแปลผล

รูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{x})

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

$$S.D. = \frac{\sqrt{\sum (\bar{x} - x)^2}}{N}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน คะแนนระดับการประเมิน

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

การแปลค่าสถิติเชิงพรรณนาและนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยเพื่อ
แปลผล ดังต่อไปนี้

- 5 คะแนน ค่าเฉลี่ยระดับ 4.21 – 5.00 ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
และผู้มาเยือนอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด
- 4 คะแนน ค่าเฉลี่ยระดับ 3.41 – 4.20 ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
และผู้มาเยือนอยู่ในเกณฑ์มาก
- 3 คะแนน ค่าเฉลี่ยระดับ 2.61 – 3.40 ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
และผู้มาเยือนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
- 2 คะแนน ค่าเฉลี่ยระดับ 1.81 – 2.60 ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
และผู้มาเยือนอยู่ในเกณฑ์น้อย
- 1 คะแนน ค่าเฉลี่ยระดับ 1.00 – 1.80 ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
และผู้มาเยือนอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด

**ระเบียบวิธีการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการ
ทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล
จังหวัดเชียงใหม่**

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อ
สิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative
Research) โดยใช้วิธีการการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) ในการรวบรวมข้อมูลความ
คิดเห็น ข้อเสนอแนะ และความต้องการของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และ
นักวิชาการด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา โดยใช้แบบประเมินแนว
ทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จัด
สมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มที่ 1 หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ บุคลากรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผน
การพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ทำการสุ่มแบบเจาะจง ได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา และเจ้าหน้าที่
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 (เชียงใหม่) จำนวน 6 คน

กลุ่มที่ 2 หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ สมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวแม่แตง ผู้ประกอบการธุรกิจแพที่พักรวม ตัวแทนจากบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งสิ้น จำนวน 12 คน

กลุ่มที่ 3 นักวิชาการด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา จำนวน 5 คน

2. การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

คัดเลือกจากคุณสมบัติของบุคคลที่มีบทบาทสำคัญเกี่ยวข้องและผู้ที่ได้รับผลกระทบทางตรงและทางอ้อมในการพัฒนาแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่การทำงานวิจัย

3. วิธีการสุ่มกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง โดยจะเลือกตัวแทนจากกลุ่มหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และนักวิชาการด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงรูปแบบการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) ผู้วิจัยจะดำเนินการประชุมโดยวิธีการนำเสนอผลการวิจัยการพัฒนาแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้เข้าร่วมการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) ซึ่งผู้เข้าร่วมจะได้รับการบรรยายและเอกสารการประชุม เพื่อร่วมกันกับทุกฝ่ายที่เข้าร่วมการประชุมได้แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ จะมีการใช้เครื่องบันทึกเสียงและการบันทึกวีดิโอตลอดการประชุม และนำข้อมูลดิบ (Raw Data) มาสรุปประเด็นตามหัวข้อที่เป็นปัญหา ได้แก่ E3A2S คือ

E = Environment Management หมายถึง การจัดการสิ่งแวดล้อม

A = Attraction หมายถึง สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว

A = Activity หมายถึง กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว

A = Amenities หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวก

S = Staff หมายถึง บุคลากรผู้ให้บริการ

S = Safety หมายถึง ความปลอดภัย

และการประเมินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยใช้ SWOT Matrix Analysis ในประเด็นการวิเคราะห์ด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในรูปแบบของแบบประเมินสภาพแวดล้อมในการให้บริการท่องเที่ยวแพที่พักรวมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการวิธีการการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) นำมาตีความสร้างข้อสรุปข้อมูลจากสิ่งที่เป็นด้วยการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินสภาพแวดล้อม SWOT Matrix Analysis เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์นำเข้ามาเข้าสู่ขั้นตอนการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะมีการนำข้อมูลเชิงปริมาณจากการประเมินของนักท่องเที่ยว ข้อมูลพฤติกรรมความต้องการในด้านบริการแพที่พักแรมและกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ นำมารวมกันเพื่อวิเคราะห์หาแนวทางในการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ในลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ SWOT Matrix Analysis ในประเด็นด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในรูปแบบการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล โดยให้ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 คน จากนั้นนำมาร่างเป็นแผนแนวทางในการพัฒนากิจกรรมทางการตลาดแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 การประเมินความเร่งด่วนการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลที่ได้ในรูปแบบตารางโดยจะนำข้อมูลมาเขียนสรุปและแปลผล

รูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{x})

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

$$S.D. = \frac{\sqrt{\sum (\bar{x} - x)^2}}{N}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน คะแนนระดับการประเมิน

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

การแปลค่าสถิติเชิงพรรณนาและนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยเพื่อแปลผล ดังต่อไปนี้

- 5 คะแนน ค่าเฉลี่ยระดับ 4.21 – 5.00 ระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ อยู่ในเกณฑ์แรงต่วนมากที่สุด
- 4 คะแนน ค่าเฉลี่ยระดับ 3.41 – 4.20 ระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ อยู่ในเกณฑ์แรงต่วนมาก
- 3 คะแนน ค่าเฉลี่ยระดับ 2.61 – 3.40 ระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ อยู่ในเกณฑ์แรงต่วนปานกลาง
- 2 คะแนน ค่าเฉลี่ยระดับ 1.81 – 2.60 ระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ อยู่ในเกณฑ์แรงต่วนน้อย
- 1 คะแนน ค่าเฉลี่ยระดับ 1.00 – 1.80 ระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ อยู่ในเกณฑ์แรงต่วนน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่
 2. เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่
 3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่
- ซึ่งมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

การสัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และผู้ประกอบการแพที่พักแรม เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ โดยลักษณะคำถามจะครอบคลุมองค์ประกอบ E3A2S ประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้ 1) การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) 2) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) 3) กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) 4) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) 5) บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) 6) ความปลอดภัย (Safety) โดยจะมีผลการวิจัยรวบรวมตัวแปรจำแนกการสัมภาษณ์เป็น 6 ส่วนดังนี้

บริบทบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่ จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

1. บริบททางการท่องเที่ยวด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management)

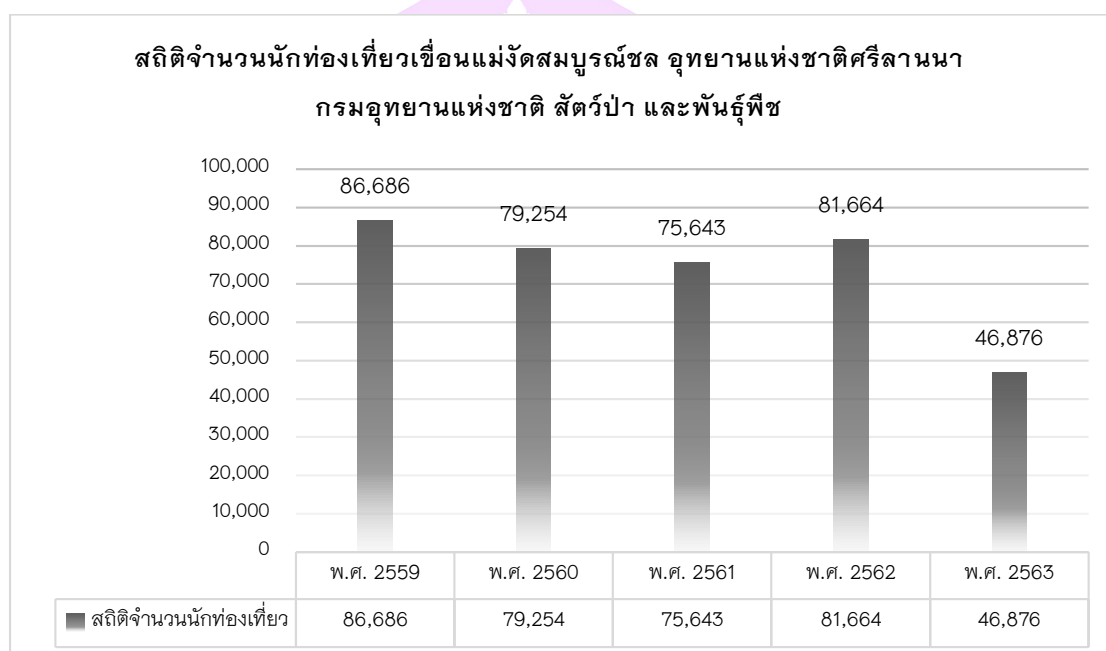
การท่องเที่ยวรูปแบบแพที่พักแรมมีการเริ่มต้นจากการเป็นแพประมงของชุมชนในบริเวณสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา หลังจากการก่อสร้างเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลแล้วเสร็จด้วยทัศนียภาพที่สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยว จึงมีการพัฒนาจากแพการประมงสู่แพที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนจนถึงปัจจุบัน โดยสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาได้มีการตั้งกฎระเบียบชั่วคราวสำหรับเขตผ่อนปรนเพื่อการท่องเที่ยวในการให้บริการแพที่พักแรมของเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล เพื่อเป็นการจัดการควบคุมผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว รวมไปถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน โดยมีการแจ้งแจ้งถึงข้อตกลงและกฎระเบียบในการจัดการการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล ระหว่างผู้ประกอบการแพที่พักแรม ว่าด้วยเรื่องการใช้บริการเรือแพแก่นักท่องเที่ยว โดยการดำเนินธุรกิจแพที่พักแรมต้องส่งผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรอบของบริเวณเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลน้อยที่สุด หากฝ่าฝืนข้อบังคับจะมีการปรับหรือพักกิจการชั่วคราวตามความรุนแรงของการละเมิดกฎระเบียบของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา

2. บริบททางการท่องเที่ยวด้านสิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติ (Attraction)

เขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลเป็นเขื่อนที่สร้างขึ้นตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เดิมชื่อว่า เขื่อนแม่จัด ตั้งอยู่บนลำน้ำแม่จัด สาขาแม่น้ำปิง ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับทางเข้าเขื่อนอยู่ประมาณหลักกิโลเมตรที่ 41 บนทางหลวงหมายเลข 107 (สายเชียงใหม่-ฝาง) ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีเขื่อนและอ่างเก็บน้ำอยู่ในบริเวณของอุทยานแห่งชาติศรีลานนาที่มีการอนุญาตให้ใช้พื้นที่เขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลเพื่อการท่องเที่ยวและจัดกิจกรรมนันทนาการทางน้ำภายใต้การควบคุมของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา โดยมีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวยังเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้เป็นความงดงามตามสภาพธรรมชาติ ซึ่งเป็นความสวยงามที่แปลกตาของเรือแพที่ถูกรายล้อมด้วยหุบเขา โดยเรือแพที่พักแรมเหล่านี้ผู้ประกอบการพัฒนาขึ้นจากแพประมง นำมาสร้างเพื่อการท่องเที่ยวพักผ่อน ให้ความสนุกสนาน รื่นรมย์ บันเทิง และการศึกษาหาความรู้

เขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลมีช่วงฤดูกาลการท่องเที่ยวที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวอยู่ในช่วงเดือน พฤศจิกายน – พฤษภาคม ของทุกปี ซึ่งจะมีนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนจำนวนมากที่สุดในเดือนเมษายนและธันวาคมของทุกปี ลักษณะของกลุ่มนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน คือ กลุ่ม

วัยรุ่น นักเรียน/นักศึกษา และครอบครัวสถานการณ์การท่องเที่ยวของเชียงใหม่จัดสมบูรณ์ซลในปัจจุบันมีจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่เข้ามาท่องเที่ยวมีจำนวนที่ลดลงทุกปี โดยปี พ.ศ. 2559 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 86,686 คน ปี พ.ศ. 2560 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 79,254 คน ปี พ.ศ.2561 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 75,643 คน พ.ศ. 2562 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 81,664 คน และพ.ศ. 2563 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 46,876 คน

ภาพ 3 แสดงถึงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวเชียงใหม่จัดสมบูรณ์ซล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

ในส่วนการจัดเก็บรายได้มีอัตราารายรับที่ไม่คงที่เนื่องมาจาก การเก็บค่าผ่านทางสำหรับนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแพที่พักแรมเท่านั้น ในโซนอื่นของทางอุทยานแห่งชาติศรีลานนาสามารถเข้าเยี่ยมชมฟรีสำหรับชาวไทยและเก็บค่าบริการเพียงชาวต่างชาติเท่านั้น โดยปี พ.ศ. 2559 มีรายได้ 2,827,655 บาท ปี พ.ศ. 2560 มีรายได้ 2,766,610 บาท ปี พ.ศ. 2561 มีรายได้ 2,652,935 บาท ปี พ.ศ. 2562 มีรายได้ 2,808,430 บาท และปี พ.ศ. 2563 มีรายได้ 1,441,510 บาท

ภาพ 4 แสดงถึงการจัดเก็บรายได้เชื่อมโยงแม่จัตสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติลานนา กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ในอนาคตคาดว่าหากมีการพัฒนาการเทียบฉบับเต็มเสร็จสมบูรณ์แล้วจะส่งผลให้ผู้ประกอบการแพที่พักแรมสามารถกำหนดขอบเขตและแนวทางการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังเชื่อมโยงแม่จัตสมบูรณ์ชลมีความพึงพอใจและความประทับใจมากขึ้น

3. บริบททางการท่องเที่ยวต่อด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)

ภาพ 5 เรือนแพพญาวรมาย

ภาพ 6 เมาทนไฟร์ท

ภาพ 7 เรือนแพสายนที

ภาพ 8 เรือนแพริมธาร

ภาพ 9 เรือนแพเวลาชอย

ภาพ 10 เรือนแพเอกชัย

ภาพ 11 เรือนแพลำานนา

ภาพ 12 เรือนแพน้ำองมายด์

ภาพ 13 เรือนแพน้ำองแอน

ภาพ 14 เรือนแพอาจารย์วิช

ตาราง 3 แสดงข้อมูลทั่วไปของแพที่พักรวมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

รายชื่อแพ	สถานะ	จำนวน เรือนแพ	ขีด ความสามารถ ในการรองรับ นักท่องเที่ยว	ค่าบริการ
1. เรือนแพพันทิรมย์	เปิดให้บริการปกติ	5 เรือนแพ	60 คน	ราคาห้องพัก : 1.1 ห้องพัก ห้องละ 400 บาท พร้อมอาหารเช้า 1.2 เรือนแพ ห้องละ 2500 บาท สามารถเข้าพักได้ไม่เกิน 12 คน หมายเหตุ : 1.3 Additional person fee 150 บาท ต่อ 1 ท่าน 1.4 ค่าเรือโดยสารราคา 500 บาท โดยสารได้ไม่เกิน 8 คน 1.5 ห้ามนำอาหารและเครื่องดื่มขึ้นมายังแพที่พักรวม 1.6 ไฟฟ้าจะเปิดประมาณ 18:00-24:00 น.
2. เมาทนไพรท์	เปิดให้บริการปกติ	5 เรือนแพ	35 คน	ราคาห้องพัก : 2.1 ห้องพักสำหรับ 2 ท่าน ราคา 5,000 บาท 2.2 ห้องพักสำหรับ 4 ท่าน ราคา 10,000 บาท 2.3 ห้องพักสำหรับ 6 ท่าน ราคา 15,000 บาท หมายเหตุ : 2.4 Additional person fee 1,500 บาท ต่อ 1 ท่าน 2.5 ค่าเรือโดยสารราคา 600 บาท ในกรณีที่ไม่ได้พักรวม 2.6 ห้ามนำอาหารและเครื่องดื่มขึ้นมายังแพที่พักรวมไฟฟ้าจะเปิดประมาณ 18:00-24:00 น.
3. เรือนแพสายนที	เปิดให้บริการปกติ	5 เรือนแพ	50 คน	ราคาห้องพัก : 3.1 ห้องพักสำหรับ 2 ท่าน ราคา 600 บาท 3.2 ห้องพักสำหรับ 4 ท่าน ราคา 800 บาท 3.3 ห้องพักสำหรับ 6 ท่าน ราคา 1,500 บาท 3.4 ห้องพักสำหรับ 10 ท่าน ราคา 2,000 บาท 3.5 เหม่าจ่ายทิ้งหลัง ราคาเริ่มต้นที่ 4,000-7,000 บาท

ตาราง 3 (ต่อ)

รายชื่อแพ	สถานะ	จำนวน เรือน แพ	ขีด ความสามารถ ในการรองรับ นักท่องเที่ยว	ค่าบริการ
				<p>เหมาจ่ายเป็นหมู่คณะ</p> <p>3.6 5 – 10 ท่าน ราคาท่านละ 1,000 บาท</p> <p>3.7 11 – 20 ท่าน ราคาท่านละ 800 บาท</p> <p>3.8 ตั้งแต่ 21 ท่านขึ้นไป ราคาท่านละ 600 บาท</p> <p>หมายเหตุ :</p> <p>ค่าเรือโดยสารราคา 600 บาท โดยสารได้ไม่เกิน 8 คน</p> <p>ห้ามนำอาหารและเครื่องดื่มขึ้นมายังแพที่พักแรม</p>
4. เรือนแพริม ธารและเรือน แพเวลาลอย	เปิดให้บริการ ปกติ	10 เรือนแพ	เรือนแพริมธาร 70 เรือนแพเวลา ลอย 18 คน	<p>4.1 เรือนแพริมธาร</p> <p>ราคาห้องพัก :</p> <p>4.1.1 เรือนแพหลังที่ 1 เรือนแพขนาด 3 ห้องนอน เล็ก 1 ห้องนอนใหญ่ มีห้องน้ำในตัวทุกห้อง เข้าพัก ได้ 12 ท่าน ราคา 3,000 บาท</p> <p>4.1.2 เรือนแพหลังที่ 2 เรือนแพขนาด 4 ห้องนอน มีห้องน้ำในตัวทุกห้อง เข้าพักได้ 10 ท่าน ราคา 2,500 บาท</p> <p>4.1.3 เรือนแพหลังที่ 3 เรือนแพขนาด 5 ห้องนอน มีห้องน้ำ 2 ห้อง เข้าพักได้ 10-15 ท่าน ราคา 2,500 บาท</p> <p>4.1.4 เรือนแพหลังที่ 4 เรือนแพขนาด 7 ห้องนอน มีห้องน้ำในตัวทุกห้อง เข้าพักได้ 14 ท่าน ราคา 5,500 บาท</p> <p>4.1.5 เรือนแพหลังที่ 5 เรือนแพขนาด 5 ห้องนอน มีห้องน้ำในตัวทุกห้อง เข้าพักได้ 10 ท่าน ราคา 4,500 บาท</p> <p>1.1.6 เรือนแพหลังที่ 6 เรือนแพขนาด 3 ห้องนอน มีห้องน้ำในตัวทุกห้อง เข้าพักได้ 6 ท่าน ราคา 3,500 บาท</p> <p>1.1.7 เรือนแพหลังที่ 7 เรือนแพขนาด 1 ห้องนอน ใหญ่ มีห้องน้ำในตัว เข้าพักได้ 4 ท่าน ราคา 2,500 บาท ต่อคืน</p>

ตาราง 3 (ต่อ)

รายชื่อแพคเกจ	สถานะ	จำนวน	ขีด	ค่าบริการ
		เรือนแพ	ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว	
				หมายเหตุ : 1. Additional person fee 200 บาท ต่อ 1 ท่าน 2. ค่าเรือโดยสารราคา 600 บาท โดยสารได้ไม่เกิน 8 ท่าน 3. ห้ามนำอาหารและเครื่องดื่มขึ้นมายังแพที่พักรวม 2. เรือนแพเวลาลอย ราคาห้องพัก : 2.1 เรือนแพหลังที่ 1 สำหรับ 4 ท่าน ราคา 8,000 บาท ต่อคืน 2.2 เรือนแพหลังที่ 2 สำหรับ 6 ท่าน ราคา 12,000 บาท ต่อคืน 2.3 เรือนแพหลังที่ 3 สำหรับ 8 ท่าน ราคา 16,000 ต่อคืน
5. เรือนแพเอกชัย	เปิดให้บริการปกติ	5 เรือนแพ	30 คน	หมายเหตุ : 1. Additional person fee 1,000 บาท ต่อ 1 ท่าน 2. ค่าเรือโดยสารราคา 600 บาท โดยสารได้ไม่เกิน 8 ท่าน ราคาห้องพัก : 5.1 แบบห้องพัก สำหรับ 2 ท่าน ราคา 600 บาท ต่อคืน 5.2 เรือนแพสำหรับ 6 ท่าน ราคา 2,500 ต่อคืน 5.3 เรือนแพสำหรับ 5 ท่าน ราคา 2,000 ต่อคืน หมายเหตุ : 1. ค่าเรือโดยสารราคา 500 บาท ในกรณีที่ไม่ได้พักแรม 2. กิจกรรมเพิ่มเติม 2.1 บริการเช่าเรือคายัค 2ที่นั่ง ชั่วโมงละ 150 บาท 2.2 ตกปลา เบ็ดให้เช่าคันละ 200 บาท

ตาราง 3 (ต่อ)

รายชื่อแพ	สถานะ	จำนวน เรือน แพ	ขีด ความสามารถ ในการรองรับ นักท่องเที่ยว	ค่าบริการ
				2.3 เรือนแพหลังที่ 2 มี 4 ห้องนอน 4 ห้องน้ำ สำหรับ 8 ท่าน ราคา 4,000 บาท ต่อคืน
				2.4 เรือนแพหลังที่ 3-5 มี 4 ห้องนอน 4 ห้องน้ำ สำหรับ 8 ท่าน ราคา 4,000 บาท ต่อคืน หมายเหตุ :
				1. Additional person fee 1,000 บาท ต่อ 1 ท่าน
				2. ค่าเรือโดยสารราคา 600 บาท โดยสารได้ไม่ เกิน 8 ท่าน
				3. ไฟฟ้าจะเปิดประมาณ 18:00-24:00 น. ราคาห้องพัก :
6. เรือนแพน้อง มายด์	เปิดให้บริการ ปกติ	5 เรือนแพ	50 คน	6.1 ห้องพักธรรมดา คิดค่าที่พักคืนท่านละ 150 บาท
				6.2 ห้องพัก VIP สำหรับ 2 ท่าน ราคาห้อง ละ 500 บาท ต่อคืน
				6.3 เหม่าจ่ายสำหรับห้องพักแบบธรรมดา ท่านละ 450 บาท (ราคารวมอาหารเช้า)
				6.4 เหม่าจ่ายสำหรับห้องพักแบบ VIP ท่านละ 550 บาท (ราคารวมอาหารเช้า)
				หมายเหตุ :
				1. ค่าเรือโดยสารราคา 600 บาท โดยสารได้ไม่ เกิน 8 ท่าน
				2. ไฟฟ้าจะเปิดประมาณ 18:00-24:00 น. ราคาห้องพัก :
7. เรือนแพน้อง แอน	เปิดให้บริการ ปกติ	5 เรือนแพ	50 คน	7.1 ห้องพักธรรมดา คิดค่าที่พักคืนท่านละ 150 บาท
				7.2 ห้องพัก VIP สำหรับ 2 ท่าน ราคาห้องละ 500 บาท ต่อคืน
				7.3 เหม่าจ่ายสำหรับห้องพักแบบธรรมดา ท่านละ 450 บาท (ราคารวมอาหารเช้า)
				7.4 เหม่าจ่ายสำหรับห้องพักแบบ VIP ท่าน ละ 550 บาท (ราคารวมอาหารเช้า)

ตาราง 3 (ต่อ)

รายชื่อแพ	สถานะ	จำนวน เรือน แพ	ขีด ความสามารถ ในการรองรับ นักท่องเที่ยว	ค่าบริการ
				หมายเหตุ : 1. ค่าเรือโดยสารราคา 600 บาท โดยสารได้ไม่เกิน 8 ท่าน 2. ไฟฟ้าจะเปิดประมาณ 18:00-24:00 น. ราคาห้องพัก : 8.1 สำหรับจำนวนผู้เข้าพักเริ่มต้นที่ 4-26 คน ราคาเหมาจ่ายคนละ 990 บาท 8.2 สำหรับจำนวนผู้เข้าพัก 3 คน ราคาเหมาจ่ายคนละ 1,290 บาท 8.3 สำหรับจำนวนผู้เข้าพัก 2 คน ราคาเหมาจ่ายคนละ 1,390 บาท 8.4 ราคาเหมาแพแบบแยกจ่าย ราคา 5,000 บาท
8. เรือนแพ อาจารย์วิช	เปิดให้บริการ ปกติ	5 เรือนแพ	60 คน	
9. เรือนแพโฮมวอ เตอร์	ปิดกิจการ ชั่วคราว (Temporarily Closed)	5 เรือนแพ	30 คน	ปิดกิจการชั่วคราว (Temporarily Closed)

ข้อมูลทั่วไปของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล พบว่า กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) มีสถานประกอบการเรือนแพที่พักแรมทั้งหมด 9 แห่ง โดยมี 1 สถานประกอบการเรือนแพที่พักแรมปิดให้บริการด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีผู้ประกอบการแพที่พักแรมจำนวน 10 คน แต่ละสถานประกอบการเรือนแพที่พักแรมมีขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากวัสดุที่ใช้ในการสร้างเรือนแพที่พักแรมและลักษณะการให้บริการ ในด้านกิจกรรมนันทนาการทางน้ำในแต่ละสถานประกอบการเรือนแพที่พักแรมจะมีอุปกรณ์ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่างต่างกันไป แต่จะอยู่ภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาอย่างเคร่งครัดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

4. บริบททางการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)

สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีการจัดเตรียมพื้นที่สำหรับจอดยานพาหนะของนักท่องเที่ยวโดยจะมีการแบ่งโซนอย่างชัดเจนในการจอดเพื่อการรอรถโดยสารจากแพที่พัก

แรมมารับ-ส่งนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ในส่วนของ อินเทอร์เน็ตไร้สายความเร็วสูงจะมีให้บริการในส่วนของร้านค้าสวัสดิการของทางสำนักงาน อุทยานชาติศรีลานนา ในส่วนของถนน ท่าเรือ ศูนย์อำนวยความสะดวกช่วยเหลือนักท่องเที่ยว อยู่ ระหว่างการพัฒนาโครงสร้างสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว อย่างมีประสิทธิภาพ

5. บริบททางการท่องเที่ยวด้านบุคลากรผู้บริการ (Staff)

ในส่วนของพื้นที่ส่วนกลางที่อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลาน นามีเจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมในการให้บริการและรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวและผู้ มาเยือน สามารถช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนในกรณีฉุกเฉิน โดยมีฝึกอบรมและ ทดสอบความพร้อมในการปฏิบัติการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในทุกปี

ในส่วนของพนักงานบริการลูกค้าของสถานประกอบการเรือนแพที่พักแรม มีจำนวน ของพนักงานผู้ให้บริการลูกค้าขึ้นอยู่กับรูปแบบการให้บริการที่แตกต่างกันออกไปตั้งแต่ละ สถานประกอบการแพที่พักแรม โดยในภาพรวมพนักงานให้บริการลูกค้ามีความพร้อมในการ ให้บริการ เนื่องจากกลุ่มลูกค้าของแต่ละสถานประกอบการแพที่พักแรมมีความแตกต่างและมี ลักษณะความต้องการที่แตกต่างกัน

6. บริบททางการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัย (Safety)

สำนักงานอุทยานแห่งชาติแห่งชาติศรีลานนามีเจ้าหน้าที่ถูกฝึกมาเพื่อกรณีฉุกเฉินต่าง ๆ และมีความชำนาญในสภาพแวดล้อมในบริเวณอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ซึ่งจะส่งผลให้ สามารถช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพในส่วนสถานประกอบการแพที่พักแรมมี การจัดเตรียมความพร้อมเพื่อช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีฉุกเฉินในทุกกรณี ทั้งการบาดเจ็บ จากการเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำและอาการป่วย ซึ่งสามารถส่งตัวนักท่องเที่ยวไปยัง โรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุดในเวลาไม่เกิน 20 นาที โดยมีการทำข้อตกลงระหว่างผู้ประกอบการทุก เรือนแพในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนในกรณีฉุกเฉิน

ความคงทนและสภาพความพร้อมใช้งานโครงสร้างของเรือนแพที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อการ บริการนักท่องเที่ยวในบริเวณอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีกฎระเบียบกำหนดด้านวัสดุและ อุปกรณ์โครงสร้างชั้นพื้นฐานจะต้องเป็นไปตามสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนากำหนดไว้ อย่างเคร่งครัด เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยรอบในบริเวณอุทยานแห่งชาติศรีลานนา โดยผู้ประกอบการเรือนแพสามารถใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่ดีกว่ามาตรฐานกำหนดได้ แต่ห้ามต่ำกว่ามาตรฐานกฎระเบียบข้อบังคับที่สำนักงาน อุทยานแห่งชาติศรีลานนากำหนดไว้

ศักยภาพการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมใน เขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

ศักยภาพการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management)

1. การจัดการสิ่งแวดล้อมของแพที่พักแรมและบริเวณโดยรอบเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล

หน่วยงานองค์การภาครัฐสำนักงานกรมอุทยานแห่งชาติสรีลานนา พบว่า สำนักงานกรมอุทยานแห่งชาติสรีลานนา ได้มีการจัดทำกฎระเบียบชั่วคราวสำหรับเขตผ่อนปรนเพื่อการท่องเที่ยว โดยเป็นกฎระเบียบชั่วคราวสำหรับผู้ประกอบการในการให้บริการแพที่พักแรม เพื่อเป็นการจัดการควบคุมผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน ซึ่งในปัจจุบันอยู่ระหว่างการร่างกฎระเบียบฉบับสมบูรณ์ เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล

หน่วยงานองค์การภาคเอกชน นายกสมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวแม่แตง ได้ให้ความเห็นว่า สำนักงานอุทยานแห่งชาติสรีลานนา ได้มีการชี้แจงถึงกฎระเบียบชั่วคราวสำหรับผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นข้อตกลงและระเบียบในการจัดการการท่องเที่ยวรูปแบบแพที่พักแรมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล โดยการดำเนินธุรกิจแพที่พักแรมต้องส่งผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม โดยรอบของบริเวณเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลน้อยที่สุด หากฝ่าฝืนข้อบังคับจะมีการปรับหรือพักกิจการชั่วคราว

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses) และผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า เรือแพมีระบบการจัดการของเสียที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศโดยรอบของเรือแพเป็นอย่างดี โดยมีถังดักจับไขมัน ระบบกรองน้ำเสียที่มีศักยภาพสูงก่อนปล่อยกลับคืนสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ และมีการนำเทคโนโลยีประหยัดพลังงานมาใช้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

2. ที่มาของการจัดการท่องเที่ยวรูปแบบแพที่พักแรมและบริเวณโดยรอบเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล

ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกกลุ่มให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการเริ่มต้นจากการเป็นแพประมงของชุมชน หลังจากมีการก่อสร้างเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลมีทัศนียภาพที่สวยงามเหมาะแก่การพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในรูปแบบแพที่พักแรม จึงมีการพัฒนาจากเรือแพประมงน้ำจืดมาเป็นแพที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนจนถึงปัจจุบัน ซึ่งจำนวนแพที่อยู่ในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลสำนักงานกรมอุทยานแห่งชาติสรีลานนาไม่อนุญาตให้มีการเพิ่มจำนวนเรือแพหรือเพิ่มผู้ประกอบการภายในเขตเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล ส่งผลให้ในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลมีผู้ประกอบการเรือแพเพียง 10 เรือแพ

3. การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการแพที่พักรวม และจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับสภาพธรรมชาติและโครงสร้างทางกายภาพ

หน่วยงานองค์การภาครัฐ ให้ความเห็นเห็นว่า เรือแพในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลมีข้อกำหนดเรื่องโครงสร้างสิ่งปลูกสร้างชั้นพื้นฐานที่เหมือนกัน ซึ่งการกำหนดตามขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของแต่ละเรือแพมีความแตกต่างกันออกไป เนื่องจากบางเรือแพมีการนำวัสดุในการก่อสร้างที่สามารถรองรับน้ำหนักได้มากกว่า จึงส่งผลให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากกว่าเรือแพอื่น

หน่วยงานองค์การเอกชน ให้ความเห็นเห็นว่า แต่ละเรือแพมีขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างกันออกไปตามวัสดุที่นำมาใช้ในการสร้างเรือแพ รวมไปถึงปัจจัยด้านการบริการ ด้านนโยบายของผู้ประกอบการ ซึ่งในการประชุมผู้ประกอบการเรือแพทุกครั้ง จะมีการเน้นย้ำถึงความปลอดภัยของผู้ที่เข้ามาใช้บริการเป็นอันดับแรก

ผู้ประกอบการแพที่พักรูปแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses) ให้ความเห็นเห็นว่าผู้ประกอบการมีขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ในจำนวนมาก แต่เนื่องจากคำนึงถึงการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ และความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นหลักจึงมีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในจำนวนที่ต่ำกว่าขีดความสามารถที่มีการตั้งไว้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจสูงสุดเมื่อเข้ามาใช้บริการ

ผู้ประกอบการแพที่พักราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ความเห็นเห็นว่า ผู้ประกอบการเรือแพมีการทดสอบความคงทนของวัสดุโครงสร้างเรือแพเป็นประจำทุก 6 เดือน ซึ่งสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ในจำนวนตามขีดความสามารถที่กำหนดไว้อย่างปลอดภัย

4. การจัดการป้ายสื่อความหมายเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และนโยบายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกกลุ่มให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ในบริเวณอุทยานแห่งชาติศรีลานนา และในบริเวณเรือแพ มีป้ายแสดงถึงกฎระเบียบ ที่นักท่องเที่ยวต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อธรรมชาติ ซึ่งรวมถึงไปถึงความปลอดภัยของตัวนักท่องเที่ยว อีกทั้งยังมีป้ายแสดงชนิดของพันธุ์พืชต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือนอีกด้วย โดยในอนาคตมีโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติศรีลานนาในรูปแบบ “ทะเลสาบสีเขียว (GREEN LAKE)” ซึ่งจะมีแนวทางการพัฒนานโยบายที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

5. แนวทางการจำกัดการนำขยะหรือสิ่งของที่เป็นพิษปนเปื้อนต่อสิ่งแวดล้อมที่นักท่องเที่ยวนำลงไปยังแพที่พักแรม

หน่วยงานองค์การภาครัฐและหน่วยงานองค์การเอกชน ให้ความเห็นว่า สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาได้มีการจัดสรรพื้นที่เพื่อเป็นจุดพักขยะ ระหว่างการรอรถจากเทศบาลมานำขยะไปกำจัด โดยค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ ผู้ประกอบการเรือแพเป็นผู้รับผิดชอบ ในส่วนของสิ่งของต้องห้ามต่าง ๆ เช่น สารเสพติด อาวุธ หรือสารเคมีต้องห้าม เป็นสิ่งต้องห้ามนำเข้ามาในเขตอุทยานแห่งชาติตามข้อกำหนด อาจจะมีการสุ่มตรวจเป็นคราวในกรณีที่เจ้าหน้าที่เร่งเห็นถึงความผิดปกติของนักท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses) และผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า เรือแพมีกฎข้อห้ามในด้านการนำสิ่งของต่าง ๆ เช่น เครื่องดื่ม อาหาร และสิ่งของที่ไม่พึงประสงค์นำลงเรือมายังเรือแพ เพื่อเป็นการควบคุมความเรียบร้อย ในสิ่งของบางชนิดมีข้อยกเว้นแต่จะมีการคิดค่าบริการเพิ่มเป็นกรณีไปตามชนิดของสิ่งของที่ผู้ใช้บริการนำขึ้นมาที่เรือแพ

6. จำนวนที่เหมาะสมของผู้ประกอบการแพที่พักแรมและท่องเที่ยว ต่อพื้นที่และการควบคุมการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า จำนวนผู้ประกอบการและจำนวนเรือแพมีความเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมในบริเวณเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ซึ่งเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยจำนวนของผู้ประกอบการในปัจจุบันจะสร้างผลกระทบต่อโครงสร้างความสมดุลของธรรมชาติในปริมาณที่น้อยและอยู่ในขีดความสามารถที่ธรรมชาติรองรับได้ เพื่อไม่เพิ่มผลเสียกับสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

7. ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในบริเวณที่เกิดการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ในรายการดังต่อไปนี้

7.1 การจัดซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

องค์การภาครัฐให้ความเห็นว่า สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีนโยบายในการจัดการขยะที่ย่อยสลายยาก โดยการรณรงค์ให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายง่ายมาใช้ให้บริการนักท่องเที่ยว และการรณรงค์ให้มีการแยกชนิดและประเภทของขยะก่อนนำมาทิ้งที่จุดพัก

ผู้ประกอบการแพที่พักแบบหรูหร (Luxury Floating Houses) ให้ความเห็นว่า มีการนำผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายง่ายมาให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และรณรงค์ลดการทิ้งขยะที่ย่อยสลายยากในบริเวณเรือนแพ

ผู้ประกอบการแพที่พักแบบราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ความเห็นว่า ไม่มีการจัดซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แต่มีมาตรการการใช้ผลิตภัณฑ์ตามสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาที่กำหนดเท่านั้น

7.2 โครงสร้างของสิ่งปลูกสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความกลมกลืนกับธรรมชาติ

หน่วยงานองค์กรภาครัฐและหน่วยงานองค์กรเอกชน ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า อุทยานแห่งชาติศรีลานนา มีการกำหนดลักษณะของวัสดุในการนำมาก่อสร้างเรือนแพที่พักแรม เพื่อลดผลกระทบต่อเชิงลบบกับทรัพยากรธรรมชาติ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อนักท่องเที่ยว ซึ่งจะมีการปรับเปลี่ยนระเบียบของวัสดุในการก่อสร้างตามนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อความเหมาะสมและประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้งานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการแพที่พักแบบหรูหร (Luxury Floating Houses) ให้ความเห็นว่า วัสดุที่นำมาใช้เป็นโครงสร้างเรือนแพมีข้อกำหนดมาตรฐานจากสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา เพื่อให้โครงสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและกลมกลืนกับทรัพยากรธรรมชาติโดยรวม แต่ด้วยผู้ประกอบการเร่งเห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติเป็นสำคัญ จึงมีการออกแบบและใช้วัสดุมีคุณภาพมากกว่ามาตรฐานที่สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา กำหนดเพื่อยืดอายุการใช้งานของเรือนแพ และความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการแพที่พักแบบราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ความเห็นว่า โครงสร้างของเรือนแพเป็นไปตามสำนักอุทยานแห่งชาติศรีลานนาได้มีการกำหนด ในด้านลักษณะของวัสดุในการนำมาก่อสร้างเรือนแพ เพื่อลดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อนักท่องเที่ยว

7.3 การจัดการการออกแบบกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านกับอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว

หน่วยงานองค์กรภาครัฐให้ความเห็นว่า ทางอุทยานมีนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ ซึ่งตอนนี้อยู่ระหว่างการพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่จะสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

หน่วยงานองค์กรเอกชนให้ความเห็นว่า กิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวของแต่ละเรือแพมีความแตกต่างกันตามความพร้อมในด้านการลงทุนของผู้ประกอบการเรือแพ ซึ่งไม่มีรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรมแต่ก็มีการใช้อุปกรณ์ในการให้บริการนักท่องเที่ยวตามที่สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา กำหนดอย่างเคร่งครัด

ผู้ประกอบการแพที่พักรวมแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses) และผู้ประกอบการแพที่พักรวมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า การบริการด้านการท่องเที่ยวในเรือแพไม่มีการส่งเสริมหรือให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นพิเศษ แต่มีการส่งเสริมและใช้อุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

8. การจัดการมลพิษที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวแพที่พักรวมในด้านมลพิษทางขยะ มลพิษทางอากาศเสีย มลพิษทางเสียง มลพิษทางน้ำ ทัศนอุจาด

8.1 มลพิษทางขยะ

หน่วยงานองค์กรภาครัฐ ให้ความเห็นว่า สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาได้มีการจัดสรรพื้นที่สำหรับทิ้งขยะสำหรับนักท่องเที่ยวในบริเวณต่าง ๆ และมีการจัดสถานที่พักขยะสำหรับผู้ประกอบการเรือแพนำขยะจากเรือแพมาพักรอรถจากหน่วยงานเทศบาลมารับกำจัดอย่างถูกต้อง

หน่วยงานองค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบการแพที่พักรวมแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses) และผู้ประกอบการแพที่พักรวมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ในด้านการจัดการขยะจากเรือแพ มีการทำข้อตกลงในการร่วมกันชำระค่าขนส่งขยะจากเรือแพไปยังบริเวณจุดทิ้งขยะของของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา โดยผู้ประกอบการเรือแพทั้งหมดร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เท่ากัน และผู้ประกอบการแพที่พักรวมแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าในส่วนขยะจากนักท่องเที่ยวจะมีจำนวนที่น้อย เนื่องจากในบางสถานประกอบการเรือแพมีการคิดค่าบริการเพิ่มกับสิ่งของที่นำขึ้นมาบนแพเพิ่ม เครื่องดื่ม อาหาร และอื่น ๆ ตามข้อกำหนดของเรือแพ

8.2 มลพิษทางอากาศเสีย

หน่วยงานองค์กรภาครัฐ และหน่วยงานองค์กรภาคเอกชน ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ได้มีการจำกัดการใช้เตาหรืออุปกรณ์ในก่อให้เกิดควันไฟ เพียง เรือแพ 1 ชั้นเท่านั้น ซึ่ง 1 ผู้ประกอบการเรือแพสามารถมีเรือแพให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้เพียง 5 แพ

โดยบางแพผู้ประกอบการก็มีนโยบายไม่ให้มีการดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดควันไฟทุกชนิด ซึ่งทุกเรือนแพที่ให้บริการต้องมีถังดับเพลิงที่พร้อมใช้งานอยู่อย่างเพียงพอเมื่อคำนวณจากพื้นที่ให้บริการนักท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหร (Luxury Floating Houses) ให้ความเห็นว่า ได้มีการจัดโซนในการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดควันไฟโดยเฉพาะซึ่งจะลดจากควันไฟ และผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ความเห็นว่า ได้มีการจำกัดการใช้เตาหรืออุปกรณ์ที่ก่อให้เกิดควันไฟ เพียงเรือนแพละ 1 ชั้นเท่านั้น เพื่อลดมลพิษทางอากาศจากควันที่อาจรบกวนนักท่องเที่ยวรายอื่น

8.3 มลพิษทางเสียง

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ทางอุทยานแห่งชาติและทุกเรือนแพมีข้อกำหนดให้สามารถใช้เครื่องเสียงได้ในช่วงเวลา 18.00 – 22.00 น.เท่านั้น

8.4 มลพิษทางน้ำ

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ทุกผู้ประกอบการเรือนแพมีการติดตั้งถังดับจับไขมันในบริเวณที่มีการใช้น้ำของนักท่องเที่ยว ก่อนปล่อยน้ำไปยังถังพักน้ำที่มีระบบบำบัดน้ำเบื้องต้นก่อนปล่อยน้ำกลับคืนสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

8.5 ทัศนียภาพ

หน่วยงานองค์การภาครัฐ ให้ความเห็นว่า สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา มีการจัดทำร่างกฎระเบียบด้านสิ่งปลูกสร้าง โดยจะมีการประชุมหารือปรับเปลี่ยนให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยนำวัสดุนวัตกรรมที่ทันสมัยมาปรับเข้ากับกฎระเบียบของสิ่งปลูกสร้างอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดผลกระทบเชิงลบที่ส่งผลร้ายกับโครงสร้าง ความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติศรีลานนา

หน่วยงานองค์การภาคเอกชน ให้ความเห็นว่า มีการจัดการสิ่งแวดล้อมในการสร้างเรือนแพอย่างเป็นระบบ โดยมีกฎระเบียบข้อบังคับที่ใช้สำหรับโครงสร้างสิ่งปลูกสร้างในการสร้างเรือนแพของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนากำหนด ในด้านความสวยงามอาจมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละผู้ประกอบการเรือนแพที่มีความพร้อมของทุนส่งผลให้มีการพัฒนาที่แตกต่างกัน เนื่องจากจากต้นทุนที่ใช้ในการสร้างเรือนแพมีต้นทุนที่สูง ผู้ประกอบการเรือนแพส่วนใหญ่จึงก่อสร้างเรือนแพตามมาตรฐานของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนากำหนดเท่านั้น

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหร (Luxury Floating Houses) ให้ความเห็นว่า มีการจัดการสิ่งปลูกสร้างของเรือนแพให้เป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับที่ใช้สำหรับ

โครงสร้างเรือนแพจากของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาที่กำหนดไว้ โดยมีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นในด้านความสวยงามและวัสดุที่มีความคงทนมากกว่ามาตรฐานที่ตั้งไว้ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ความเห็นว่า มีการใช้วัสดุในการก่อสร้างเรือนแพเป็นไปตามที่สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด จึงส่งผลให้เรือนแพมีความกลมกลืนกับทรัพยากรธรรมชาติ

ผลการศึกษา “ศักยภาพการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management)” ผู้วิจัยได้จำแนกผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่

1. หน่วยงานองค์กรภาครัฐ

2. หน่วยงานองค์กรภาคเอกชน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่มย่อย ดังนี้

2.1 สมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวแม่แตง

2.2 ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses)

2.3 ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses)

โดยมีผลสรุปในตารางสรุปผลการศึกษาศักยภาพการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) ดังนี้

ตาราง 4 ศักยภาพด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management)

ดัชนี	ค่าเฉลี่ยระดับศักยภาพ				ค่าเฉลี่ย	SD
	องค์กร ภาครัฐ	องค์กร ภาคเอกชน	แพที่พัก แรม แบบ หรูหร่า	แพที่พัก แรมแบบ ราคา ประหยัด		
มีระบบการจัดการ และแผนป้องกัน ความเสี่ยงต่อการถูกทำลายของ โครงสร้างความสมดุลระบบนิเวศ จากมนุษย์ และการท่องเที่ยวของ แพที่พักแรม	3	3	2.67	2.2	2.5	0.52
มีการจัดการควบคุมคุณภาพของ สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	3	3	2.67	2.2	2.5	0.52

ตาราง 4 (ต่อ)

ดัชนี	ค่าเฉลี่ยระดับศักยภาพ				ค่าเฉลี่ย	SD
	องค์กร ภาครัฐ	องค์กร ภาคเอกชน	แพที่ พัก แพบ แพบ หรรุหรรุ	แพที่ พักร แพบ แพบ แพบ แพบ		
มีระบบการจัดการขยะ การจัดการอากาศและเสียง การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ	3	3	2.67	2.2	2.5	0.52
มีการจัดการบริการที่มีความหลากหลายและมีระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้รับบริการและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญ	3	2.3	2.67	2.2	2.38	0.5
มีการจัดการโครงสร้างของแพที่พักรวม และกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	1	3	2.67	2.2	2.31	0.48
มีการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	3	2.67	2.67	1.9	2.25	0.86

ตาราง 4 (ต่อ)

ดัชนี	ค่าเฉลี่ยระดับศักยภาพ				ค่าเฉลี่ย	SD
	องค์กร ภาครัฐ	องค์กร ภาคเอกชน	แพที่ พัก แรม แบบ หรูหรา	แพที่ พัก แรม แบบ ราคา ประหยัด		
มีการจัดการความเสี่ยงต่อ การถูกทำลายจากภัย ธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ ที่ อาจจะเกิดความเสียหาย กับแพที่พักแรม	3	2	2	2	2.19	0.40
มีการนำเทคโนโลยีที่ ประหยัดพลังงานหรือ พลังงานทางเลือก และ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมา ใช้ให้บริการ	2	2	2	2	2	0
มีการใช้ผลิตภัณฑ์หรือ วัสดุดีบในการให้บริการ จากชุมชนท้องถิ่นบริเวณ รอบเขื่อนแม่จันทน์สมบูรณ์ ชล	3	3	2.33	1.4	1.62	0.96
มีกิจกรรมนันทนาการ ทางการท่องเที่ยวที่ ส่งเสริมการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม และให้ความรู้ แก่ผู้มาเยือนและ นักท่องเที่ยว	2	2	2	1.3	1.56	0.63

ศักยภาพด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) พบว่า ศักยภาพด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) มีศักยภาพในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระบบการจัดการและแผนป้องกันความเสี่ยงต่อการถูกทำลายของโครงสร้างความสมดุลระบบนิเวศจากมนุษย์และการท่องเที่ยวของแพที่แพกแรม มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.50$, $SD = 0.52$) มีการจัดการควบคุมคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.50$, $SD = 0.52$) มีระบบการจัดการขยะ การจัดการอากาศและเสียง การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.50$, $SD = 0.52$) มีการจัดการบริการที่มีความหลากหลายและมีระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้รับบริการและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.38$, $SD = 0.50$) มีการจัดการโครงสร้างของแพที่แพกแรม และกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.31$, $SD = 0.48$) มีการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีศักยภาพในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.25$, $SD = 0.86$) มีการจัดการความเสี่ยงต่อการถูกทำลายจากภัยธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดความเสียหายกับแพที่แพกแรม มีศักยภาพในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.19$, $SD = 0.40$) มีการนำเทคโนโลยีที่ประหยัดพลังงานหรือพลังงานทางเลือก และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ให้บริการ มีศักยภาพในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.00$, $SD = 0.00$) มีการใช้ผลิตภัณฑ์หรือวัสดุดีบในการให้บริการ จากชุมชนท้องถิ่นบริเวณรอบเขื่อนแม่จันทน์ชล มีศักยภาพในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.62$, $SD = 0.96$) และมีกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และให้ความรู้แก่ผู้มาเยือนและนักท่องเที่ยว มีศักยภาพในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.56$, $SD = 0.63$)

ศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)

1. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวในบริเวณแพที่แพกแรมในเขื่อนแม่จันทน์ชล

หน่วยงานองค์การภาครัฐ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งดึงดูดใจว่า เนื่องจากเขื่อนแม่จันทน์ชล มีที่ตั้งอยู่ในอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ส่งผลให้มีความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติซึ่งคงความสมบูรณ์

หน่วยงานองค์การภาคเอกชนให้ ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งดึงดูดใจว่า ความเป็นเอกลักษณ์ของแพที่แพกแรมและแพร้านอาหาร ที่สามารถพักข้างแรมได้แห่งเดียวในจังหวัดเชียงใหม่ และ

ความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติศรีลานนา มีความเงียบสงบตามกลางธรรมชาติที่สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบาย

ผู้ประกอบการแพที่พักแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งดึงดูดใจว่า ความสวยงามและความแปลกใหม่ของแพที่พักที่พัฒนาอยู่เสมอ รวมไปถึงอยู่แพที่พักที่มีที่ตั้งอยู่ท่ามกลางธรรมชาติที่สวยงาม เหมาะแก่การพักผ่อน และสังสรรค์

ผู้ประกอบการแพที่พักราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งดึงดูดใจว่า การให้บริการนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน ด้วยการบริการที่เป็นกันเอง เนื่องจากผู้ประกอบการเรือแพจะเป็นผู้ให้บริการลูกค้าด้วยตนเอง จึงสามารถให้บริการและแก้ไขปัญหาเฉพาะให้กับผู้รับบริการได้อย่างรวดเร็ว

2. สภาพแวดล้อมโดยรวมของทรัพยากรทางธรรมชาติบริเวณโดยรอบแพที่พัก

หน่วยงานองค์กรภาครัฐและหน่วยงานองค์กรภาคเอกชนได้ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า ทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณโดยรอบแพที่พักมีความอุดมสมบูรณ์สูง เนื่องจากอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติศรีลานนาที่มีกฎระเบียบในการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติที่เคร่งครัด จึงส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ และมีทัศนียภาพที่มีความสวยงามตลอดทั้งปี

ผู้ประกอบการแพที่พักแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses) และผู้ประกอบการแพที่พักราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า บริเวณโดยรอบที่พักร้อมมีความอุดมสมบูรณ์และสวยงาม ซึ่งบริเวณที่ตั้งของแพ อยู่จุดรายล้อมไปด้วยภูเขา 4 ด้าน ส่งผลให้มีทัศนียภาพที่มีความสวยงามตลอดทั้งปี

3. ความเพียงพอของการให้บริการแพที่พักทั้งหมดในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

หน่วยงานองค์กรภาครัฐ ให้ความเห็นว่า จำนวนเรือแพมีความเหมาะสมกับการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ง่ายต่อการควบคุมผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นกับกับโครงสร้างความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณอุทยานแห่งชาติศรีลานนา

หน่วยงานองค์กรภาคเอกชน ให้ความเห็นว่า จำนวนของแพที่พักมีความเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนในแต่ละวัน แต่สิ่งที่ควรมีการพัฒนาคือบริการทางการท่องเที่ยวแพให้มีระดับบริการทางการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพเท่าเทียมกันทุกสถานประกอบการเรือแพ เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ประกอบการแพที่พักแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses) ให้ความเห็นว่าผู้ประกอบการเรือแพมีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวให้สามารถรับ

นักท่องเที่ยวได้ในจำนวนน้อยกว่ามาตรฐานของสิ่งปลูกสร้างกำหนดไว้ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ใช้บริการรู้สึกเป็นส่วนตัวมากกว่าขึ้น และส่งผลให้การบริการมีประสิทธิภาพสูง

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ความเห็นว่า แพที่พักแรมมีจำนวนที่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปี เนื่องจากมีแพพันธมิตรทางการค้า ที่สามารถกระจายนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนไปยังเรือนแพของผู้ประกอบการแพที่เป็นพันธมิตรทางการค้า เพื่อเป็นกระจายรายได้ในกลุ่มผู้ประกอบการอีกด้วย

ผลการศึกษา “ศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)” ผู้วิจัยได้จำแนกผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่

1. หน่วยงานองค์กรภาครัฐ
2. หน่วยงานองค์กรภาคเอกชน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่มย่อย ดังนี้
 - 2.1 สมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวแม่แตง
 - 2.2 ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses)
 - 2.3 ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses)

โดยมีผลสรุปในตารางสรุปผลการศึกษาศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) ดังนี้

ตาราง 5 ศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)

ดัชนี	ค่าเฉลี่ยระดับศักยภาพ				ค่าเฉลี่ย	SD
	องค์กร ภาครัฐ	องค์กร ภาคเอกชน	แพที่ พัก แรม แบบ หรูหร่า	แพที่พัก แรมแบบ ราคา ประหยัด		
ระบบนิเวศโดยรอบแพที่พักแรมมีความโดดเด่นสวยงาม และมี ความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ที่ สามารถพบได้ยาก หรือน้อยใน ประเทศไทย	3	3	3	3	3	0
สภาพความสวยงามทางกายภาพ และสภาพภูมิทัศน์ของทรัพยากร ทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พัก แรม	3	3	3	3	3	0

ตาราง 5 (ต่อ)

ดัชนี	ค่าเฉลี่ยระดับศักยภาพ				ค่าเฉลี่ย	SD
	องค์กร ภาครัฐ	องค์กร ภาคเอกชน	แพที่ พัก แรม แบบ หรูหรา	แพที่ พัก แรม แบบ ราคา ประหยัด		
มีความเป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นเฉพาะทางกายภาพของพื้นที่	3	3	3	3	3	0
มีชนิดของกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวที่ได้สัมผัสกับธรรมชาติโดยตรง	3	3	3	3	3	0
มีสัตว์หรือพืชชนิดใดชนิดหนึ่งจำนวนมาก หรือมีชนิดที่หายากที่พบได้ในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติบ้างแห่งในประเทศไทยเท่านั้น	3	1	1	1	1.38	0.81
คะแนนรวมเฉลี่ย	3	2.6	2.6	2.6	2.68	

ศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) พบว่า ศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) อยู่ในระดับมีศักยภาพในการจัดการสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระบบนิเวศโดยรอบแพที่พักแรมมีความโดดเด่นสวยงามและมีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ที่สามารถพบได้ยาก หรือน้อยในประเทศไทย มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 3.00$, $SD = 0.00$) มีสภาพความสวยงามทางกายภาพและสภาพภูมิทัศน์ของทรัพยากรทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 3.00$, $SD = 0.00$) มีความเป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นเฉพาะทางกายภาพของพื้นที่ มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 3.00$, $SD = 0.00$) มีชนิดของกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวที่ได้สัมผัสกับธรรมชาติโดยตรง มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 3.00$, $SD = 0.00$) และมีศักยภาพในการจัดการต่ำ คือ มีสัตว์หรือพืชชนิดใดชนิดหนึ่งจำนวนมาก หรือมีชนิดที่หายากที่พบได้ในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติบ้างแห่งในประเทศไทยเท่านั้น มีระดับศักยภาพการจัดการต่ำ ($\bar{x} = 1.38$, $SD = 0.81$)

ศักยภาพด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)

1. การกำหนดกิจกรรมนันทนาการทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว

หน่วยงานองค์การภาครัฐ ให้ความเห็นเห็นว่า สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา มีการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับที่ใช้ในการควบคุมการให้บริการของแพที่พักแรม แต่เป็นเพียงฉบับร่างของกฎระเบียบต่าง ๆ เท่านั้น ซึ่งจะมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณี เช่น ด้านอุปกรณ์เครื่องเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำประเภทสไลด์เดอร์เป่าลม สามารถให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้ในช่วงฤดูร้อนเท่านั้น และหากพบเห็นนักท่องเที่ยวดำเนินกิจกรรมในน้ำโดยไม่สวมใส่ชูชีพ ผู้ประกอบการเรือแพต้องถูกปรับ 500 บาทต่อคน ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ของทางอุทยานสุ่มตรวจตลอดวัน เป็นต้น

หน่วยงานองค์การภาคเอกชน ให้ข้อมูลว่า กฎระเบียบข้อบังคับของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีผลดีต่อการกำหนดแนวทางพัฒนาด้านบริการนันทนาการทางน้ำของแพที่พักแรมอย่างมากเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า กฎระเบียบข้อบังคับของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาตั้งไว้นั้น ส่งผลให้การพัฒนาด้านบริการการท่องเที่ยวต่อการกำหนดทิศทางการพัฒนานันทนาการทางน้ำของผู้ประกอบการแพ

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า กฎข้อบังคับของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีส่วนส่งเสริมให้การพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยว และในบางด้านอาจเป็นข้อจำกัดที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำได้อย่างเต็มที่ เช่น เครื่องเล่นสไลด์เดอร์เป่าลมสามารถนำมาให้บริการนักท่องเที่ยวได้เพียงในฤดูร้อนเท่านั้น ซึ่งเครื่องเล่นประเภทสไลด์เดอร์เป่าลมยากต่อการเก็บรักษาเป็นเวลามากกว่า 6 - 7 เดือน

2. การจัดกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

หน่วยงานองค์การภาครัฐ ให้ข้อมูลว่า ทางอุทยานมีนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ ซึ่งในปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติ

หน่วยงานองค์การภาคเอกชน ให้ข้อมูลว่า ในส่วนของกลุ่มผู้ประกอบการแพที่พักแรมไม่มีกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวพิเศษเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นทางการมากนัก แต่มีการส่งเสริมและทำข้อตกลงร่วมกัน ในการในการดำเนินธุรกิจเรือ

แพที่พักแรมที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ซึ่งหากในอนาคตทางสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา มีนโยบายหรือมีการสนับสนุนในด้านนี้อย่างเป็นรูปธรรมอาจมีการเพิ่มกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสำหรับนักท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses) และผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า ในปัจจุบันยังไม่มีการพัฒนากิจกรรมนันทนาการพิเศษเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสำหรับนักท่องเที่ยว แต่มีการจัดกิจกรรมนันทนาการทางน้ำและอุปกรณ์เครื่องเล่นที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

3. กฎระเบียบข้อบังคับของอุทยานแห่งชาติศรีลานนาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดเป็นอย่างไร และเอื้อประโยชน์หรือเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลอย่างไร

หน่วยงานองค์การภาครัฐให้ข้อมูลว่า เนื่องจากเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลมีที่ตั้งอยู่ในบริเวณอุทยานแห่งชาติศรีลานนาซึ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และเป็นเขื่อนที่ทรัพยากรน้ำยังถูกใช้เพื่อการเกษตรกรรมในหลายพื้นที่ตั้งแต่อำเภอพร้าว อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จึงมีข้อจำกัดค่อนข้างมากในการใช้พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก โดยทุกกิจกรรมทางการท่องเที่ยวต้องไม่ส่งผลกระทบต่อเชิงลบหรือส่งผลกระทบต่อโครงสร้างความสมดุลของระบบนิเวศทางธรรมชาติ

หน่วยงานองค์การภาคเอกชน ให้ข้อมูลว่า กฎระเบียบมีทั้งข้อดีและข้อเสียสำหรับผู้ประกอบการแตกต่างกันออกไปในการดำเนินธุรกิจการให้บริการเรือแพเพื่อการท่องเที่ยว กล่าวคือ ผู้ประกอบการแพที่พักแรมที่มีความพร้อมทางด้านการลงทุน ก็จะสามารถพัฒนาคุณภาพของบริการและศักยภาพของเรือแพได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนากำหนด ส่วนทางด้านเรือแพที่พักแรมที่ไม่มีความพร้อมด้านการลงทุนการพัฒนาบริการและศักยภาพของเรือแพก็จะสามารถทำได้ยาก เนื่องจากการพัฒนานั้นต้องใช้ต้นทุนการจัดการด้านต่าง ๆ ที่สูง และกฎระเบียบข้อบังคับยังเป็นตัวแปรที่สำคัญอีกด้วย

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า กฎระเบียบข้อบังคับของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ที่มีการจัดทำไว้เพื่อควบคุมบริการทางการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลในปัจจุบัน ถือว่าเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวเรือแพ การบริการ และกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ เนื่องจากเป็น

การถ่ายในการวางแผนการพัฒนาได้อย่างถูกต้องทิศทางและไม่ละเมิดกฎระเบียบข้อบังคับของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า กฎระเบียบข้อบังคับของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ที่มีการจัดทำไว้เพื่อควบคุมการให้บริการการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลในปัจจุบันมีข้อดีในด้านการกำหนดทิศทางในการพัฒนาบริการแพที่พักแรม แต่ยังใช้ต้นทุนในการพัฒนาค่อนข้างสูงเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา

4. แนวทางในการพัฒนากิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวทางน้ำที่เหมาะสมกับเขตพื้นที่อนุรักษ์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานองค์การภาครัฐ ให้ข้อมูลว่า ในอนาคตอันใกล้มีโครงการวิจัยพัฒนาการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติศรีลานนาภายใต้รูปแบบที่เรียกว่า “ทะเลสาบสีเขียว (GREEN LAKE)” ที่มีลักษณะการท่องเที่ยวที่เน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบอนุรักษ์ธรรมชาติจะส่งผลให้ในอนาคตจะเกิดการท่องเที่ยวที่ไม่เกิดผลกระทบเชิงลบหรือส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติศรีลานนา

หน่วยงานองค์การภาคเอกชน ให้ข้อมูลว่า การจะพัฒนากิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทางน้ำ ปัจจัยหลักในการพัฒนามาจากสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาในด้านนโยบาย และกฎระเบียบข้อบังคับที่สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนากำหนดเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อนุรักษ์

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses) และผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่าการจะพัฒนากิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทางน้ำ ปัจจัยหลักที่ช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวมาจากสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาในการออกนโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับด้วยเหตุนี้ทิศทางการพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวจึงต้องอาศัยนโยบายจากทางสำนักงานอุทยานแห่งชาติเป็นการกำหนดทิศทางในการพัฒนา จึงส่งผลให้ง่ายในการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มีความถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษา “ศักยภาพด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)” ผู้วิจัยได้จำแนกผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่

1. หน่วยงานองค์การภาครัฐ
2. หน่วยงานองค์การภาคเอกชน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่มย่อย ดังนี้
 - 2.1 สมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวแม่แตง

2.2 ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses)

2.3 ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses)

โดยมีผลสรุปในตารางสรุปผลการศึกษาศักยภาพด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) ดังนี้

ตาราง 6 ศักยภาพด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)

	ค่าเฉลี่ยระดับศักยภาพ				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	องค์กร ภาครัฐ	องค์กร ภาคเอกชน	แพที่ พัก แรม แบบ หรูหร่า	แพที่พัก แรมแบบ ราคา ประหยัด		
จำนวนแพที่พักแรม หรือแพ ร้านอาหารเพียงพอต่อความ ต้องการของนักท่องเที่ยว หรือ ผู้รับบริการ	3	2.67	2.67	2.9	2.88	0.31
มีเครื่องเล่นกิจกรรม นันทนาการทางน้ำที่มีความ ปลอดภัย และเพียงพอต่อความ ต้องการ	3	2	2.33	2.5	2.5	0.52
มีศักยภาพในการจัดกิจกรรม พิเศษต่าง ๆ เช่น งานเลี้ยง หรือ งานแต่งงาน เป็นต้น	3	3	2.67	2.2	2.5	0.52
มีกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่มี ความหลากหลายและเพียงพอ ต่อความต้องการ	3	3	2.33	1.8	2.25	0.93
มีบุคคลให้ความรู้เรื่องระบบ นิเวศและการอนุรักษ์ให้บริการ ด้านการท่องเที่ยว	2.67	2	1	0.5	0.5	1.11
คะแนนรวมเฉลี่ย	2.93	2.53	1.73	1.98	1.98	

ศักยภาพด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) พบว่า ศักยภาพในด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) มีศักยภาพในการจัดการปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีจำนวนแพที่พักรวม หรือแพร้านอาหารเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว หรือผู้รับบริการ มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.88$, $SD = 0.31$) มีเครื่องเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่มีความปลอดภัยและเพียงพอต่อความต้องการ มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.50$, $SD = 0.52$) มีศักยภาพในการจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ เช่น งานเลี้ยง หรืองานแต่งงาน เป็นต้น มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.50$, $SD = 0.52$) มีกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่มีความหลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการ มีระดับศักยภาพการจัดการปานกลาง ($\bar{x} = 2.25$, $SD = 0.93$) และขาดศักยภาพการจัดการคือ มีบุคคลให้ความรู้เรื่องระบบนิเวศและการอนุรักษ์ให้บริการด้านการท่องเที่ยว มีระดับขาดศักยภาพการจัดการ ($\bar{x} = 0.50$, $SD = 1.11$)

ศักยภาพด้านการบริการ (Service)

1. ความเหมาะสมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานสำหรับนักท่องเที่ยว

หน่วยงานองค์การภาครัฐ ให้ข้อมูลว่า ทางด้านอุทยานแห่งชาติศรีลานนา มีการจัดเตรียมพื้นที่สำหรับจอดยานพาหนะของนักท่องเที่ยวโดยจะมีการแบ่งโซนอย่างชัดเจนในการจอดเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ในส่วนของ Wi-Fi จะมีให้บริการในส่วนของร้านค้าสวัสดิการของทางอุทยานเท่านั้น และในส่วนของถนน ท่าเรือ ศูนย์อำนวยความสะดวกช่วยเหลือนักท่องเที่ยว อยู่ระหว่างการวางแผนพัฒนา

หน่วยงานองค์การภาคเอกชน ให้ข้อมูลว่า สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานของอุทยานแห่งชาติศรีลานนาจัดเตรียมเอาไว้เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวถือว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เนื่องจากเขื่อนแม่ต๋อมชลประทานตั้งอยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ ส่งผลให้การก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา กำหนด

ผู้ประกอบการแพที่พักแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses) และผู้ประกอบการแพที่พักราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาจัดเตรียมเอาไว้เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวถือว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่อย่างไรก็ตามหากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีเพิ่มขึ้นทุกปี อาจก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมและเสื่อมสภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ถนนในบริเวณอุทยาน ท่าเรือ ลานจอดรถ ซึ่งหากพัฒนาให้มีความแข็งแรงและอยู่

ในสภาพที่สมบูรณ์กว่าปัจจุบัน จะส่งผลศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การบริการของภาคเอกชน ในด้านของสภาพแพที่พักรวม/สิ่งอำนวยความสะดวกในแพที่พัก มีการนำเทคโนโลยีประหยัดพลังงานหรือพลังงานทางเลือกนำมาใช้หรือไม่อย่างไร ด้านการบริการอาหารและเครื่องดื่มใช้วัตถุดิบจากท้องถิ่นหรือวัตถุดิบที่เหมาะสมหรือไม่

หน่วยงานองค์การภาครัฐ ให้ข้อมูลว่า สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาได้มีการกำหนดกฎระเบียบในด้านโครงสร้างของเรือนแพ อุปกรณ์ที่ใช้ให้บริการนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการควบคุมไม่ให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อโครงสร้างความปลอดภัยของระบบนิเวศโดยรอบเรือนแพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อนักท่องเที่ยว

หน่วยงานองค์การภาคเอกชน ให้ข้อมูลว่า โครงสร้างของเรือนแพที่พักแรมและสิ่งอำนวยความสะดวกในแพที่พักแรม และอุปกรณ์นันทนาการทางน้ำที่ให้บริการนักท่องเที่ยวทุกสถานประกอบการปฏิบัติตามมาตรฐานที่สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนากำหนดอย่างเคร่งครัด ในส่วนของเทคโนโลยีในการประหยัดพลังงานขึ้นอยู่กับงบประมาณของแต่ละผู้ประกอบการ โดยไม่ได้มีการนำมาใช้ในทุกสถานประกอบการเรือนแพ

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า ในด้านของโครงสร้างสิ่งปลูกสร้างของเรือนแพ ทางผู้ประกอบการสร้างจากวัสดุที่มีคุณภาพมากกว่ามาตรฐานของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนากำหนด เพื่อยืดอายุการใช้งานของเรือนแพและเพื่อความปลอดภัยสูงสุดของนักท่องเที่ยว เรือนแพมีการนำแผงโซลาร์เซลล์มาใช้ผลิตไฟฟ้าเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวร่วมไปถึงใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงาน เนื่องจากเรือนแพให้บริการไฟฟ้าให้แก่นักท่องเที่ยวตลอด 24 ชั่วโมง ในด้านของวัตถุดิบในการประกอบอาหารทางแพใช้วัตถุดิบหลักอย่างปลาน้ำจืดจากกระชังปลาในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล และจากในชุมชนทางถิ่นโดยรอบอุทยานแห่งชาติศรีลานนา

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า ในด้านของโครงสร้างของเรือนแพทางผู้ประกอบการสร้างจากวัสดุที่เป็นไปตามมาตรฐานของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนากำหนด ในด้านการนำเทคโนโลยีประหยัดพลังงานหรือพลังงานทางเลือกนำมาใช้มีเพียงบางผู้ประกอบการเท่านั้นเนื่องจากงบในการลงทุนของผู้ประกอบการเรือนแพมีไม่เท่ากัน ในด้านวัตถุดิบในการประกอบอาหารรับมาจากตลาดสดในตัวเมืองเชียงใหม่ เนื่องจากมีราคาที่ถูกกว่าการใช้วัตถุดิบจากในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลและชุมชนโดยรอบ

3. ความเหมาะสมในการกำหนดราคาของบริการในเขื่อนแม่จันทน์ชล

หน่วยงานองค์กรภาครัฐ ให้ข้อมูลว่า ราคาบริการแพที่พักรวมมีความเหมาะสมและมีทางเลือกของราคาที่หลากหลายเหมาะกับนักท่องเที่ยวในหลายประเภท ซึ่งจะส่งผลดีต่อนักท่องเที่ยวให้มีทางเลือกมากขึ้น

หน่วยงานองค์กรภาคเอกชนให้ข้อมูลว่า การกำหนดราคาค่าบริการเรือแพที่พักรวม ทางผู้ประกอบการในแต่ละเรือแพจะเป็นผู้กำหนดราคาด้วยตนเอง ซึ่งราคาจะมีความแตกต่างกันออกไปตามลักษณะการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความสะดวกสบายที่มีความแตกต่างกันในแต่ละเรือแพ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมตามฐานความต้องการของนักท่องเที่ยว และส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกในการใช้บริการตามความต้องการที่แตกต่างกัน

ผู้ประกอบการแพที่พักรวมแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า การกำหนดราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของบริการทางการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้รับ

ผู้ประกอบการแพที่พักรวมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า การกำหนดราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพของบริการทางการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้รับ ซึ่งราคาค่าบริการมีการร่วมกันกำหนดในที่ประชุมของผู้ประกอบการเรือแพ เพื่อลดการเลื่อมล้ำในด้านราคาและจำนวนนักท่องเที่ยว

4. ทิศทางและความเป็นไปได้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเขื่อนแม่จันทน์ชลในอนาคต

หน่วยงานองค์กรภาครัฐ ให้ข้อมูลว่า สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาจะมีการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างเต็มรูปแบบ โดยจะมีการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการท่องเที่ยวที่เน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในเขตอุทยานแห่งชาติศรีลานนา

หน่วยงานองค์กรภาคเอกชน ให้ข้อมูลว่า การกำหนดนโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับจากทางภาครัฐ มีผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมในเขื่อนแม่จันทน์ชล เนื่องจากความพร้อมทางการลงทุนของแต่ละผู้ประกอบการมีความแตกต่างกัน ส่งผลให้เกินช่องว่างในการพัฒนาบริการแพที่พักรวมที่ไม่เท่าเทียมกัน

ผู้ประกอบการแพที่พักรวมแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า ในอนาคตหากการกำหนดนโยบายและกฎระเบียบข้อบังคับจากทางภาครัฐมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น จะส่งผลให้แนวทางการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวแพที่ประสิทธิภาพ

มากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดในการพัฒนาบริการเรือแพสามารถดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกฎหมายกำหนด

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า การพัฒนาบริการทางท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับทางสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาเป็นผู้กำหนดนโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับ ซึ่งทางผู้ประกอบการจะดำเนินการพัฒนาตามนโยบายที่สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาได้กำหนดไว้ เพื่อความปลอดภัยและความพึงพอใจสูงสุดของนักท่องเที่ยว

ผลการศึกษา “ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)” ผู้วิจัยได้จำแนกผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่

1. หน่วยงานองค์กรภาครัฐ
2. หน่วยงานองค์กรภาคเอกชน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่มย่อย ดังนี้
 - 2.1 สมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวแม่แตง
 - 2.2 ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses)
 - 2.3 ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses)

โดยมีผลสรุปในตารางสรุปผลการศึกษาศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ดังนี้

ตาราง 7 ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

ดัชนี	ค่าเฉลี่ยระดับศักยภาพ				ค่าเฉลี่ย	SD
	องค์กร ภาครัฐ	องค์กร ภาคเอกชน	แพที่ พัก แรม แบบ หรูหร่า	แพที่พัก แรมแบบ ราคา ประหยัด		
มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่าง ๆ ในพื้นที่ส่วนกลางที่เพียงพอต่อความต้องการ และมีความปลอดภัยต่อผู้รับบริการ (เช่น หอพักน้ำ, ลานจอดรถ, ระบบสาธารณูปโภคต่าง เป็นต้น)	3	2.67	2.33	2.1	2.38	0.5

ตาราง 7 (ต่อ)

ดัชนี	ค่าเฉลี่ยระดับศักยภาพ				ค่าเฉลี่ย	SD
	องค์กร ภาครัฐ	องค์กร ภาคเอกชน	แพ็คเกจ แพ็คเกจ แบบ บูรณาการ	แพ็คเกจ แพ็คเกจ ราคา ประหยัด		
มีป้ายสื่อความหมาย หรือ อุปกรณ์สื่อความหมายต่าง ๆ ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	3	2	2	2	2.19	0.40
มีจำนวนเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอ ต่อการให้บริการ และ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ใน กรณีฉุกเฉิน ต่าง ๆ	2	2	2	2	2	0
ภาครัฐให้การสนับสนุนในการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและ บริการอย่างสม่ำเสมอ	2.67	1	1	1	1.31	0.70
มีสิ่งอำนวยความสะดวก เฉพาะสำหรับผู้พิการ	1.33	2	2	0.7	1.06	0.85
คะแนนรวมเฉลี่ย	2.4	1.93	1.93	1.56	1.79	

ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) พบว่า มีศักยภาพในการจัดการปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่าง ๆ ในพื้นที่ส่วนกลางที่เพียงพอต่อความต้องการ และมีความปลอดภัยต่อผู้รับบริการ (เช่น หอน้ำ, ลานจอดรถ, ระบบสาธารณูปโภคต่าง เป็นต้น) มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.38$, $SD = 0.50$) มีป้ายสื่อความหมาย หรืออุปกรณ์สื่อความหมายต่าง ๆ ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว มีระดับศักยภาพการจัดการปานกลาง ($\bar{x} = 2.19$, $SD = 0.40$) มีจำนวนเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอต่อการให้บริการ และช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ในกรณีฉุกเฉินต่าง ๆ มีระดับศักยภาพการจัดการปานกลาง ($\bar{x} = 2.00$, $SD = 0.00$) และมีศักยภาพในการจัดการต่ำ คือ ภาครัฐให้การสนับสนุนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการอย่างสม่ำเสมอ มีระดับศักยภาพในการ

จัดการต่ำ ($\bar{x} = 1.31$, $SD = 0.70$) มีสิ่งอำนวยความสะดวกเฉพาะสำหรับผู้พิการ มีระดับศักยภาพในการจัดการต่ำ ($\bar{x} = 1.06$, $SD = 0.85$)

ศักยภาพด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (Staff)

1. ความพร้อมและความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการนักท่องเที่ยว

หน่วยงานองค์การภาครัฐ ให้ข้อมูลว่า ในส่วนของพื้นที่ส่วนกลางภายใต้การดูแลของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา เจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมในการให้บริการและรักษาความปลอดภัย รวมไปถึงสามารถช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีฉุกเฉิน โดยมีการฝึกอบรมและทดสอบทุกปี ในส่วนของจำนวนเจ้าหน้าที่มีจำนวนที่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในบริเวณเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา

หน่วยงานองค์การภาคเอกชน ให้ข้อมูลว่า ในส่วนของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ส่วนกลางของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาเจ้าหน้าที่มีจำนวนที่เพียงพอ และมีความพร้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของเจ้าหน้าที่บริการลูกค้าของเรือนแพที่พักรวม มีจำนวนของเจ้าหน้าที่ให้บริการลูกค้าขึ้นอยู่กับรูปแบบการให้บริการที่แตกต่างกันออกไปข้างแต่ละเรือนแพ ซึ่งในภาพรวมประสิทธิภาพของพนักงานมีความพร้อม เนื่องจากกลุ่มลูกค้าของแต่ละเรือนแพมีลักษณะความต้องการที่แตกต่างกัน

ผู้ประกอบการแพที่พักหรูหราระดับ (Luxury Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า พนักงานให้บริการลูกค้ามีความชำนาญในการให้บริการในทุกส่วนงานของเรือนแพ เช่น บริการลูกค้าในห้องอาหาร บริการดูแลลูกค้าระหว่างดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ เป็นต้น ในด้านของจำนวนพนักงานมีความเพียงพอต่อความต้องการและสามารถให้ความช่วยเหลือลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว

ผู้ประกอบการแพที่พักราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า จำนวนพนักงานที่ให้บริการลูกค้าอยู่ในเกณฑ์ที่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวจะมีจำนวนที่หนาแน่นในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดในเทศกาล โดยในช่วงวันหยุดจะมีนักเรียน-นักศึกษาที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลมาทำงานพิเศษช่วงวันหยุด (Part-Time) จึงทำให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ในส่วนของพร้อมของการให้บริการเรือนแพจะมีผู้ประกอบการควบคุมบริการด้วยตนเองจึงทำให้ง่ายต่อการบริหารและแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า

2. การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเบื้องต้นในกรณีฉุกเฉิน

หน่วยงานองค์การภาครัฐและหน่วยงานองค์การภาคเอกชน ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า บุคลากรของสำนักงานสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีความพร้อมให้ความช่วยเหลือ

นักท่องเที่ยวในกรณีฉุกเฉินในทุกกรณี เนื่องจากมีการฝึกอบรมการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและการเอาตัวรอดในสภาวะความกดดันทางธรรมชาติ ในอุทยานแห่งชาติศรีลานนา

ผู้ประกอบการแพที่พักแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า พนักงานในส่วนของการให้บริการด้านความปลอดภัยในระหว่างนักท่องเที่ยวดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำมีความเชี่ยวชาญเครื่องเล่นทุกชนิด และมีการเตรียมพร้อมกู้ภัยในกรณีฉุกเฉิน ที่มีการฝึกซ้อมทุก 6 เดือน โดยจะจัดส่งตัวนักท่องเที่ยวถึงโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด (โรงพยาบาลอำเภอแม่แตง) ภายใน 15 นาที

ผู้ประกอบการแพที่พักแบบราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า พนักงานที่ให้บริการลูกค้าทุกคนมีความพร้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยวและมีความเข้าใจในการบริการ หากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินมีเรือเร็วรับส่งนักท่องเที่ยวตลอด 24 ชั่วโมง โดยผู้ประกอบการในแต่ละเรือแพจะมีการช่วยเหลือกันในกรณีฉุกเฉิน โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่พักอาศัยที่เรือแพของตนส่งผลให้ง่ายต่อการบริหารจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินได้ในเวลาอันสั้น

ผลการศึกษา “ศักยภาพด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (Staff)” ผู้วิจัยได้จำแนกผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่

1. หน่วยงานองค์กรภาครัฐ
 2. หน่วยงานองค์กรภาคเอกชน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่มย่อย ดังนี้
 - 2.1 สมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวแม่แตง
 - 2.2 ผู้ประกอบการแพที่พักแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses)
 - 2.3 ผู้ประกอบการแพที่พักแบบราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses)
- โดยมีผลสรุปในตารางสรุปผลการศึกษาศักยภาพบุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) ดังนี้

ตาราง 8 ศักยภาพด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (Staff)

ดัชนี	ค่าเฉลี่ยระดับศักยภาพ				ค่าเฉลี่ย	SD
	องค์กร	องค์กร	แพที่พัก	แพที่พัก		
	ภาครัฐ	ภาคเอกชน	แรม แบบ หรูหรา	แรมแบบ ราคา ประหยัด		
มีความเสมอภาคในการ ให้บริการ	3	3	2.67	2.2	2.5	0.52
มีความสุภาพ มีการแต่ง กายอย่างเหมาะสม และ ความมีน้ำใจในการ ให้บริการแก่ผู้รับบริการ	3	2.67	2.67	2.2	2.44	0.51
มีกระบวนการให้บริการ ที่มีลำดับขั้นตอนและ เป็นระบบ	3	3	2.67	2.2	2.44	0.51
ความรู้และทักษะในการ ช่วยเหลือผู้รับบริการใน กรณีที่ไม่คาดฝัน (อุบัติเหตุจากการดำเนิน กิจกรรมนั้นหนทางการทาง น้ำ ต่าง ๆ หรืออาการป่วย ฉุกเฉินของผู้รับบริการ)	2	2.67	2.33	2.1	2.38	0.5
ความรู้และทักษะของผู้ ให้บริการเมื่อให้ข้อมูล แก่ผู้รับบริการ	2	2.67	2.67	2.2	2.25	0.45
มีทัศนคติที่ดีต่อการ ให้บริการ	3	2.67	2.67	2.2	2.25	0.45
มีเทคนิคการให้บริการ เพื่อสร้างความ ประทับใจให้แก่ ผู้รับบริการอยู่เสมอ	3	3.00	2.00	2.00	2.19	0.40

ตาราง 8 (ต่อ)

ดัชนี	ค่าเฉลี่ยระดับศักยภาพ				ค่าเฉลี่ย	SD
	องค์กร ภาครัฐ	องค์กร ภาคเอกชน	แพทที่ พัก แรม แบบ หรูหรา	แพทที่พัก แรม แบบ ราคา ประหยัด		
สามารถสื่อสารกับ ผู้รับบริการได้อย่างดี (ภาษาต่างประเทศ)	2	2	2.6	2.2	2.13	0.3
มีความเข้าใจลักษณะ ความต้องการของ ผู้รับบริการ และ ตอบสนองอย่างทันท่วงที	2	2	2	2	2	0
มีจำนวนเจ้าหน้าที่ ให้บริการเพียงพอต่อ ความต้องการ	2	2	2	2	2	0
คะแนนรวมเฉลี่ย	2.38	2.57	2.44	2.13	2.26	

ศักยภาพด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) พบว่า มีศักยภาพในการจัดการสูง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีความเสมอภาคในการให้บริการ มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.50$, $SD = 0.52$) มีความสุภาพ มีการแต่งกายอย่างเหมาะสม และมีความน้ำใจในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.44$, $SD = 0.51$) มีกระบวนการให้บริการที่มีลำดับขั้นตอนและเป็นระบบ มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.50$, $SD = 0.52$) มีความรู้และทักษะในการช่วยเหลือผู้รับบริการในกรณีที่ไม่คาดฝัน (อุบัติเหตุจากการดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำต่าง ๆ หรืออาการป่วยฉุกเฉินของผู้รับบริการ) มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.38$, $SD = 0.50$) มีความรู้และทักษะของผู้ให้บริการเมื่อให้ข้อมูลแก่ผู้รับบริการ มีระดับศักยภาพการจัดการปานกลาง ($\bar{x} = 2.25$, $SD = 0.45$) มีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการ มีระดับศักยภาพการจัดการปานกลาง ($\bar{x} = 2.25$, $SD = 0.45$) มีเทคนิคการให้บริการเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการอยู่มีระดับศักยภาพการจัดการปานกลาง ($\bar{x} = 2.19$, $SD = 0.40$) สามารถสื่อสารกับผู้รับบริการได้อย่างดี

(ภาษาต่างประเทศ) มีความเข้าใจลักษณะความ7ต้องการของผู้รับบริการ และตอบสนองอย่างทันท่วงที มีระดับศักยภาพการจัดการปานกลาง ($\bar{x} = 2.00$, $SD = 0.00$) และมีจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการเพียงพอต่อความต้องการ มีระดับศักยภาพการจัดการปานกลาง ($\bar{x} = 2.00$, $SD = 0.00$)

ศักยภาพความปลอดภัย (Safety)

1. แนวทางการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีเกิดอุบัติเหตุจากกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ

หน่วยงานองค์กรภาครัฐให้ข้อมูลว่า สำนักงานอุทยานแห่งชาติแห่งชาติศรีลานนา มีเจ้าหน้าที่ถูกฝึกมาเพื่อกรณีฉุกเฉินและมีความชำนาญในสภาพแวดล้อมในบริเวณอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ซึ่งจะส่งผลให้สามารถช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานองค์กรภาคเอกชนให้ข้อมูลว่า ทุกเรือนแพต้องมีการจัดเตรียมความพร้อมเพื่อช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีฉุกเฉินในทุกกรณี ทั้งการบาดเจ็บจากการเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำและอาการป่วย ซึ่งจะต้องสามารถส่งตัวนักท่องเที่ยวไปยังโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุดในเวลาอันสั้น โดยมีการทำข้อตกลงระหว่างผู้ประกอบการทุกเรือนแพในกรณีฉุกเฉิน

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหร่า (Luxury Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า

1. มีป้ายเตือนถึงข้อห้ามต่าง ๆ รวมไปถึงข้อควรระวังและวิธีใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่ทั่วบริเวณแพที่พักแรมและลานแพกิจกรรมพื้นที่ส่วนกลาง

2. มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน ตลอดเวลาที่ทำกิจกรรมนันทนาการทางน้ำทุกประเภท

3. มีการเตรียมพร้อมในการส่งนักท่องเที่ยวไปยังโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด (โรงพยาบาลแม่แตง) ภายใน 15-20 นาที หากเกินเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ ซึ่งจะมีการซ้อมกู้ภัยทุก 6 เดือน โดยเรือนแพจะมีเรือและรถยนต์โดยสารส่วนตัวให้บริการนักท่องเที่ยวตลอด 24 ชั่วโมง

4. มีการตรวจเช็คบำรุงอุปกรณ์ที่ใช้ให้บริการนักท่องเที่ยวทุกครั้งก่อนส่งให้นักท่องเที่ยว และตรวจสอบอย่างละเอียดทุก 6 เดือน

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า พนักงานสามารถประณมพยาบาลเบื้องต้นให้แก่นักท่องเที่ยวในกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือเกิดอาการป่วย โดยจะมีเรือเร็วคอยให้บริการส่งนักท่องเที่ยวไปยังท่าเรือ ในส่วนของเรือนแพใดที่ไม่มีเรือหรือรถโดยสารขนส่งนักท่องเที่ยวไปยังโรงพยาบาลจะมีการทำข้อตกลงขอความช่วยเหลือจากพันธมิตรคู่ค้าในเขื่อนแม่จันทน์ชลในกรณีฉุกเฉิน

2. ความพร้อมใช้งานโครงสร้างเรือนแพที่ใช้ให้บริการนักท่องเที่ยว

หน่วยงานองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคเอกชน ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า โครงสร้างสิ่งปลูกสร้างของเรือนแพที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลมีกฎระเบียบกำหนดด้านวัสดุอุปกรณ์และโครงสร้างชั้นพื้นฐานที่ต้องเป็นไปตาม สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาที่กำหนดไว้ เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรอบในบริเวณอุทยานแห่งชาติศรีลานนา โดยผู้ประกอบการเรือนแพสามารถใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ดีกว่ามาตรฐานกำหนดได้แต่ห้ามต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า โครงสร้างสิ่งปลูกสร้างของเรือนแพมีความสมบูรณ์สูงเนื่องจากใช้อุปกรณ์และวัสดุที่มีคุณภาพสูงกว่ามาตรฐานกำหนด ส่งผลให้อายุการใช้งานนานขึ้นและมีความคงทนแข็งแรง

ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating Houses) ให้ข้อมูลว่า โครงสร้างเรือนแพมีการก่อสร้างตามมาตรฐานสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาที่กำหนดและมีการปรับปรุงตามข้อกำหนดของทางสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนาอยู่เสมอ ส่งผลให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน แต่อาจมีความเสียหายจากการใช้งานนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน

ผลการศึกษา “ศักยภาพความปลอดภัย (Safety)” ผู้วิจัยได้จำแนกผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่

1. หน่วยงานองค์กรภาครัฐ
2. หน่วยงานองค์กรภาคเอกชน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่มย่อย ดังนี้
 - 2.1 สมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวแม่แตง
 - 2.2 ผู้ประกอบการแพที่พักแรมแบบหรูหรา (Luxury Floating Houses)
 - 2.3 ผู้ประกอบการแพที่พักแรมราคาประหยัด (Economy and limited Floating

Houses)

โดยมีผลสรุปในตารางสรุปผลการศึกษาศักยภาพความปลอดภัย (Safety) ดังนี้

ตาราง 9 คักยภาพด้านความปลอดภัย (Safety)

ดัชนี	ค่าเฉลี่ยระดับคักยภาพ				ค่าเฉลี่ย	SD
	องค์ กร ภาครัฐ	องค์กร ภาคเอก ชน	แพที่ พัก แรม แบบ หรูหรา	แพที่พัก แรมแบบ ราคา ประหยัด		
มีจำนวนเรือรับส่ง นักท่องเที่ยวที่เพียงพอ และมี สภาพที่พร้อมใช้งานให้บริการ	3	3	3	3	3	0.00
โครงสร้างของแพที่พักแรม สามารถรองรับนักท่องเที่ยว และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	3	2.67	2.33	2.1	2.38	0.5
มีหน่วยให้ความช่วยเหลือ นักท่องเที่ยวตลอด 24 ชั่วโมง และมีเจ้าหน้าที่ที่มีความ พร้อมในการปฏิบัติหน้าที่	3	2.67	2.33	2.1	2.38	0.5
มีจุดบริการนักท่องเที่ยวใน การเดินทางทางบกและทาง น้ำตั้งอยู่ไม่ไกลจากแหล่ง ท่องเที่ยว	3	2	2	2	2.19	0.39
มีท่าเรือรับส่งนักท่องเที่ยวที่มี ความปลอดภัย และเพียงพอ ต่อความต้องการ	2	2	2	2.1	2.06	0.25
คะแนนรวมเฉลี่ย	2.8	2.47	2.33	2.26	2.40	

คักยภาพด้านความปลอดภัย (Safety) พบว่า มีคักยภาพในการจัดการสูง เมื่อพิจารณา
รายข้อ พบว่า มีจำนวนเรือรับส่งนักท่องเที่ยวที่เพียงพอและมีสภาพที่พร้อมใช้งานให้บริการ มี
ระดับคักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 3.00$, $SD = 0.00$) โครงสร้างของแพที่พักแรมสามารถ
รองรับนักท่องเที่ยวและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน มีระดับคักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.38$, SD

= 0.50) มีหน่วยให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวตลอด 24 ชั่วโมงและมีเจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ มีระดับศักยภาพการจัดการสูง ($\bar{x} = 2.38$, $SD = 0.50$) มีจุดบริการนักท่องเที่ยวในการเดินทางทางบกและทางน้ำตั้งอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยว มีระดับศักยภาพการจัดการปานกลาง ($\bar{x} = 2.19$, $SD = 0.39$) และมีท่าเรือรับส่งนักท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย และเพียงพอต่อความต้องการ มีระดับศักยภาพการจัดการปานกลาง ($\bar{x} = 2.06$, $SD = 0.25$)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย จำนวน 400 ชุด โดยวิธีการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนชาวไทย โดยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

ตาราง 10 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	158	39.50
หญิง	242	60.50
รวม	400	100
2. สถานภาพ		
โสด	278	69.50
สมรส	102	25.50
ไม่ระบุ	20	5
รวม	400	100

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. การศึกษา		
ปริญญาตรี	236	59.00
ต่ำกว่าปริญญาตรี	116	29.00
ปริญญาโท	22	5.50
ปริญญาเอก	2	0.50
อื่น ๆ	24	6.00
รวม	400	100
4. อายุ		
21-30 ปี	216	54.00
31-40 ปี	82	20.50
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	68	16.50
41-50 ปี	24	6.00
51-60 ปี	8	2.00
มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	2	0.50
รวม	400	100
5. อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	106	26.50
พนักงานบริษัทเอกชน	162	40.50
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	30	7.50
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	84	21.00
ไม่ระบุ	18	4.50
รวม	400	100
6. รายได้		
10,001-20,000 บาท	198	49.50
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	82	20.50
20,001-30,000 บาท	46	11.50
30,001-40,000 บาท	18	4.50
มากกว่า 40,000 บาท	14	3.50
ไม่ระบุ	42	10.50

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. ภูมิสำเนา		
จังหวัดเชียงใหม่	312	78.00
ต่างจังหวัด	88	22.00
รวม	400	100
อำเภอที่นักท่องเที่ยวอาศัยอยู่		
อำเภอเมือง	134	42.94
หางดง	30	9.61
สันทราย	24	7.69
แม่ริม	20	6.41
แม่แตง	18	5.76
สันกำแพง	18	5.76
แม่อาว	12	3.84
ดอยสะเก็ด	10	3.20
พร้าว	10	3.20
ฝาง	8	2.56
สันป่าตอง	8	2.56
สารภี	4	1.28
แม่วาง	4	1.28
จอมทอง	4	1.28
ไชยปราการ	4	1.28
เชียงดาว	2	0.64
ดอยหล่อ	2	0.64
รวม	312	100.00

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จังหวัดที่นักท่องเที่ยวอาศัยอยู่		
ลำพูน	26	29.54
ลำปาง	20	22.72
เชียงใหม่	12	13.63
ชลบุรี	4	4.54
ตาก	4	4.54
พะเยา	4	4.54
แพร่	4	4.54
กรุงเทพมหานคร	4	4.54
เพชรบูรณ์	2	2.27
พิษณุโลก	2	2.27
กำแพงเพชร	2	2.27
ขอนแก่น	2	2.27
จันทบุรี	2	2.27
รวม	88	100.00

จากตาราง 10 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.50 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 69.50

นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมีอายุ 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.00 มีอายุเฉลี่ยคือ 28.49 ปี ด้านการศึกษานักท่องเที่ยวมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.00 ด้านอาชีพนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.50 ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่านักท่องเที่ยวมีรายได้ 10,001 - 20,000 บาท

ด้านภูมิลำเนา พบว่านักท่องเที่ยวมีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดเชียงใหม่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.00 รองลงมาคือมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ร้อยละ 22.00 โดยนักท่องเที่ยวที่อยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.94 นักท่องเที่ยวที่มาจากต่างจังหวัด พบว่านักท่องเที่ยวมาจากจังหวัดลำพูนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.54

ตาราง 11 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การเดินทางมาเยือนเชียงใหม่จัดสมบุญชล		
เคย	244	61.00
ไม่เคย	156	39.00
รวม	400	100.00
โดยมาเยือนเชียงใหม่จัดสมบุญชลเป็นครั้งที่		
1 ครั้ง	10	4.09
2 ครั้ง	108	44.26
3 ครั้ง	60	24.59
4 ครั้ง	26	10.65
5 ครั้ง	14	5.73
8 ครั้ง	6	2.45
10 ครั้ง	4	1.63
ไม่ระบุ	16	6.55
มาเยือนเฉลี่ย 2.92 ครั้ง		
รวม	244	100.00
2. ช่องทางที่ทำให้รู้จักเชียงใหม่จัดสมบุญชล		
สื่อสิ่งพิมพ์/วารสาร	26	6.50
เว็บไซต์สังคมออนไลน์	168	42.00
เว็บบล็อกต่าง ๆ	18	4.50
รับทราบข้อมูลจากบุคคลรอบข้าง	184	46.00
อื่น ๆ	4	1.00
รวม	400	100.00
3. ผู้ร่วมเดินทาง		
คนเดียว	10	2.50
ครอบครัว	142	35.50
กลุ่มเพื่อน/กลุ่มเพื่อนร่วมงาน	218	54.50
คู่รัก	30	7.50
รวม	400	100.00

ตาราง11 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. จำนวนผู้ร่วมเดินทาง		
1 - 8 คน	314	78.5
9 - 17 คน	58	14.50
18 คนขึ้นไป	28	7
ผู้ร่วมเดินทางเฉลี่ย 6.70 คน		
รวม	400	100.00
5. จำนวนวันที่มาเยือนเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล		
1 วัน	166	41.50
2 วัน	176	44.00
3 วัน	30	7.50
4 วัน	12	3.00
5 วัน	4	1.00
7 วัน	2	0.50
ไม่ระบุ	10	2.50
จำนวนวันที่มาเยือนเฉลี่ย 1.76 วัน		
รวม	400	100.00
6. การพักแรม		
พักค้างคืน	250	62.50
ไม่พักค้างคืน	150	37.50
รวม	400	100.00
จำนวนคืนที่พัก		
1 คืน	200	80.00
2 คืน	36	14.40
3 คืน	10	4.00
4 คืน	4	1.60
รวม	250	100.00

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. การกลับมาเที่ยวซ้ำที่เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล		
กลับมา	384	96.00
ไม่กลับมา	16	4.00
รวม	400	100.00

จากตาราง 11 พบว่า พฤติกรรมเดินทางมาท่องเที่ยว ด้านการเดินทางมาเยือนเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางมาเยือนเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล คิดเป็นร้อยละ 61.00 ไม่เคยเดินทางมาเยือนเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ร้อยละ 39.00 โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยือน เคยมาเยือน 2 ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.26 ด้านช่องทางที่ทำให้รู้จักเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล พบว่านักท่องเที่ยวรู้จักเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จากบุคคลรอบข้างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.00 ด้านผู้ร่วมเดินทาง พบว่านักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมากับกลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนร่วมงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.50 ด้านจำนวนผู้ร่วมเดินทาง พบว่านักท่องเที่ยวมีผู้ร่วมเดินทาง 1 - 8 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.50 ด้านจำนวนวันที่มาเยือนเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล พบว่านักท่องเที่ยวมาเยือน 2 วัน คิดเป็นร้อยละ 44.00 ด้านการพักผ่อน พบว่านักท่องเที่ยวนิยมพักผ่อนที่เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.50 โดยจำนวนคืนที่พัก นักท่องเที่ยวนิยมพัก 1 คืนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.00 ด้านการกลับมาเที่ยวซ้ำที่เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยากกลับมาเที่ยวซ้ำ คิดเป็นร้อยละ 96.00

แรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

ตาราง 12 แสดงแรงแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

แรงจูงใจ	ความถี่ (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด			
1. ต้องการพักผ่อนหย่อนใจในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางน้ำ	194 (48.50)	178 (44.50)	24 (6.00)	2 (0.50)	4.41	0.62	มากที่สุด
2. ต้องการสัมผัสธรรมชาติทางน้ำที่สวยงาม	180 (45.00)	178 (44.50)	38 (9.50)	2 (0.50)	4.34	0.66	มากที่สุด
3. ต้องการพักกรักษาร่างกายกับบรรยากาศที่บริสุทธิ์และแวดล้อมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติทางน้ำที่สวยงาม	176 (44.00)	182 (45.50)	40 (10.00)	2 (0.50)	4.33	0.67	มากที่สุด
4. ภาพลักษณ์และความมีชื่อเสียงด้านความสมบูรณ์ของธรรมชาติในบริเวณเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล	162 (40.50)	178 (44.50)	58 (14.50)	2 (0.50)	4.25	0.71	มากที่สุด
5. หลีกหนีความจำเจและความเครียด จากชีวิตประจำวันปกติ	150 (37.50)	202 (50.50)	42 (10.50)	6 (1.50)	4.24	0.69	มากที่สุด
6. ต้องการเสริมสร้างความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อน หรือครอบครัว	158 (39.50)	160 (40.00)	78 (19.50)	4 (1.00)	4.18	0.77	มาก
7. ต้องการค้นหาประสบการณ์และการผจญภัยทางน้ำรูปแบบใหม่	172 (43.00)	132 (33.00)	90 (22.50)	6 (1.50)	4.17	0.82	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

แรงจูงใจ	ความถี่ (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
8. ความภูมิใจที่ได้ไปในพื้นที่ใหม่ ๆ และได้เล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ	142 (35.50)	182 (45.50)	72 (18.00)	4 (1.00)		4.15	0.74	มาก
9. ต้องการเดินทางเพื่อโอกาสในการเข้าสังคม และหาโอกาสที่จะติดต่อกับสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ ๆ	98 (24.50)	170 (42.50)	104 (26.00)	22 (5.50)	6 (1.50)	3.83	0.91	มาก
10. ต้องการมาตามการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์จากผู้คนที่ มีชื่อเสียง เช่น นักแสดง นักร้อง เป็นต้น	100 (25.00)	138 (34.50)	114 (28.50)	36 (9.00)	12 (3.00)	3.69	1.03	มาก

จากตาราง 12 แรงผลักดันและแรงดึงดูดในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ต้องการพักผ่อนหย่อนใจในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางน้ำ โดยมีระดับแรงผลักดันและแรงดึงดูดมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, $SD = 0.62$) ต้องการสัมผัสธรรมชาติทางน้ำที่สวยงาม โดยมีระดับแรงผลักดันและแรงดึงดูดมากที่สุด ($\bar{x} = 4.34$, $SD = 0.66$) ต้องการพักรักษาร่างกายกับบรรยากาศที่บริสุทธิ์และแวดล้อมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติทางน้ำที่สวยงาม โดยมีระดับแรงผลักดันและแรงดึงดูดมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$, $SD = 0.67$) ภาพลักษณ์และความมีชื่อเสียงด้านความสมบูรณ์ของธรรมชาติในบริเวณเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล โดยมีระดับแรงผลักดันและแรงดึงดูดมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, $SD = 0.71$) หลีกหนีความจำเจและความเครียดจากชีวิตประจำวันปกติ โดยมีระดับแรงผลักดันและแรงดึงดูดมากที่สุด ($\bar{x} = 4.24$, $SD = 0.69$) และในระดับมากโดยเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ต้องการเสริมสร้างความสามัคคีของกลุ่มเพื่อน หรือครอบครัว โดยมีระดับแรงผลักดันและแรงดึงดูดมาก ($\bar{x} = 4.18$, $SD = 0.77$) ต้องการค้นหาประสบการณ์และการผจญภัยทางน้ำรูปแบบใหม่

โดยมีระดับแรงผลักดันและแรงดึงดูดมาก ($\bar{x} = 4.17$, $SD = 0.82$) ความภูมิใจที่ได้ไปในสถานที่ใหม่ ๆ และได้เล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ โดยมีระดับแรงผลักดันและแรงดึงดูดมาก ($\bar{x} = 4.15$, $SD = 0.74$) ต้องการเดินทางเพื่อโอกาสในการเข้าสังคม และหาโอกาสที่จะติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ ๆ โดยมีระดับแรงผลักดันและแรงดึงดูดมาก ($\bar{x} = 3.83$, $SD = 0.91$) ต้องการมาตามการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์จากผู้คนที่มีความเสี่ยง เช่น นักแสดง นักร้อง เป็นต้น โดยมีระดับแรงผลักดันและแรงดึงดูดมาก ($\bar{x} = 3.69$, $SD = 1.03$)

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

ตาราง 13 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management)

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่ (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management)								
1. มีการกำหนดโซนพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม และประเภทของกิจกรรมอย่างเป็นระเบียบ	128 (32.00)	200 (50.00)	68 (17.00)	4 (1.00)		4.13	0.71	มาก
2. ระบบบริหารจัดการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมีความเหมาะสมหรือไม่	118 (29.50)	214 (53.50)	60 (15.00)	4 (1.00)		4.12	0.68	มาก
3. กิจกรรมนันทนาการทางน้ำของแพที่พักแรมมีการบริหารจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	110 (27.50)	220 (55.00)	66 (16.50)	4 (1.00)		4.09	0.68	มาก
4. มีป้ายให้คำแนะนำในการประหยัดพลังงานและวิธีการใช้พลังงานในบริเวณต่าง ๆ ของแพที่พักแรม	134 (33.50)	168 (42.00)	84 (21.00)	10 (2.50)	2 (0.50)	4.06	0.83	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่ (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
5. มีการใช้พลังงานทดแทนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว หรือพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาให้บริการท่าน	116 (29.00)	202 (50.50)	66 (16.50)	2 (3.00)	2 (0.50)	4.05	0.78	มาก
6. มีการจัดบริเวณที่ทิ้งขยะหรือโซนปลอดของเสียจากการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เช่น บ้ายเตื่อนต่าง ๆ เป็นต้น	124 (31.00)	178 (44.50)	90 (22.50)	6 (1.50)	2 (0.50)	4.04	0.80	มาก
7. มีข้อจำกัดด้านน้ำหนักรั้วของและประเภทของสิ่งของต้องห้ามที่ป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมเข้ามาในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	104 (26.00)	210 (52.50)	74 (18.50)	6 (1.50)	4 (1.00)	4.01	0.77	มาก

จากตาราง 13 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมีความพึงพอใจต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ มีการกำหนดโซนพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม และประเภทของกิจกรรมอย่างเป็นระเบียบ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$, $SD = 0.71$) ระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมีความเหมาะสมหรือไม่ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, $SD = 0.68$) กิจกรรมนันทนาการทางน้ำของแพที่พักแรมมีการบริหารจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, $SD = 0.68$) มีป้ายให้คำแนะนำในการประหยัดพลังงานและวิธีการลดการใช้พลังงานในบริเวณต่าง ๆ ของแพที่พักแรม โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$, $SD = 0.83$) มีการใช้พลังงานทดแทนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว หรือพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาให้บริการท่าน โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$, $SD = 0.78$) มีการจัดบริเวณที่ทิ้งขยะ หรือโซนปลอดของเสียจากการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เช่น บ้ายเตื่อนต่าง ๆ เป็นต้น โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ

มาก ($\bar{x} = 4.04$, $SD = 0.80$) และมีข้อจำกัดด้านน้ำหนักสิ่งของและประเภทของสิ่งของ ต้องห้ามที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมเข้ามาในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$, $SD = 0.77$)

ตาราง 14 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่ (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด			
สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)							
1. ความสมบูรณ์และสวยงามของทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล	194 (48.50)	178 (44.50)	22 (5.50)	4 (1.00)	4.41	0.64	มากที่สุด
2. ได้พักผ่อนในบรรยากาศที่ดี อากาศสดชื่น ของธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม	180 (45.00)	198 (49.50)	18 (4.50)	2 (0.50)	4.39	0.60	มากที่สุด
3. ได้รับประทานอาหารจากวัตถุดิบที่ปลอดภัย	166 (41.50)	154 (38.50)	68 (17.00)	8 (2.00)	4.20	0.79	มาก
4. ได้รับประทานอาหารที่ผลิตจากชุมชนบริเวณโดยรอบเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล	128 (32.00)	198 (49.50)	66 (16.50)	8 (2.00)	4.11	0.74	มาก
5. มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ครบครัน และอยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน	122 (30.50)	198 (49.50)	70 (17.50)	10 (2.50)	4.08	0.75	มาก
6. กิจกรรมที่แพที่พักแรมจัดไว้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	114 (28.50)	202 (50.50)	74 (18.50)	6 (1.50)	4.07	0.72	มาก
7. ราคาของบริการที่เป็นธรรมและเหมาะสมกับบริการที่ได้รับ	112 (28.00)	200 (50.00)	72 (18.00)	16 (4.00)	4.02	0.78	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่ (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด			
สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)							
8. มีความแปลกใหม่ของกิจกรรมนันทนาการบนแพที่พักแรม	120 (30.00)	174 (43.50)	98 (24.50)	6 (1.50)	4.02	0.78	มาก
9. แพที่พักแรมมีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจ	94 (23.50)	218 (54.50)	68 (17.00)	8 (2.00)	4.02	0.70	มาก

จากตาราง 14 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสมบูรณ์และสวยงามของทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, $SD = 0.77$) ได้พักผ่อนในบรรยากาศที่ดี อากาศสดชื่น ของธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.39$, $SD = 0.60$) และอยู่ในระดับมากโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ได้รับประทานอาหารจากวัตถุดิบที่ปลอดภัยสะอาด โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$, $SD = 0.79$) ได้รับประทานอาหารที่ผลิตจากชุมชนบริเวณโดยรอบเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, $SD = 0.74$) มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ครบครัน และอยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, $SD = 0.75$) กิจกรรมที่แพที่พักแรมจัดไว้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$, $SD = 0.72$) ราคาของบริการที่เป็นธรรมและเหมาะสมกับบริการที่ได้รับ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$, $SD = 0.78$) มีความแปลกใหม่ของกิจกรรมนันทนาการบนแพที่พักแรม โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$, $SD = 0.78$) และแพที่พักแรมมีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$, $SD = 0.70$)

ตาราง 15 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อกิจกรรมนันทนาการ และ
การท่องเที่ยว (Activity)

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่ (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด			
กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)							
1. ได้สนุกกับกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่มีความหลากหลายและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	158 (39.50)	182 (45.50)	58 (14.50)	2 (0.50)	4.24	0.70	มากที่สุด
2. มีป้ายแสดงวิธีการใช้เครื่องเล่น หรือหนังสือคู่มืออธิบายการดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	164 (41.00)	158 (39.50)	74 (18.50)	4 (1.00)	4.20	0.77	มาก
3. การเดินทางโดยเรือเร็วไปยังแพที่พักผ่อนมีความสะดวกสบาย	114 (28.50)	226 (56.50)	56 (14.00)	4 (1.00)	4.12	0.67	มาก
4. เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของแพที่พักผ่อนให้บริการด้วยความเป็นมิตรและมีความใส่ใจดูแลในระหว่างทำงานกำลังดำเนินกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ในน้ำและบนแพ	122 (30.50)	208 (52.00)	68 (17.00)	2 (0.50)	4.12	0.69	มาก
5. อุปกรณ์หรือเครื่องเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำต่าง ๆ อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	108 (27.00)	230 (57.50)	56 (14.00)	6 (1.50)	4.10	0.67	มาก
6. เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของแพที่พักผ่อนแนะนำกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล	96 (24.00)	228 (57.00)	68 (17.00)	6 (1.50)	4.04	0.68	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่ (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)								
7. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	118	182	96	2	2	4.03	0.77	มาก

จากตาราง 15 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ได้สนุกกับกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่มีความหลากหลายและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับโดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} 4.24, SD = 0.70) และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ มีป้ายแสดงวิธีการใช้เครื่องเล่น หรือหนังสือคู่มืออธิบายการดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.20, SD = 0.77) การเดินทางโดยเรือเร็วไปยังแพที่พักแรมมีความสะดวกสบาย โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.12, SD = 0.67) เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของแพที่พักแรมให้บริการด้วยความเป็นมิตรและมีความใส่ใจดูแลในระหว่างท่านกำลังดำเนินกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ในน้ำและบนแพ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.12, SD = 0.69) อุปกรณ์หรือเครื่องเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำต่าง ๆ อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.10, SD = 0.67) เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของแพที่พักแรมแนะนำกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.04, SD = 0.68) และ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.03, SD = 0.77)

ตาราง 16 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่วนกลางของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่ (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)								
1. การเดินทางมายังอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีความสะดวก ปลอดภัย และมีป้ายสัญลักษณ์บอกทางชัดเจน	124 (31.00)	220 (55.00)	50 (12.50)	4 (1.00)		4.16	0.67	มาก
2. มีสถานที่จอดรถเพียงพอ มีความสะดวก และ ปลอดภัย	140 (35.00)	188 (47.00)	64 (16.00)	6 (1.50)		4.16	0.74	มาก
3. การจัดสถานที่เพื่อใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวมีสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติ	136 (34.00)	188 (47.00)	70 (17.50)	4 (1.00)		4.14	0.73	มาก
4. มีห้องสุขา ที่สะอาดและเพียงพอต่อการใช้งาน	136 (34.00)	168 (42.00)	82 (20.50)	8 (2.00)	2 (0.50)	4.08	0.81	มาก
5. สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ไฟฟ้า, น้ำประปา, โทรศัพท์ สาธารณะ มีคุณภาพและใช้การได้ดีและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น หลอดไฟแบบประหยัดพลังงาน หรือการใช้พลังงานทางเลือก เป็นต้น	128 (32.00)	180 (45.00)	76 (19.00)	14 (3.50)		4.06	0.80	มาก
6. การสื่อความหมายต่าง ๆ เช่น ป้าย / สัญลักษณ์ การให้ความรู้ เอกสารแผ่นพับ มีความชัดเจนและเพียงพอ	114 (28.50)	178 (44.50)	100 (25.00)	6 (1.50)		4.00	0.77	มาก

จากตาราง 16 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่วนกลางของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา (Amenities) พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การเดินทางมายังอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีความสะดวก ปลอดภัย และมีป้ายสัญลักษณ์บอกทางชัดเจน โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, $SD = 0.67$) มีสถานที่จอดรถเพียงพอ มีความสะดวกและปลอดภัย โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, $SD = 0.74$) การจัดสถานที่เพื่อใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวมีสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$, $SD = 0.73$) มีห้องสุขา ที่สะอาดและเพียงพอต่อการใช้งาน โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, $SD = 0.81$) สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ไฟฟ้า, น้ำประปา, โทรศัพท์สาธารณะ มีคุณภาพและใช้การได้ดีและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น หลอดไฟแบบประหยัดพลังงาน หรือการใช้พลังงานทางเลือกเป็นต้น โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$, $SD = 0.80$) และการสื่อความหมายต่าง ๆ เช่น ป้าย / สัญลักษณ์ การให้ความรู้ เอกสารแผ่นพับ มีความชัดเจนและเพียงพอ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, $SD = 0.77$)

ตาราง 17 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อสิ่งอำนวยความสะดวกบนแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่ (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด			
สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)							
1. โครงสร้างของแพที่พักแรมมีความปลอดภัย	134 (33.50)	204 (51.00)	56 (14.00)	2 (0.50)	4.18	0.68	มาก
2. โครงสร้างของแพที่พักแรมมีกลมกลืนกับธรรมชาติโดยรอบ	132 (33.00)	214 (53.50)	50 (12.50)	4 (1.00)	4.18	0.67	มาก
3. มีป้ายสื่อความหมายตามจุดต่าง ๆ ของแพที่พักแรมและบริเวณจุดเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ เช่น ป้ายเตือนน้ำลึก ป้ายเตือนภัยและข้อบังคับต่าง ๆ	122 (30.50)	202 (50.50)	72 (18.00)	4 (1.00)	4.10	0.71	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่(ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
4. เครื่องเล่นกิจกรรมทางน้ำมีความหลากหลาย	120 (30.00)	184 (46.00)	92 (23.00)	4 (1.00)		4.05	0.75	มาก
5. มีอุปกรณ์ช่วยชีวิตเพียงพอต่อจำนวนผู้เล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ	140 (35.00)	144 (36.00)	106 (26.50)	10 (2.50)		4.03	0.84	มาก
6. สาธารณูปโภคพื้นฐาน (ไฟฟ้า, น้ำประปา) มีคุณภาพ ใช้การได้ดี	114 (28.50)	196 (49.00)	80 (20.00)	10 (2.50)		4.03	0.7	มาก
7. เครื่องเล่นกิจกรรมทางน้ำมีความปลอดภัย	92 (23.00)	218 (54.50)	82 (20.50)	4 (1.00)	2 (0.50)	3.98	0.72	มาก

ตาราง 17 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อสิ่งอำนวยความสะดวกบนแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โครงสร้างของแพที่พักแรมมีความปลอดภัย โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, $SD = 0.68$) โครงสร้างของแพที่พักแรมมีกลมกลืนกับธรรมชาติโดยรอบ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, $SD = 0.67$) มีป้ายสื่อความหมายตามจุดต่าง ๆ ของแพที่พักแรม และบริเวณจุดเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ เช่น ป้ายเตือนน้ำลึก ป้ายเตือนภัยและข้อบังคับต่าง ๆ เป็นต้น โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$, $SD = 0.71$) เครื่องเล่นกิจกรรมทางน้ำมีความหลากหลาย โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$, $SD = 0.75$) มีอุปกรณ์ช่วยชีวิตเพียงพอต่อจำนวนผู้เล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, $SD = 0.84$) สาธารณูปโภคพื้นฐาน (ไฟฟ้า, น้ำประปา) มีคุณภาพ ใช้การได้ดี โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$, $SD = 0.76$) และเครื่องเล่นกิจกรรมทางน้ำมีความปลอดภัย โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$, $SD = 0.72$)

ตาราง 18 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่
ของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่(ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด			
บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff)							
1. เจ้าหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจ ให้บริการ	156 (39.00)	182 (45.50)	56 (14.00)	6 (1.50)	4.22	0.73	มากที่สุด
2. เจ้าหน้าที่มีความพร้อม ในการปฏิบัติงานให้บริการ	136 (34.00)	208 (52.00)	54 (13.50)	2 (0.50)	4.19	0.67	มาก
3. เจ้าหน้าที่มีความสุภาพ ในการให้บริการ	120 (30.00)	228 (57.00)	48 (12.00)	4 (1.00)	4.16	0.65	มาก
4. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ หรือตอบข้อซักถามเป็น อย่างดี	138 (34.50)	188 (47.00)	64 (16.00)	10 (2.50)	4.13	0.76	มาก
5. เจ้าหน้าที่มีการแต่งกาย ที่ถูกต้อง และมีความ เรียบร้อย	120 (30.00)	204 (51.00)	72 (18.00)	4 (1.00)	4.10	0.71	มาก
6. จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว มีจำนวนเพียงพอต่อความ ต้องการของผู้รับบริการ	110 (27.50)	212 (53.00)	72 (18.00)	4 (1.00)	4.07	0.70	มาก
7. เจ้าหน้าที่มีการให้ คำแนะนำ (เอกสารหรือ ป้ายประกาศหรืออื่น ๆ) อย่างชัดเจน	80 (20.00)	240 (60.00)	70 (17.50)	6 (1.50)	3.99	0.66	มาก

ตาราง 18 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่
ของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมีความพึง
พอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ
โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, $SD = 0.73$) และนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมี
ความพึงพอใจในระดับมากโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เจ้าหน้าที่มีความพร้อมในการ

ปฏิบัติงานให้บริการ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, $SD = 0.67$) เจ้าหน้าที่ที่มีความสุภาพในการให้บริการ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, $SD = 0.65$) เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ หรือตอบข้อซักถามเป็นอย่างดี โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$, $SD = 0.76$) เจ้าหน้าที่ที่มีการแต่งกายที่ถูกต้องและมีความเรียบร้อย โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$, $SD = 0.71$) มีจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ มีโดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$, $SD = 0.70$) และเจ้าหน้าที่ที่มีการให้คำแนะนำ (เอกสารหรือป้ายประกาศหรืออื่น ๆ) อย่างชัดเจน โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$, $SD = 0.66$)

ตาราง 19 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อการให้บริการของบุคลากรที่ให้บริการในแพพักแรม

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่(ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด			
บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff)							
1. บุคลากรดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจ ให้บริการ	164 (41.00)	168 (42.00)	60 (15.00)	4 (1.00)	4.24	0.74	มากที่สุด
2. บุคลากรมีความพร้อมในการปฏิบัติงานบริการ	144 (36.00)	204 (51.00)	44 (11.00)	4 (1.00)	4.23	0.67	มากที่สุด
3. บุคลากรมีความสุภาพในการให้บริการ	138 (34.50)	212 (53.00)	44 (11.00)	2 (0.50)	4.22	0.65	มากที่สุด
4. บุคลากรมีการแต่งกายที่สุภาพและมีความเรียบร้อย	138 (34.50)	198 (49.50)	58 (14.50)	2 (0.50)	4.19	0.69	มาก
5. บุคลากรมีการให้คำแนะนำ (เอกสารหรือป้ายประกาศหรืออื่น ๆ) อย่างชัดเจน	124 (31.00)	202 (50.50)	64 (16.00)	4 (1.00)	4.13	0.70	มาก
6. จำนวนบุคคลากรมีเพียงพอต่อความต้องการของผู้มารับบริการ	114 (28.50)	222 (55.50)	52 (13.00)	6 (1.50)	4.12	0.68	มาก

จากตาราง 19 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อการให้บริการของบุคลากรที่ให้บริการในแพพักแรมและที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บุคลากรดูแลเอาใจใส่กระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.24$, $SD = 0.74$) บุคลากรมีความพร้อมในการปฏิบัติงานบริการ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.23$, $SD = 0.67$) บุคลากรมีความสุภาพในการให้บริการ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$, $SD = 0.65$) และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บุคลากรมีการแต่งกายที่สุภาพและมีความเรียบร้อย โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, $SD = 0.69$) บุคลากรมีการให้คำแนะนำ (เอกสารหรือป้ายประกาศหรืออื่น ๆ) อย่างชัดเจน โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$, $SD = 0.70$) และมีจำนวนบุคคลกรมีเพียงพอต่อความต้องการของผู้มารับบริการ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, $SD = 0.68$)

ตาราง 20 แสดงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อความปลอดภัย (Safety)

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่(ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ความปลอดภัย (Safety)								
1. แพที่พักแรมมีความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและสัตว์ป่า	172 (43.00)	160 (40.00)	60 (15.00)	4 (1.00)		4.26	0.74	มากที่สุด
2. มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยในบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	124 (31.00)	208 (52.00)	60 (15.00)	4 (1.00)		4.14	0.69	มาก
3. เจ้าหน้าที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉิน	142 (35.50)	172 (43.00)	74 (18.50)	6 (1.50)	2 (0.50)	4.12	0.79	มาก
4. แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของท่าน	122 (30.50)	200 (50.00)	70 (17.50)	4 (1.00)		4.11	0.71	มาก
5. มีป้ายเตือนภัยตามบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ อย่างเพียงพอ	108 (27.00)	202 (50.50)	74 (18.50)	8 (2.00)	2 (0.50)	4.03	0.76	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

ระดับความพึงพอใจ	ความถี่(ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
6. ความปลอดภัย (Safety)								
6. มีหน่วยพยาบาล จัดเตรียมไว้สำหรับ เจ็บป่วยและอุบัติเหตุ	120 (30.00)	170 (42.50)	86 (21.50)	10 (2.50)	4 (1.00)	4.00	0.85	มาก
7. เจ้าหน้าที่ที่มีการแสดง วิธีการใช้เครื่องเล่นต่าง ๆ รวมไปถึงวิธีการใช้อย่าง ถูกวิธี ก่อนให้นักท่องเที่ยว ดำเนินกิจกรรม นันทนาการต่าง ๆ	100 (25.00)	206 (51.50)	76 (19.00)	12 (3.00)	2 (1.00)	3.98	0.78	มาก

จากตาราง 20 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อความปลอดภัย (Safety) พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ แพที่พักแรมมีความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและสัตว์ป่า โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, $SD = 0.74$) และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยในบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$, $SD = 0.69$) เจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉิน โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, $SD = 0.79$) แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของท่าน โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, $SD = 0.71$) มีป้ายเตือนภัยตามบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ อย่างเพียงพอ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, $SD = 0.76$) มีหน่วยพยาบาลจัดเตรียมไว้สำหรับเจ็บป่วยและอุบัติเหตุ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, $SD = 0.85$) และมีเจ้าหน้าที่มีการแสดงวิธีการใช้เครื่องเล่นต่าง ๆ รวมไปถึงวิธีการใช้อย่างถูกวิธี ก่อนให้นักท่องเที่ยวดำเนินกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$, $SD = 0.78$)

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พัก แรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

การกำหนดแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ มีผลการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

การประเมิน และวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Matrix Analysis) เกี่ยวกับทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิเคราะห์จากผลการศึกษาในวัตถุประสงค์ที่ 1-2 แล้วนำมาจัดทำแบบประเมินเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์สภาพแวดล้อม (SWOT) โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูล SWOT Matrix เมื่อได้แบบประเมินนำแบบประเมินไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 23 คน โดยแบบประเมินซึ่งสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 21 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	9	39.13
หญิง	14	60.87
รวม	23	100
2. ระดับการศึกษา		
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	4	17.39
ปริญญาตรี	13	56.52
ปริญญาโท	5	21.74
อื่น ๆ	1	4.35
รวม	23	100
3. หน่วยงาน		
ผู้ประกอบการแพที่พักแรม	9	39.13
ผู้บริหารหรือผู้แทนภาครัฐที่เกี่ยวข้อง	6	26.09
อาจารย์ / นักวิจัยจากสถาบันการศึกษา	5	21.74

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหารหรือผู้แทนองค์กรภาคเอกชน	1	4.35
อื่น ๆ (มัคคุเทศก์มีอาสาชีพ)	2	8.70
รวม	23	100

จากตาราง 21 แสดงถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ด้านเพศ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.87 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 39.13

ด้านการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 56.52 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 21.74 ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 17.39 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 4.35

ด้านหน่วยงาน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ประกอบการแพที่พักรวม คิดเป็นร้อยละ 39.13 ผู้บริหารหรือผู้แทนภาครัฐที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 26.09 อาจารย์ / นักวิจัยจากสถาบันการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.74 อื่น ๆ (มัคคุเทศก์มีอาสาชีพ) คิดเป็นร้อยละ 8.70 และผู้บริหารหรือผู้แทนองค์กรภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 4.35

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ (SWOT)

ตาราง 22 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในด้านจุดเด่น-จุดแข็ง (Strength) ของแพที่พักรวมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าถ่วงน้ำหนัก	ค่าคะแนน
จุดเด่น-จุดแข็ง (Strength)			
1. แพที่พักรวมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชลมีทัศนียภาพที่สวยงาม ถือว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงเหมาะสมแก่การพักผ่อนหย่อนใจสำหรับนักท่องเที่ยว	4.70	0.20	0.94

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าถ่วง น้ำหนัก	ค่าคะแนน
2. แพทย์พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลมีกฎหมาย ที่คุ้มครองทั้งในด้านสิ่งปลูกสร้าง ยานพาหนะ มลพิษ การใช้ประโยชน์ในพื้นที่อุทยาน และการ อนุรักษ์ ซึ่งมีการบูรณาการในหลายหน่วยงาน	4.39	0.10	0.44
3. บริเวณโดยรอบของแพทย์พักแรมในเขื่อนแม่งัด สมบูรณ์ชล มีความสมบูรณ์และสวยงามของ ธรรมชาติ รวมไปถึงความหลากหลายของแหล่ง ท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาเป็นสิ่งดึงดูดใจทางการ ท่องเที่ยวได้	4.48	0.10	0.45
4. เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่ มีสำคัญทางด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่	4.35	0.15	0.65
5. เจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา และ พนักงานของแพทย์พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ มี ความพร้อมในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและผู้มา เยือน	4.30	0.05	0.22
6. แพทย์พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลมีความ หลากหลายของกิจกรรมทางน้ำให้นักท่องเที่ยวและ ผู้มาเยือนได้เลือกเล่น	4.17	0.15	0.63
7. การเดินทางจากอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ไป ยังเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ถนนอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ และสะดวกในการเดินทาง	4.04	0.05	0.20
8. การบริการด้านที่พัก ด้านร้านอาหาร และ กิจกรรมนันทนาการทางน้ำ มีความพร้อมในการ รองรับนักท่องเที่ยวที่หลากหลาย ที่นักท่องเที่ยว สามารถเลือกได้ตามความต้องการ	3.91	0.10	0.39

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าถ่วง น้ำหนัก	ค่าคะแนน
9. แพทย์พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลที่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ส่งผลให้ทัศนียภาพของธรรมชาติในบริเวณโดยรอบคงความสมบูรณ์และสวยงาม	3.83	0.10	0.38
รวม		1	4.30

ตาราง 23 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในด้านจุดอ่อน/ข้อด้อย (Weakness) ของแพทย์พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนาจังหวัดเชียงใหม่

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าถ่วง น้ำหนัก	ค่า คะแนน
จุดอ่อน/ข้อด้อย (Weakness)			
1. บุคลากรในการให้บริการนักท่องเที่ยวและให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	4.13	0.20	0.83
2. แพทย์พักแรมบางแห่งยังมีข้อจำกัดของเวลาในการใช้งานพลังงานไฟฟ้าสำหรับนักท่องเที่ยว	4.13	0.15	0.62
3. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อการจัดการการท่องเที่ยวและที่พักแรมในรูปแบบแพ	4.04	0.10	0.40
4. เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลเป็นอ่างเก็บน้ำที่สำคัญที่ใช้ในการเกษตรของชุมชนโดยรอบเขื่อน ส่งผลให้มีหลายหน่วยงานในการควบคุมการใช้ประโยชน์ในด้านการท่องเที่ยว	4.04	0.05	0.20
5. ต้นทุนในการผลิตพลังงานสีเขียวที่มาจากธรรมชาติมีราคาสูงเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพที่ผู้ประกอบการแพทย์พักแรมได้รับ	3.83	0.05	0.19

ตารางที่ 23 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าถ่วง น้ำหนัก	ค่า คะแนน
จุดอ่อน/ข้อด้อย (Weakness)			
6. ทรัพยากรทางธรรมชาติได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวทำให้เกิดความเสื่อมโทรม	3.56	0.10	0.36
7. การสึกหรอของโครงสร้างแพที่พักแรมที่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว	3.17	0.05	0.16
8. การเปลี่ยนแปลงของคุณภาพน้ำในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล	3.09	0.10	0.31
9. ความเปราะบางของทรัพยากรทางธรรมชาติในบริเวณโดยรอบที่ยากต่อการพัฒนากิจกรรมนันทนาการทางน้ำต่าง ๆ	2.35	0.20	0.47
รวม	1	3.54	รวม

ตาราง 24 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในด้านโอกาส (Opportunity) ของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าถ่วง น้ำหนัก	ค่า คะแนน
โอกาส (Opportunity)			
1. ยุคปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีซึ่งก้าวสู่สังคมออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ ส่งผลให้การเข้าถึงการจองแพที่พักแรม หรือหาข้อมูลทางการท่องเที่ยวเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย	4.61	0.15	0.69
2. มีการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนจากทรัพยากรทางธรรมชาติ ในการให้บริการในแพที่พักแรม	4.56	0.10	0.46
3. แนวโน้มการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพ และนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเกิดการเรียนรู้มากขึ้น	4.30	0.10	0.43

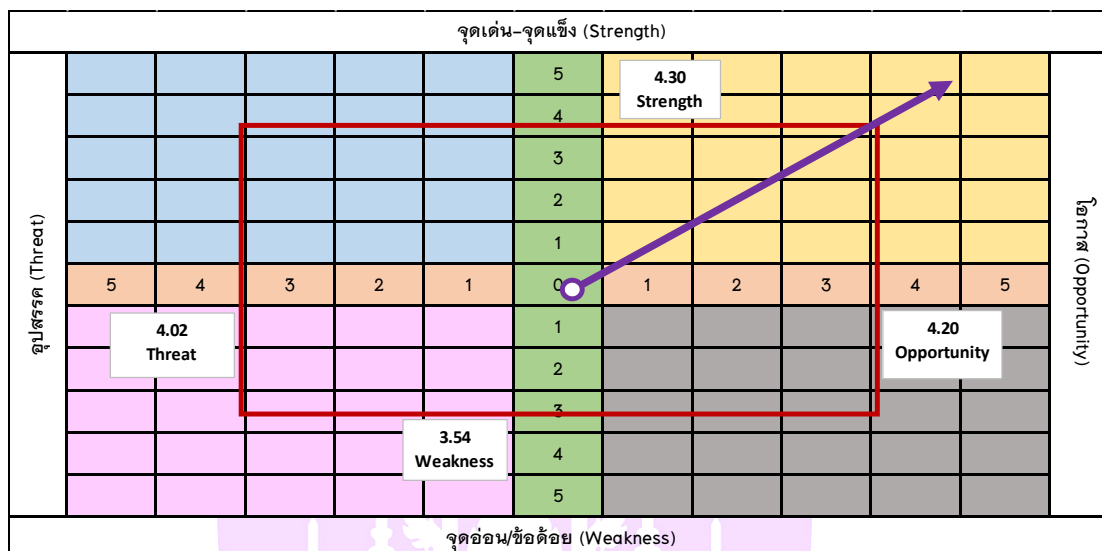
ตาราง 24 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าถ่วง น้ำหนัก	ค่า คะแนน
4. มีวัฒนธรรมประเพณีที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ และให้ความสำคัญกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.17	0.10	0.42
5. บริเวณโดยรอบอุทยานแห่งชาติศรีลานนาซึ่งเป็นที่ตั้งของแพที่พักแรมมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.09	0.15	0.61
6. การให้ความสำคัญและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในบริเวณโดยรอบของเขื่อนแม่จันทน์ชลประทาน	4.09	0.15	0.61
7. กระจายการอนุรักษ์ธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทยดีเด่น	4	0.05	0.20
8. การเพิ่มขึ้นของศักยภาพทางการแข่งขันในด้านการบริการของแพที่พักแรม	3.91	0.10	0.39
9. การพัฒนาเส้นทาง การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวของภาครัฐในจังหวัดเชียงใหม่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.91	0.10	0.39
รวม		1	4.20

ตาราง 25 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในด้านอุปสรรค (Threat) ของแพ็คเกจ
 ในเขื่อนแม่ดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าถ่วง น้ำหนัก	ค่า คะแนน
อุปสรรค (Threat)			
1. ภาวะเศรษฐกิจโลกไม่แน่นอน เป็นสาเหตุทำให้นักท่องเที่ยว ไม่เดินทางและใช้จ่ายน้อยลง	4.65	0.20	0.93
2. ผลกระทบจากความวุ่นวายจากสถานการณ์การเมือง และ โรคระบาดในประเทศและต่างประเทศ	4.43	0.15	0.66
3. ภัยจากธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของ โลก ส่งผลให้ฤดูกาลทางธรรมชาติเกิดการแปรปรวน ซึ่งส่งผล การทบทวนตรงและทางอ้อมกับการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่ด สมบูรณ์ชล	4.09	0.05	0.20
4. คู่แข่งขันทางการตลาดพัฒนามาตรฐาน และสิ่งดึงดูดใจ ทางการท่องเที่ยว ในการเลือกใช้บริการ ส่งผลให้เกิดช่องว่าง ทางการตลาด	3.91	0.15	0.59
5. งบประมาณในการโปรโมททางการท่องเที่ยวของ ภาครัฐยังมีการส่งเสริมผู้ประกอบการที่น้อย ส่งผลให้ขาดการ สื่อสารทางการตลาดที่ดี	3.83	0.05	0.19
6. กฎหมายอื่นบางฉบับขัดแย้งกับการจัดการของอุทยาน แห่งชาติ	3.74	0.15	0.56
7. มีงบประมาณในการพัฒนาที่จำกัด และต้องเลือกพื้นที่ที่ จำเป็นที่สุดในการพัฒนา	3.74	0.05	0.19
8. หน่วยงานทางการท่องเที่ยวขาดการประชาสัมพันธ์แหล่ง ท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักอย่างต่อเนื่อง	3.65	0.10	0.37
9. การความนิยมท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นจากกระแส ทางสังคม และความบันเทิง	3.26	0.10	0.33
รวม	1	4.02	รวม

การวิเคราะห์ SWOT Matrix

ภาพ 15 แสดงถึงการวิเคราะห์ SWOT Matrix

จากภาพ 15 เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ในด้านต่าง ๆ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และกำหนดค่าคะแนน เพื่อทำ Space Matrix พบว่า ได้ผลวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยค่าที่อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าคะแนนของจุดเด่น-จุดแข็ง Strength และ โอกาส Opportunity (X 4.30, Y 4.20) ตำแหน่ง (Position) ของการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ณ อุทยานแห่งชาติศรีลานนา อยู่ในตำแหน่งจุดแข็งและโอกาส โดยต้องกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมในพัฒนาจุดแข็งในการบริหารทรัพยากรธรรมชาติทางการท่องเที่ยว โดยควรสร้าง 4 กลยุทธ์ คือ

1. กลยุทธ์เชิงรุก (SO) เป็นการจับคู่ระหว่าง จุดแข็ง (Strength) และโอกาส (Opportunity) ใช้จุดแข็งร่วมกับโอกาส โดยการเน้นสร้างผลลัพธ์ที่ให้ประโยชน์สูงสุด ผ่านการวิเคราะห์จุดแข็งของธุรกิจร่วมกับโอกาสจากปัจจัยที่ส่งผลโดยตรง

2. กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) การจับคู่ระหว่าง จุดอ่อน (Weakness) และโอกาส (Opportunity) ใช้โอกาสลดจุดอ่อนเป็นตัวช่วยในการแก้ไขจุดอ่อนหรือลดทอนจุดอ่อน

3. กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) เป็นการจับคู่ระหว่าง จุดแข็ง (Strength) และอุปสรรค (Threat) ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรคเป็นการใช้จุดแข็งที่มีอยู่มาป้องกันหรือหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่อาจจะเกิด

4. กลยุทธ์เชิงรับ (WT) เป็นการจับคู่ระหว่าง จุดอ่อน (Weakness) และ อุปสรรค (Threat) แก้ไขจุดอ่อนและเลี่ยงอุปสรรคเป็นกลยุทธ์เชิงรับที่มีไว้เพื่อพวงสถานการณ์ของที่เกิดขึ้นไม่ให้เกิด ด้วยการพัฒนาบรรเทาปัญหาหรือหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดเพิ่ม เพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งทางการตลาดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีการแข่งขันสูง

โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ 1. การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management) 2. บุคลากรผู้บริการ (Staff) 3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) 4. กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) 5. ความปลอดภัย (Safety) 6. สิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติ (Attraction)

ความสำคัญของการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

ตาราง 26 แสดงความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	ความหมาย
1. การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management)	4.61	0.58	มากที่สุด
2. บุคลากรผู้บริการ (Staff)	4.52	0.67	มากที่สุด
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)	4.48	0.59	มากที่สุด
4. กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)	4.35	1.19	มากที่สุด
5. ความปลอดภัย (Safety)	4.17	0.89	มาก
6. สิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติ (Attraction)	3.83	0.49	มาก

จากตาราง 26 การวิเคราะห์เพื่อประเมินความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ทราบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา พบว่า ให้ความสำคัญ

กับการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management) เป็นอันดับแรก โดยอันดับรองลงมา คือ บุคลากรผู้บริการ (Staff) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) ความปลอดภัย (Safety) และสิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติ (Attraction) ตามลำดับ

ตาราง 27 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	ความหมาย
แนวทางการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management)			
1. แนวทางการจัดการขยะ อากาศและเสียง การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ	4.83	0.49	มากที่สุด
2. แนวทางการเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมในการใช้เป็นโครงสร้างสิ่งปลูกสร้างของแพที่พักแรม	4.70	0.63	มากที่สุด
3. แนวทางการควบคุมคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติบริเวณโดยรอบเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา	4.61	0.78	มากที่สุด
4. แนวทางการตกแต่ง พัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	4.43	0.89	มากที่สุด
5. แนวทางการจัดกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว	4.35	0.93	มากที่สุด
6. แนวทางการกำหนดโครงสร้างของแพที่พักแรม และกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	4.26	0.81	มากที่สุด
7. แนวทางพัฒนาเทคโนโลยีที่ประหยัดพลังงานหรือพลังงานทางเลือก และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ให้บริการ	4.17	0.49	มาก
8. แนวทางสร้างระบบสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพในการแนะนำการปฏิบัติตน เมื่อดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำในบริเวณเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล	4	0.79	มาก

ตาราง 27 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	ความหมาย
แนวทางการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management)			
9. แนวทางสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่นโดยการใช้ผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบจากชุมชนท้องถิ่นในการให้บริการ	3.87	0.55	มาก
10. แนวทางจัดทำแผนป้องกันความเสี่ยงต่อการถูกทำลายของโครงสร้างความสมดุลระบบนิเวศจากมนุษย์ และการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม	3.74	0.92	มาก

แนวทางการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management) แนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนามากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แนวทางการจัดการขยะอากาศและเสียง การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.83$, $SD = 0.49$) แนวทางการเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมในการใช้เป็นโครงสร้างสิ่งปลูกสร้างของแพที่พักแรม โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$, $SD = 0.63$) แนวทางการควบคุมคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติบริเวณโดยรอบเขื่อนแม่จันทน์ชล อุตสาหกรรมแห่งชาติศรีลานนา โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$, $SD = 0.78$) แนวทางการตกแต่งพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.43$, $SD = 0.89$) แนวทางการจัดกิจกรรมนันทนาการทางท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, $SD = 0.81$) แนวทางการกำหนดโครงสร้างของแพที่พักแรม และกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อเชิงลบ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, $SD = 0.81$) โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, $SD = 0.81$) และแนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ แนวทางพัฒนาเทคโนโลยีที่ประหยัดพลังงานหรือพลังงานทางเลือก และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาให้บริการ โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$, $SD = 0.49$) แนวทางสร้างระบบสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพในการแนะนำการปฏิบัติตนเมื่อดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำในบริเวณเขื่อนแม่จันทน์ชล โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, $SD = 0.79$) แนวทางสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่นโดยการใช้

($\bar{x} = 4.17$, $SD = 0.83$) แนวทางการพัฒนาเส้นทางทางการเดินป่า ชมธรรมชาติ ส่องสัตว์ ในบริเวณโดยรอบเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล โดยใช้เรือเป็นส่วนหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยว โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.00$, $SD = 0.52$) แนวทางการรักษาความเป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นเฉพาะทางกายภาพของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.91$, $SD = 0.42$) และแนวทางการพัฒนากิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวที่ได้สัมผัสกับเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่เน้นการอนุรักษ์และสัมผัสธรรมชาติโดยตรง โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.43$, $SD = 0.99$)

ตาราง 29 แสดงแนวทางการพัฒนากิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	ความหมาย
แนวทางการพัฒนากิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)			
1. แนวทางการพัฒนาแพที่พักแรมและร้านอาหาร เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการและการท่องเที่ยว	4.48	0.67	มากที่สุด
2. แนวทางการกำหนดมาตรฐานของเครื่องเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการและการท่องเที่ยว	4.30	0.63	มากที่สุด
3. แนวทางการพัฒนากิจกรรมพิเศษเพื่อประชาสัมพันธ์ยกระดับกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว	4.22	0.60	มากที่สุด
4. แนวทางการพัฒนากิจกรรมนันทนาการทางน้ำ โดยปราศจากเครื่องยนตในการให้บริการนักท่องเที่ยว	3.96	0.93	มาก
5. แนวทางการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ด้านระบบนิเวศและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน	3.35	0.78	ปานกลาง

แนวทางการพัฒนากิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) แนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนามากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แนวทางการพัฒนาแพที่พักแรมและร้านอาหาร เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการและการท่องเที่ยว โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.48$, $SD = 0.67$)

แนวทางการกำหนดมาตรฐานของเครื่องเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการและการท่องเที่ยว โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.30$, $SD = 0.63$) แนวทางการพัฒนากิจกรรมพิเศษเพื่อประชาสัมพันธ์ยกระดับกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$, $SD = 0.60$) และแนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนาอยู่ในระดับมาก คือ แนวทางการพัฒนากิจกรรมนันทนาการทางน้ำ โดยปราศจากเครื่องยนตในการให้บริการนักท่องเที่ยว โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$, $SD = 0.93$) ส่วนในแนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง คือ โครงการพัฒนาบุคคลให้ความรู้ด้านระบบนิเวศและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$, $SD = 0.78$)

ตาราง 30 แสดงแนวทางการพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	ความหมาย
แนวทางการพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)			
1. แนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในพื้นที่ส่วนกลางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความปลอดภัยต่อผู้รับบริการ	4.22	0.90	มากที่สุด
2. แนวทางการปรับปรุงป้ายสื่อความหมาย และอุปกรณ์สื่อความหมายต่าง ๆ ในบริเวณเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา	4.09	0.73	มาก
3. แนวทางพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในด้านการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในเหตุการณ์ฉุกเฉิน	3.65	1.02	มาก
4. สนับสนุนในการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวจากภาครัฐ	3.39	1.19	ปานกลาง
5. แนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุและผู้พิการในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา	3.35	0.65	ปานกลาง

แนวทางการพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) แนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนามากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก

พื้นที่ส่วนกลางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยต่อผู้รับบริการ โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$, $SD = 0.90$) แนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ แนวทางการปรับปรุงป้ายสื่อความหมาย และอุปกรณ์สื่อความหมายต่าง ๆ ในบริเวณเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, $SD = 0.73$) แนวทางพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในด้านการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในเหตุการณ์ฉุกเฉิน โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.65$, $SD = 1.02$) และแนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุและผู้พิการในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา ซึ่งมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก โดยมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.39$, $SD = 1.19$) และแนวทางการสนับสนุนในการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวจากภาครัฐ มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$, $SD = 0.65$)

ตาราง 31 แสดงแนวทางการพัฒนาด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (Staff)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	ความหมาย
แนวทางการพัฒนาด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (Staff)			
1. แนวทางการพัฒนาเทคนิคในการให้บริการเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการทางการท่องเที่ยว	4.65	0.65	มากที่สุด
2. โครงการสร้างทัศนคติที่ดีต่องานบริการ	4.22	0.74	มากที่สุด
3. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริการของบุคคลกรในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	4.13	0.46	มาก
4. แนวทางการจัดสรรเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว	4.09	0.67	มาก
5. แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านทักษะในการช่วยเหลือและปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้รับบริการจากอุบัติเหตุในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำต่าง ๆ หรืออาการป่วยฉุกเฉินของผู้รับบริการ	4.09	0.51	มาก

ตาราง 31 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	ความหมาย
6. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริการของบุคคลกรในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	4.04	0.64	มาก
7. แนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้ให้บริการนักท่องเที่ยวในเชียงใหม่ดสัมบูรณ์ชล	3.96	0.37	มาก
8. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริการทางการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการและบุคคลกรทางการท่องเที่ยวในเชียงใหม่ดสัมบูรณ์ชล	3.96	0.64	มาก
9. แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศสำหรับรับผู้ให้บริการทางการท่องเที่ยว	3.17	0.65	ปานกลาง
10. แนวทางการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ	3.39	1.03	ปานกลาง

แนวทางการพัฒนาด้านบุคลากรผู้ให้บริการการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม (Staff) แนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนามากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แนวทางการพัฒนาเทคนิคในการให้บริการเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการทางการท่องเที่ยว มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$, $SD = 0.65$) และโครงการสร้างทัศนคติที่ดีต่องานบริการ มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$, $SD = 0.74$) ส่วนแนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ แนวทางการพัฒนาทักษะการบริการของบุคคลกรในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$, $SD = 0.46$) แนวทางการจัดสรรเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, $SD = 0.67$) แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านทักษะในการช่วยเหลือและปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้รับบริการจากอุบัติเหตุในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำต่าง ๆ หรืออาการป่วยฉุกเฉินของผู้รับบริการ มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, $SD = 0.51$) แนวทางการพัฒนาทักษะการบริการของบุคคลกรในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.04$, $SD = 0.64$) และแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้ให้บริการนักท่องเที่ยวในเชียงใหม่ดสัมบูรณ์ชล มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก

($\bar{x} = 3.96$, $SD = 0.37$) ส่วนแนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศสำหรับรับผู้ให้บริการทางการแพทย์ มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$, $SD = 0.65$) และแนวทางการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.39$, $SD = 0.65$)

ตาราง 32 แสดงแนวทางการพัฒนาด้านความปลอดภัย (Safety)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	ความหมาย
แนวทางการพัฒนาด้านความปลอดภัย (Safety)			
1. แนวทางการพัฒนาความปลอดภัยของท่าเรือในการรับ - ส่งนักท่องเที่ยว	4.65	0.57	มากที่สุด
2. แนวทางการพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา	4.56	0.59	มากที่สุด
3. แนวทางการกำหนดมาตรฐานของเรือรับ-ส่งนักท่องเที่ยว เพื่อความปลอดภัยจากการขนส่งนักท่องเที่ยวทางน้ำ	4.39	0.58	มากที่สุด
4. แนวทางการพัฒนาขีดความสามารถและความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	3.91	0.79	มาก
5. แนวทางการสร้างแบบประเมินในการตรวจสอบความพร้อมใช้งานของแพที่พักแรม และกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบ	3.78	0.60	มาก

แนวทางการพัฒนาด้านความปลอดภัย (Safety) แนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนา มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แนวทางการพัฒนาความปลอดภัยของท่าเรือในการรับ - ส่งนักท่องเที่ยวมีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$, $SD = 0.57$) แนวทางการพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, $SD = 0.59$)

และแนวทางการกำหนดมาตรฐานของเรื่อรับ-ส่งนักท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยจากการขนส่งนักท่องเที่ยวทางน้ำ มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.39$, $SD = 0.58$) ส่วนแนวทางที่มีความเร่งด่วนควรพัฒนาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ แนวทางการพัฒนาขีดความสามารถและความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$, $SD = 0.79$) และแนวทางการสร้างแบบประเมินในการตรวจสอบความพร้อมใช้งานของแพที่พักแรม และกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบ มีความเร่งด่วนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$, $SD = 0.60$)

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปผลวิจัย ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

ความคิดเห็นของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และผู้ประกอบการที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สรุปได้ว่า เขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชลมีช่วงฤดูการท่องเที่ยวที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวอยู่ในช่วงเดือน พฤศจิกายน – พฤษภาคม ซึ่งจะมีนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนหนาแน่นที่สุดในเดือนเมษายนและธันวาคมของทุกปี โดยในปัจจุบันมีสถานประกอบการแพที่พักแรมทั้งหมด 10 แห่ง มี 1 แห่งปิดกิจการชั่วคราวจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา มีนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในบริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล ภายใต้โครงการพัฒนาการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน “ทะเลสาบสีเขียว (GREEN LAKE)” ในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management) สรุปได้ว่า สำนักงานกรมอุทยานแห่งชาติศรีลานนาได้มีการตั้งกฎระเบียบชั่วคราวสำหรับเขตผ่อนปรนให้มีการท่องเที่ยว โดยมีการสร้างกฎระเบียบ ในการให้บริการแพที่พักแรม เพื่อเป็นการจัดการควบคุมผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน และผู้ประกอบการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด ในด้านบุคลากรผู้บริการ (Staff) สรุปได้ว่า ภายใต้การดูแลของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา เจ้าหน้าที่ที่มีความ

พร้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยวและรักษาความปลอดภัย ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีฉุกเฉินที่ โดยเจ้าหน้าที่มีการฝึกอบรมและทดสอบในทุกปี ด้านพนักงานของแพที่พักแรม บริการลูกค้าของเรือนแพที่พักแรม มีจำนวนของเจ้าหน้าที่ให้บริการลูกค้าขึ้นอยู่กับรูปแบบการให้บริการที่แตกต่างกันออกไปข้างแต่ละแพ แต่โดยภาพรวมแล้วถือว่ามีความพร้อม เนื่องจากกลุ่มลูกค้าของแต่ละเรือนแพมีความแตกต่างกันและมีลักษณะความต้องการที่แตกต่างกัน ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) สรุปได้ว่า ในพื้นที่ส่วนกลางของอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานจัดเตรียมเอาไว้เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวถือว่ามีความพร้อมในระดับที่ดี โครงสร้างของเรือนแพผู้ประกอบการสร้างจากวัสดุที่เป็นไปตามมาตรฐานของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา กำหนดอย่างเคร่งครัด ในด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) สรุปได้ว่า สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับที่ใช้ในการควบคุมการให้บริการอุปกรณ์นันทนาการทางน้ำของแพที่พักแรมเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน โดยอุปกรณ์ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ในด้านความปลอดภัย (Safety) สรุปได้ว่า สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีเจ้าหน้าที่ถูกฝึกมาเพื่อกรณีฉุกเฉินและความชำนาญในสภาพแวดล้อมในบริเวณอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ซึ่งจะส่งผลให้สามารถช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนเรือนแพที่พักแรมมีการจัดเตรียมความพร้อมเพื่อช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีฉุกเฉินในทุกกรณี ทั้งการบาดเจ็บจากการเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำและอาการป่วย ซึ่งจะต้องสามารถส่งตัวนักท่องเที่ยวไปยังโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุดในเวลาอันสั้น ในด้านสิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติ (Attraction) สรุปได้ว่า แพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล มีที่ตั้งอยู่ในอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ส่งผลให้มีความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติที่คงความสมบูรณ์เนื่องจากอยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ที่มีระเบียบการปฏิบัติทางการใช้พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ รวมไปถึงมีเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลที่มีความสวยงามล้อมรอบด้วยภูเขาที่สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี

1. ศักยภาพด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) มีศักยภาพในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีระบบการจัดการและแผนป้องกันความเสี่ยงต่อการถูกทำลายของโครงสร้างความสมดุลระบบนิเวศจากมนุษย์และการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม มีการจัดการควบคุมคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และมีระบบการจัดการขยะ อากาศและเสียง การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ศักยภาพด้านความดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม (Attraction) มีศักยภาพในการจัดการสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระบบนิเวศโดยรอบแพที่พักแรมมีความโดดเด่นสวยงามและมีความสมบูรณ์ของธรรมชาติที่สามารถพบได้ยากหรือน้อยในประเทศไทย โดยมีสภาพความสวยงามทางกายภาพและสภาพภูมิทัศน์ของทรัพยากรทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรมและความเป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นเฉพาะทางกายภาพของพื้นที่ โดยมีกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวที่ได้สัมผัสกับธรรมชาติโดยตรง แต่มีศักยภาพในการจัดการต่ำในด้านการนำเสนอความน่าสนใจเรื่อง สัตว์หรือพืชชนิดใดชนิดหนึ่งจำนวนมาก หรือมีชนิดที่หายาก ที่พบได้ในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

3. ศักยภาพด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) มีศักยภาพในการจัดการปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีจำนวนแพที่พักแรมและร้านอาหารเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวผู้มาเยือน รวมไปถึงมีเครื่องเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่มีความปลอดภัยและเพียงพอต่อความต้องการ แต่ยังขาดขาดศักยภาพการจัดการด้าน บุคคลให้ความรู้เรื่องระบบนิเวศและการอนุรักษ์ให้บริการด้านการท่องเที่ยว

4. ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) มีศักยภาพในการจัดการปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่าง ๆ ในพื้นที่ส่วนกลางที่เพียงพอต่อความต้องการและมีความปลอดภัยต่อผู้รับบริการ แต่ยังขาดการสนับสนุนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการอย่างสม่ำเสมอ และสิ่งอำนวยความสะดวกเฉพาะสำหรับผู้พิการ

5. ศักยภาพด้านบุคลากรผู้ให้บริการการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม (Staff) มีศักยภาพในการจัดการสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้บริการมีความเหมาะสมภาคในการให้บริการ มีความสุภาพ มีการแต่งกายอย่างเหมาะสม และความมีน้ำใจในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ และมีกระบวนการให้บริการที่มีลำดับขั้นตอนและเป็นระบบ

6. ศักยภาพด้านความปลอดภัย (Safety) มีศักยภาพในการจัดการสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีจำนวนเรือรับส่งนักท่องเที่ยวที่เพียงพอและมีสภาพที่พร้อมใช้งานให้บริการ โดยโครงสร้างของแพที่พักแรมสามารถรองรับนักท่องเที่ยวและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน แต่ในด้านท่าเรือรับส่งนักท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการสุ่มขนาดของตัวอย่างประชากรโดยวิธีการของยามาเน่ (Taro Yamane) จำนวนทั้งสิ้น 400 คน โดยนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.50 มีสถานภาพโสดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.50 กลุ่มนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนส่วนใหญ่มีอายุ 21-30 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.00 ด้านการศึกษา พบว่านักท่องเที่ยวมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.00 โดยอาชีพส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.50 มีรายได้อยู่ในช่วง 10,001-20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.50 โดยในด้านภูมิภำเนา พบว่า นักท่องเที่ยวมีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดเชียงใหม่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.00 ในส่วนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่เดินทางมาจากต่างจังหวัดพบว่านักท่องเที่ยวมาจากจังหวัดลำพูนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.54

ในการศึกษาพฤติกรรมและแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนแบ่งออกเป็น 7 ด้านดังต่อไปนี้ การเดินทางมาเยือนเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางมาเยือนเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล คิดเป็นร้อยละ 61.00 โดยช่องทางที่ทำให้รู้จักเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล พบว่านักท่องเที่ยวรู้จักเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลจากบุคคลรอบข้างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.00 การเดินทางมาท่องเที่ยวผู้ร่วมเดินทางส่วนใหญ่ พบว่านักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนนิยมเดินทางมากับกลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนร่วมงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.50 โดยมีจำนวนผู้ร่วมเดินทางผู้ร่วมเดินทาง 1-8 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.50 ในจำนวนวันที่มาเยือนเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล พบว่า นักท่องเที่ยวมาเยือน 2 วันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.00 ซึ่งนักท่องเที่ยวนิยมพักแรมที่เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.50 โดยนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต้องการกลับมาเที่ยวซ้ำที่เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล คิดเป็นร้อยละ 96.00

แรงผลักดันและแรงดึงดูดในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล พบว่าแรงผลักดันและแรงดึงดูดในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน คือ ต้องการพักผ่อนหย่อนใจในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางน้ำและต้องการสัมผัสธรรมชาติทางน้ำที่สวยงาม

จากการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวแพคเกจที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) ความปลอดภัย (Safety) โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมีความพึงพอใจต่อการกำหนดโซนพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม และประเภทของกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก

2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจต่อความสมบูรณ์และสวยงามของทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลและได้พักผ่อนในบรรยากาศที่ดี อากาศสดชื่น ของธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรมอยู่ในระดับมาก

3. กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจต่อการสนุกกับกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่มีความหลากหลายและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลอยู่ในระดับมากที่สุด

4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย สิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่วนกลางของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา และสิ่งอำนวยความสะดวกบนแพที่พักแรมเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียด ดังนี้

สิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่วนกลางของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจในการเดินทางมายังอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีความสะดวก ปลอดภัย และมีป้ายสัญลักษณ์บอกทางชัดเจน ซึ่งมีสถานที่จอดรถเพียงพอ มีความสะดวก และปลอดภัยนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สิ่งอำนวยความสะดวกบนแพที่พักแรมเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจต่อโครงสร้างของแพที่พักแรมมีความปลอดภัยและกลมกลืนกับธรรมชาติโดยรอบอยู่ในระดับมาก

5. บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย การให้บริการของเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ และการให้บริการของบุคลากรที่ให้บริการในแพที่พักแรมและที่เกี่ยวข้องโดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียด ดังนี้

การให้บริการของเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจในเจ้าหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจให้บริการอยู่ในระดับมากที่สุด

การให้บริการของบุคลากรที่ให้บริการในแพ็คเกจและที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจในการดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ บุคลากรมีความพร้อมในการปฏิบัติงานบริการ และมีความสุภาพในการให้บริการอยู่ในระดับมากที่สุด

6. ความปลอดภัย (Safety) พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจในแพ็คเกจที่มีความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและสัตว์ป่า และมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยในบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพ็คเกจที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

แนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพ็คเกจที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการการประชุมแบบกลุ่มย่อย (Focus Groups) จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพ็คเกจที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ และวัตถุประสงค์ที่ 2 ศึกษาถึงความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพ็คเกจที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อวิเคราะห์บริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพ็คเกจที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพ็คเกจที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์นำมาร่างแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพ็คเกจที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ นำมาสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกลุ่มย่อย (In-Depth Groups Interview) เพื่อทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและเชิงปริมาณจากการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกลุ่มย่อยโดยมีตัวแทนจากภาครัฐ ภาคเอกชนและนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา เป็นผู้ประเมินแบบแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพ็คเกจที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรี

ลานนา จังหวัดเชียงใหม่ และประเมินความเร่งด่วนในทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเชียงใหม่จัดสมบูรณชล มีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมแพที่พักแรมในเชียงใหม่จัดสมบูรณชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ในด้านต่าง ๆ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และกำหนดค่าคะแนน เพื่อทำ Space Matrix พบว่า ได้ผลวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยค่าที่อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าคะแนนของจุดเด่น-จุดแข็ง Strength และ โอกาส Opportunity (X 4.30, Y 4.20) ตำแหน่ง (Position) ของการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเชียงใหม่จัดสมบูรณชล จังหวัดเชียงใหม่ ณ อุทยานแห่งชาติศรีลานนา อยู่ในตำแหน่งจุดแข็งและโอกาส โดยต้องกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมในพัฒนาจุดแข็งในการบริหารทรัพยากรธรรมชาติทางการท่องเที่ยว โดยสร้างความแตกต่างในตลาดการท่องเที่ยว เพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งทางการตลาดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีการแข่งขันสูง

ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเชียงใหม่จัดสมบูรณชล จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าประกอบด้วยปัจจัยซึ่งแบ่งได้ 6 ด้านที่สำคัญ พบว่า จากการวิเคราะห์เพื่อประเมินความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเชียงใหม่จัดสมบูรณชล จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ทราบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และ นักวิชาการด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา ให้ความสำคัญกับแผนงานแนวทางการจัดการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Environment Management) เป็นอันดับแรก โดยอันดับรองลงมาคือ แนวทางพัฒนาด้านบุคลากรผู้บริการการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม (Staff) แนวทางพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) แผนงานแนวทางการพัฒนาด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) แผนงานแนวทางการพัฒนาด้านความปลอดภัย (Safety) และแผนงานแนวทางการพัฒนาด้านความดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม (Attraction) ตามลำดับ มีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management) (Environment Management) พบว่า แนวทางที่ควรนำมาพัฒนาเร่งด่วนที่สุด คือ แนวทางการจัดการขยะ การจัดการอากาศและเสียง การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางการพัฒนาด้านความดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม (Attraction) พบว่า แนวทางที่ควรนำมาพัฒนาเร่งด่วนที่สุด คือ แนวทางการอนุรักษ์ระบบนิเวศทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม เพื่อคงความสมบูรณ์ของธรรมชาติ

3. แนวทางการพัฒนาด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) พบว่า แนวทางที่ควรนำมาพัฒนาเร่งด่วนที่สุด ได้แก่ แนวทางการพัฒนาแพที่พักแรมและแพร้านอาหาร เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการและการท่องเที่ยว

4. แนวทางการพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) พบว่า แนวทางที่ควรนำมาพัฒนาเร่งด่วนที่สุด คือ แนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในพื้นที่ส่วนกลางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยต่อผู้รับบริการ

5. แนวทางการพัฒนาด้านบุคลากรผู้ให้บริการการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม (Staff) พบว่า แนวทางที่ควรนำมาพัฒนาเร่งด่วนที่สุด ได้แก่ แนวทางการพัฒนาเทคนิคในการให้บริการเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการทางการท่องเที่ยว

6. แนวทางการพัฒนาด้านความปลอดภัย (Safety) พบว่า แนวทางที่ควรนำมาพัฒนาเร่งด่วนที่สุด คือ แนวทางการพัฒนาความปลอดภัยของท่าเรือในการรับ – ส่งนักท่องเที่ยว

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

จากผลการศึกษาด้านบริบทบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลมีช่วงฤดูกาลการท่องเที่ยวที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวอยู่ในช่วงเดือน พฤศจิกายน – พฤษภาคม ซึ่งจะมีนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนหนาแน่นที่สุดในเดือนเมษายนและธันวาคมของทุกปี โดยในปัจจุบันมีสถานประกอบการแพที่พักแรมทั้งหมด 10 แห่ง มี 1 แห่งปิดกิจการชั่วคราวจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา มีนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในบริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลภายใต้โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน “ทะเลสาบสีเขียว (GREEN LAKE)” ในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management) สำนักงานกรมอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ได้มีการตั้งกฎระเบียบชั่วคราวสำหรับเขตผ่อนปรนให้มีการท่องเที่ยวสำหรับผู้ให้บริการแพที่พักแรม เพื่อเป็นการจัดการควบคุมผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของ

นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน โดยผู้ประกอบการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติการกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด ในด้านบุคลากรผู้บริการ (Staff) ภายใต้การดูแลของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา เจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยวและรักษาความปลอดภัย ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีฉุกเฉินที่ โดยเจ้าหน้าที่มีการฝึกอบรมและทดสอบในทุกปี ด้านพนักงานของแพที่พักแรมบริการลูกค้าของเรือนแพที่พักแรม มีจำนวนของเจ้าหน้าที่ให้บริการลูกค้าขึ้นอยู่กับรูปแบบการให้บริการที่แตกต่างกันออกไปข้างแต่ละแพ แต่โดยภาพรวมแล้วถือว่ามีความพร้อม เนื่องจากกลุ่มลูกค้าของแต่ละเรือนแพมีความแตกต่างกันและมีลักษณะความต้องการที่ต่างกัน ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ในพื้นที่ส่วนกลางของอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานจัดเตรียมเอาไว้เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวถือว่ามีความพร้อมในระดับที่ดี โครงสร้างของเรือนแพผู้ประกอบการสร้างจากวัสดุที่เป็นไปตามมาตรฐานของสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนากำหนดอย่างเคร่งครัด ในด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) สำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับที่ใช้ในการควบคุมการให้บริการอุปกรณ์นันทนาการทางน้ำของแพที่พักแรมเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน โดยอุปกรณ์ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ในด้านความปลอดภัย (Safety) สำนักงานอุทยานแห่งชาติแห่งชาตศรีลานนามีเจ้าหน้าที่ถูกฝึกมาเพื่อกรณีฉุกเฉินและมีความชำนาญในสภาพแวดล้อมในบริเวณอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ซึ่งจะส่งผลให้สามารถช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนเรือนแพที่พักแรมมีการจัดเตรียมความพร้อมเพื่อช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีฉุกเฉินในทุกกรณี ทั้งการบาดเจ็บจากการเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำและอาการป่วย ซึ่งจะต้องสามารถส่งตัวนักท่องเที่ยวไปยังโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุดในเวลาอันสั้น ในด้านสิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติ (Attraction) แพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล มีที่ตั้งอยู่ในอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ส่งผลให้มีความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติที่คงความสมบูรณ์เนื่องจากอยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ที่มีระเบียบการปฏิบัติทางการใช้พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ รวมไปถึงมีเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลที่มีความสวยงามล้อมรอบด้วยภูเขา ที่สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ซึ่งสอดคล้องกับ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2557) กล่าวว่าแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Natural Attraction) เป็นสถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ อาจจะเป็นความงามตามสภาพธรรมชาติ ความแปลกตาของสภาพธรรมชาติ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ (Special Environmental Features) และมีคุณค่า

ทางวิชาการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมีลักษณะพิเศษเฉพาะเมื่อถูกทำลายลง จะเสื่อมสภาพอย่างรวดเร็วไม่สามารถฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมได้โดยง่ายหรือต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิม จึงต้องมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติไม่ได้เกิดขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว แต่เป็นการนำทรัพยากรทางธรรมชาติเข้าไปผนวกรวมกับกิจกรรมนันทนาการทางท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน

ศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า 1) ศักยภาพด้านการจัดการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่เป็นพักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Environment management) มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง 2) ศักยภาพด้านความดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักรวม (Attraction) มีศักยภาพอยู่ในระดับสูง 3) ศักยภาพด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง 4) ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง 5) ศักยภาพด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง 6) ศักยภาพด้านความปลอดภัย (Safety) มีศักยภาพอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีความสอดคล้องกับ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2559) ได้จัดทำคู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ กล่าวว่า มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Natural Attraction Standard) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือคุณค่าของแหล่งธรรมชาติและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการ โดยแต่ละองค์ประกอบจะมีหลักเกณฑ์และดัชนีชี้วัดในการพิจารณาความมีศักยภาพ ความมีประสิทธิภาพและความมีคุณภาพเพื่อใช้ประเมินมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาตินั้นด้วย 1) ดัชนี (Index) หมายถึง ปัจจัยหรือตัวแปรที่ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้กำหนดคุณลักษณะขององค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว 2) ตัวชี้วัด (Indicator) หมายถึง ปัจจัยหรือตัวแปรที่กำหนดขึ้นเพื่อแสดงถึงคุณสมบัติของแต่ละดัชนีซึ่งตัวชี้วัดในการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีทั้งที่อยู่ในรูปของค่าเชิงคุณภาพหรือในรูปของค่าเชิงปริมาณ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ศักยภาพของการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติคือคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติที่มีความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย หากการจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติขาดบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องและเป็นระบบ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาถึงความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลตามประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพโสด นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนส่วนใหญ่มีอายุ 21 – 30 ปี การศึกษาของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมีระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่างช่วง 10,001 – 20,000 บาท ด้านภูมิลำเนา พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดเชียงใหม่ ในส่วนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด พบว่า นักท่องเที่ยวมาจากจังหวัดลำพูน โดยการศึกษาพฤติกรรมและแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวยังเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล โดยช่องทางที่ทำให้นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนรู้จักเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลจากบุคคลรอบข้าง นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนนิยมเดินทางมากับกลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนร่วมงาน โดยมีจำนวนผู้ร่วมเดินทางผู้ร่วมเดินทางเฉลี่ย 1 – 8 คน และนักท่องเที่ยวส่วนใช้เวลาในการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลเป็นเวลา 2 วัน โดยนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนส่วนใหญ่ต้องการกลับมาใช้บริการแพที่พักแรมที่เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ซึ่งจากผลการศึกษา มีความสอดคล้องกับ (ปัญจรัตน์ โจลานันท์ กนกวรรณ คชสิทธิ์, 2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องการส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวกลุ่มแม่น้ำวาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่พักอาศัยในจังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือ รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร โดยเป็นนักท่องเที่ยวทั้งเพศชายมากกว่าเพศหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ช่วงอายุของนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 21 – 30 ปี และมีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ด้านอาชีพพบว่า กระจายอยู่ในกลุ่มของผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวร้อยละ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ พนักงานบริษัทเอกชนร้อยละ และนิสิตนักศึกษาตามลำดับ ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีส่วนในการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ในด้านระยะทางในการเดินทางและเส้นทางการเดินทางมีส่วนให้

นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก อีกทั้งการเดินทางมาพักผ่อนแบบเป็นหมู่คณะได้รับความนิยมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สามารถพักผ่อนได้

การศึกษาแรงผลักดันและแรงดึงดูดในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลพบว่า แรงผลักดันและแรงดึงดูดในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน คือ ต้องการพักผ่อนหย่อนใจในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางน้ำและต้องการสัมผัสธรรมชาติทางน้ำที่สวยงาม ซึ่งมีความสอดคล้องกับ (ปัญญารัตน์ โจลานันท์ กนกวรรณ คชสิทธิ์, 2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำวาง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า การตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด ได้แก่ เส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญหรือความคาดหวังต่อการท่องเที่ยว ในประเด็นดังต่อไปนี้ คือ ความสวยงาม ความเป็นธรรมชาติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความสะอาด ความสะดวกสบาย อาหารและเครื่องดื่มการต้อนรับบริการ และห้องน้ำห้องสุขาในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แรงผลักดันและแรงดึงดูดในการเดินทางมาท่องเที่ยวที่มาจากพฤติกรรมภายในของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจมาท่องเที่ยวยังแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

จากการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) ความปลอดภัย (Safety) โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

1. การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) มีศักยภาพในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระบบการจัดการและแผนป้องกันความเสี่ยงต่อการถูกทำลายของโครงสร้างความสมดุลระบบนิเวศจากมนุษย์และการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม มีการจัดการควบคุมคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และมีระบบการจัดการขยะ อากาศและเสียง การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2556) ดำเนินโครงการโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel) กล่าวว่า การจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและพลังงานที่มีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมของผู้มาใช้บริการ ซึ่งควรปฏิบัติกันร่วมกับ โดยมีหลักการดังนี้

1) การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพเลือกใช้อุปกรณ์ ประหยัดน้ำ ตรวจสอบการรั่วไหลของท่อน้ำ และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอมีมาตรการรณรงค์ส่งเสริมการประหยัดน้ำ 2) การจัดการพลังงานใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าประหยัดพลังงาน และมีการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อลดการใช้ไฟฟ้า 3) การบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีการนำน้ำที่ผ่านการบำบัดมาใช้ประโยชน์ 4) การจัดการพลังงานออกแบบอาคารสถานที่แบบประหยัดพลังงานปรับลดพื้นที่ปรับอากาศใช้แสงธรรมชาติในเวลากลางวัน 5) การจัดเก็บ คัดแยก รวบรวมและกำจัดขยะที่ดี 6) จัดให้มีพื้นที่ว่าง หรือเพิ่มพื้นที่สีเขียว เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) อย่างมีประสิทธิภาพของแพที่พักรวม มีส่วนสำคัญอย่างมากในการสร้างการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังสามารถกำหนดแนวทางในการพัฒนาบริการในด้านต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเกิดความพึงพอใจสูงสุด

2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจต่อความสมบูรณ์และสวยงามของทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลและได้พักผ่อนในบรรยากาศที่ดี อากาศสดชื่น ของธรรมชาติโดยรอบแพที่พักรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับ (ดวงกมล บุญทวีทรัพย์, 2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า ปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว โดยเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว และปัจจัยด้านที่พักแรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมคือทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีทัศนียภาพที่สวยงาม มีกิจกรรมนันทนาการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความปลอดภัยต่อผู้รับบริการ

3. กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจต่อการสนุกกับกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่มีความหลากหลายและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับ (วิภาวี พลรัตน์, 2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางน้ำ พบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มทดลองด้วยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางน้ำ มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้วิจัยได้ปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวทางน้ำรูปแบบเดิมมาเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางน้ำ โดยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนันทนาการทางการท่องเที่ยวแบบค่อยเป็นค่อยไป แทรกซึมความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศเข้าไปในกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางน้ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กิจกรรม

นันทนาการทางการท่องเที่ยวโดยใช้อุปกรณ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย สิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่วนกลางของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา และสิ่งอำนวยความสะดวกบนแพที่พักแรมเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียด ดังนี้

สิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่วนกลางของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจในการเดินทางมายังอุทยานแห่งชาติศรีลานนามีความสะดวก ปลอดภัย และมีป้ายสัญลักษณ์บอกทางชัดเจน ซึ่งมีสถานที่จอดรถเพียงพอ มีความสะดวก และปลอดภัยนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับ (ภูวดล บัวบางพลู, 2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยั่งยืน อุทยานแห่งชาติเขาคิซฌญู กล่าวไว้ว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ภายในอุทยานแห่งชาติเขาคิซฌญู ได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเพื่อสร้างความสะดวกสบาย และความประทับใจทางการท่องเที่ยว ได้แก่ 1) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติและกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในอุทยาน 2) ที่พักแรมซึ่งให้บริการทั้งประเภทที่เป็นบ้านพัก และลานกางเต็นท์ 3) ที่จอดรถ 4) ห้องน้ำ-ห้องสุขา 5) ถังขยะ 6) สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อความปลอดภัย เช่น ทางเดินราวกัน เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่วนกลางมีส่วนในการสร้างความประทับใจแรกในการเดินทางมาท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

สิ่งอำนวยความสะดวกบนแพที่พักแรมเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจต่อโครงสร้างของแพที่พักแรมมีความปลอดภัยและกลมกลืนกับธรรมชาติโดยรอบอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับ (วิเชียร เจริญระกูลโรจน์ อนุชา แพ่งเกษร และอัฐรุมา บุญपालิต, 2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการออกแบบรีสอร์ทที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พบว่า การออกแบบโดยใช้องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่เรียบง่ายกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมเดิมและเน้นวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นเป็นหลักเพื่อสะดวกในการซ่อมบำรุง การใช้อุปกรณ์ประหยัดไฟ และติดตั้งอุปกรณ์ปิดเปิดไฟอัตโนมัติในพื้นที่และระยะเวลาที่เหมาะสมจะช่วยลดการใช้พลังงานได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกและการออกแบบอุปกรณ์เพื่อกิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยว มีส่วนในการสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน

5. บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย การให้บริการของเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ และการให้บริการของบุคลากรที่ให้บริการในแพพักแรมและที่เกี่ยวข้องโดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียด ดังนี้

การให้บริการของเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่านักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจในเจ้าหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจให้บริการอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ (รุจิรา พลแพงขวา สจี้ กุลธวัชวงศ์, 2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อโปรแกรมสื่อความหมายทางธรรมชาติ ของอุทยานแห่งชาติผาแต้ม จ.อุบลราชธานี ระบุว่า คุณยบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการสื่อความหมายของอุทยานแห่งชาติผาแต้ม ของสื่อประเภท แผ่นพับ คุณยบริการนักท่องเที่ยว วิดีทัศน์ป้ายให้ข้อมูล โดยมีความพึงพอใจในด้านเนื้อหา/สาระอยู่ในระดับมากและมีความพึงพอใจในระดับมากต่อบุคลิกภาพและการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีส่วนสำคัญในการตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนโดยการบริการที่มีประสิทธิภาพสูง จะสามารถสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวเที่ยวซ้ำในอนาคต

การให้บริการของบุคลากรที่ให้บริการในแพพักแรมและที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจในการดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ บุคลากรมีความพร้อมในการปฏิบัติงานบริการ และมีความสุภาพในการให้บริการอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ (รุจิรา พลแพงขวา สจี้ กุลธวัชวงศ์, 2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการในจังหวัดอุดรธานี ระบุว่า บุคลากรด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการในจังหวัดอุดรธานีโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะในปัจจุบันมีการแข่งขันสูงด้านการประกอบธุรกิจ ดังนั้น ทำให้ผู้ประกอบการต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ได้ปรับกลยุทธ์ในการประกอบธุรกิจ ให้รองรับการแข่งขันที่สูงขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคลากรผู้ให้บริการมีส่วนสำคัญในการตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนโดยการบริการที่มีประสิทธิภาพสูง จะสามารถสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวเที่ยวซ้ำในอนาคต

6. ความปลอดภัย (Safety) พบว่า นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนต่อมีความพึงพอใจในแพที่พักแรมมีความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและสัตว์ป่า และมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยในบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ (เอกชัย ชำนินา, 2559)

ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการความปลอดภัยการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ระบุว่า เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางน้ำที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว และส่งผลให้นักท่องเที่ยวได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต มีมาตรการความปลอดภัย ดังนี้ การจัดทำคู่มือการฝึกอบรมอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทางทะเล คู่มือการฝึกอบรมอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทางทะเล เพื่อให้จังหวัดภูเก็ตมีแนวทางในการปฏิบัติด้านความปลอดภัยทางน้ำที่มีมาตรฐาน ซึ่งจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัย และเพิ่มความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในการท่องเที่ยวทางทะเล โดยคู่มือจะประกอบด้วยหลักสูตรการฝึกอบรม ตารางการฝึกอบรม วิธีการทดสอบทักษะอาสาสมัครช่วยเหลือ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญในการสร้างความประทับใจและความสบายใจในการดำเนินกิจกรรม นันทนาการทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเกิดความพึงพอใจสูงสุด

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

แนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 1) ศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ และวัตถุประสงค์ที่ 2) ศึกษาถึงความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อวิเคราะห์บริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล

ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์นำมาวางแผนทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ นำมาการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) เพื่อทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและเชิงปริมาณจากการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกลุ่มย่อยโดยมีตัวแทนจากภาครัฐ ภาคเอกชนและนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา เป็นผู้ประเมินแบบแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา

จังหวัดเชียงใหม่ และประเมินความเร่งด่วนในทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล มีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมแพที่พักรวมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ในด้านต่าง ๆ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และกำหนดค่าคะแนน เพื่อทำ Space Matrix พบว่า ได้ผลวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยค่าที่อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าคะแนนของจุดเด่น - จุดแข็ง Strength และ โอกาส Opportunity (X 4.30, Y 4.20) ตำแหน่ง (Position) ของการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ณ อุทยานแห่งชาติศรีลานนา อยู่ในตำแหน่งจุดแข็งและโอกาส ต้องกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดแบบเชิงรุก โดยการพัฒนารูปแบบการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวม ควรพัฒนาจุดแข็งในการบริหารทรัพยากรธรรมชาติทางการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อคงความสมบูรณ์และความสวยงามของระบบนิเวศโดยรอบ และนำข้อได้เปรียบในด้านโอกาสในด้านแปลกใหม่ของการบริการแพที่พักรวมสร้างความแตกต่างทางการตลาดการท่องเที่ยว เพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งทางการตลาดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีการแข่งขันสูง ซึ่งสอดคล้องกับ (Bluebik, 2020) กล่าวว่าการสร้างกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix กลยุทธ์เชิงรุก (SO) เป็นการจับคู่ระหว่าง Strength และ Opportunity คือการสร้างกลยุทธ์ด้วยจุดแข็งร่วมกับโอกาสกลยุทธ์ในส่วนนี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการเติบโตของธุรกิจ เนื่องจากเป็นกลยุทธ์ที่เน้นสร้างผลลัพธ์ที่ให้ประโยชน์สูงสุดผ่านการวิเคราะห์จุดแข็งของธุรกิจร่วมกับโอกาสที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากบางครั้งจุดแข็งอาจจะไม่สามารถส่งเสริมให้ธุรกิจเติบโตได้อย่างที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องมองถึงโอกาสในปัจจุบันหรือโอกาสที่กำลังจะมาถึง เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างก้าวกระโดด

จากการวิเคราะห์เพื่อประเมินความสำคัญของแผนงานแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา ให้ความสำคัญกับแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management) พบว่าแนวทางการพัฒนาจัดการการขยะ การจัดการอากาศและเสียง การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแผนงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหน่วยงานภาครัฐ

หน่วยงานภาคเอกชน และนักวิชาการด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา ให้ความสำคัญเร่งด่วนในการนำมาพัฒนาด้านการจัดการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พัก แรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวทาง น้ำ หากไม่มีรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อม จะส่งผลกระทบต่อเชิงลบโดยตรงกับโครงสร้างความสมดุลของระบบนิเวศทางน้ำ หากระบบนิเวศทางน้ำ ถูกทำร้ายจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวมเป็นวงกว้างได้ในเวลาอันสั้น ซึ่งสอดคล้องกับ (วิเชียร เจนตระกูลโรจน์ อนุชา แผงเกสร และอัฐฐมา บุญपालิต, 2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการออกแบบรีสอร์ทที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กล่าวว่า การออกแบบองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมให้สามารถกักเก็บน้ำจากธรรมชาติมาใช้ในรีสอร์ท และนำน้ำที่ใช้แล้วมาผ่านการบำบัดที่มีประสิทธิภาพสูง และนำกลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร รวมไปถึงการเลือกใช้อุปกรณ์ประหยัดน้ำ เป็นไปตามมาตรฐานการบำบัดน้ำเสียของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับที่พักแบบแพติดตั้งระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลแบบ Septic Tank ติดตั้งใต้แพทุกหลัง เพื่อป้องกันการปล่อยสิ่งปฏิกูลลงสู่แม่น้ำธรรมชาติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management) ในด้านการจัดการขยะ การจัดการอากาศและเสียง การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นสิ่งแรกที่ควรคำนึงถึง เพื่อปกป้องทรัพยากรสิ่งแวดล้อมจากการถูกทำลาย เนื่องจากแพที่แรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นำทรัพยากรทางธรรมชาติมาสร้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว หากทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายลงจะส่งผลให้การท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลขาดสิ่งดึงดูดใจ

2. แนวทางการพัฒนาด้านบุคลากรผู้ให้บริการการท่องเที่ยว (Staff) พบว่า แนวทางการพัฒนาเทคนิคในการให้บริการ เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการทางการท่องเที่ยวมีความสำคัญเร่งด่วนในการพัฒนาตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และนักวิชาการด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา ให้ความเห็นว่าควรนำมาปรับปรุงพัฒนาเป็นอันดับแรกในหัวข้อ “แนวทางการพัฒนาด้านบุคลากรผู้ให้บริการการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม (Staff)” เนื่องจากการให้บริการของบุคคลากรเป็นส่วนสำคัญของการสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน ซึ่งสามารถส่งผลให้นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนกลับมาใช้บริการซ้ำ และสามารถเป็นหนึ่งในเครื่องมือการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพสูงในการแนะนำให้บุคคลอื่นมาใช้บริการที่เรือนแพในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ (พชร เกษโกศล, 2562). ได้ทำการศึกษาเรื่อง อิทธิพลของคุณภาพบริการ

และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการ โรงแรมและรีสอร์ท ในเขตพื้นที่ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ปัจจัยด้านคุณภาพบริการมีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการโรงแรมและรีสอร์ท ผู้ใช้บริการรับรู้ถึง สิ่งสัมผัสได้ความเชื่อถือไว้วางใจ การตอบสนองต่อผู้รับบริการ การสร้างความมั่นใจแก่ผู้ให้บริการ และความเข้าใจและเอาใจใส่ผู้รับบริการเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ผู้ใช้บริการมีความจงรักภักดีเพิ่มขึ้นซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) ให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพจะส่งผลให้เกิดการมาท่องเที่ยวซ้ำ และมีการบอกต่อถึงคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นการตลาดที่มีประสิทธิภาพสูงในการตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

3. แนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) พบว่า แนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในพื้นที่ส่วนกลางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยต่อผู้รับบริการ เป็นแผนงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และนักวิชาการด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษาให้ความสำคัญเร่งด่วนในการนำมาพัฒนา เนื่องจากสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่วนกลางเป็นสถานที่แรกที่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนส่วนใหญ่จะใช้บริการ จึงควรพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่วนกลางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยต่อผู้รับบริการ เช่น ลานจอดรถส่วนกลาง ห้องน้ำส่วนกลาง และถนนที่ใช้เดินทางไปยังท่าเรือ เป็นต้น ด้วยปัจจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ อรรถวิท ศิลาน้อย และคณะ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพระบรมธาตุนาดูน สำหรับการท่องเที่ยว เพื่อคนทั้งมวล กล่าวว่า 1) การเข้าถึงที่เข้าถึงได้และจัดรับส่งควรจัดให้มีที่จอดรถที่เอื้อต่อทุกคน 2) การเข้าสู่การติดตั้งป้ายควรติดตั้งในระดับสายตา และป้ายขวางสายตาที่ชัดเจน บ่งบอกทิศทางและสัญลักษณ์แสดงอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทุกคน 3) การใช้งานห้องน้ำจัดให้มีห้องสุขาสำหรับผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์ เด็กเล็ก ภายในห้องน้ำทั่วไปอย่างน้อยอย่างละ 1 ห้อง และมีพื้นที่พักคอย เพื่อทุกคน เป็นพื้นที่ส่วนกลางที่เอื้อประโยชน์ต่อทุกคนสามารถทำกิจกรรมร่วมกัน เข้าถึงได้ง่าย ไม่มีอุปสรรค 4) การจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร หรือสถานที่ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ แสดงให้เห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในพื้นที่ส่วนกลางเป็นสถานที่แรกที่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนส่วนใหญ่จะใช้ต้องใช้บริการ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในพื้นที่ส่วนกลางในด้านการเข้าถึง ด้านความเท่าเทียมในการใช้บริการ

ด้านความปลอดภัยในการใช้งาน จึงมีความสำคัญต่อการรองรับนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนอย่างมีประสิทธิภาพ

4. แนวทางการพัฒนาด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) พบว่าแนวทางการพัฒนาแพที่พักแรมและแพร้านอาหารเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการและการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม เป็นแนวทางที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และนักวิชาการด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา ให้ความสำคัญเร่งด่วนในการนำมาสร้างแนวทางการพัฒนา เนื่องจากเรือแพมีขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนตามวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างที่มีการใช้วัสดุและอุปกรณ์ที่แตกต่างกัน รวมถึงการให้บริการด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางน้ำที่มีแตกต่างกัน เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านต้นทุนในการจัดซื้อ ด้วยเหตุผลนี้ส่งผลให้เกิดช่องว่างและความแตกต่างในการรองรับนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนในแต่ละสถานประกอบการเรือแพ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ (วิเชียร เจนตระกูลโรจน์อนุชา แพ่งเกสร และอัฐฐมา บุญपालิต, 2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการออกแบบรีสอร์ทที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กล่าวว่า การออกแบบควรใช้องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่เรียบง่าย กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมเดิมของทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณโดยรอบและเน้นวัสดุที่ทำได้ในท้องถิ่นเป็นหลักเพื่อสะดวกในการซ่อมบำรุง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาแพที่พักแรมและแพร้านอาหารเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการและการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม ต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญในการพัฒนาสิ่งโครงสร้างแพที่พักแรม ควรใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมโดยรอบ

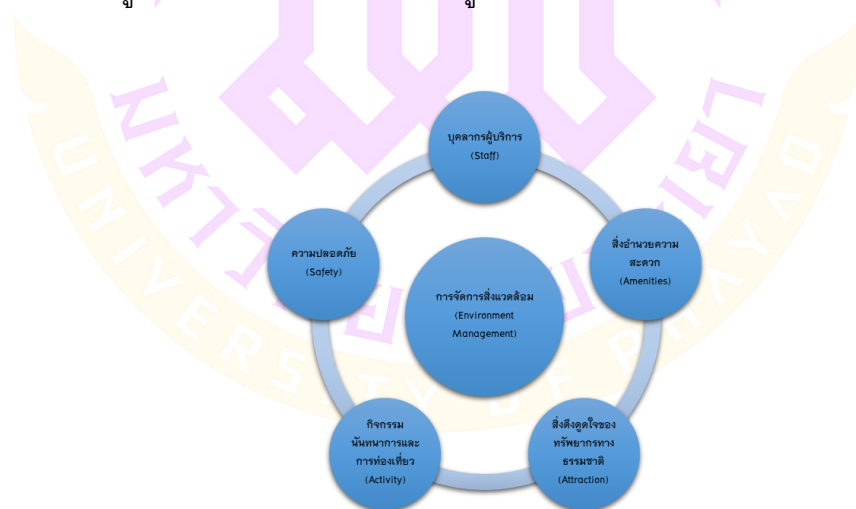
5. แนวทางพัฒนาด้านความปลอดภัย (Safety) พบว่า แนวทางการพัฒนาความปลอดภัยของท่าเรือในการรับ – ส่งนักท่องเที่ยว เป็นแนวทางที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และนักวิชาการด้านการจัดการการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา ให้ความสำคัญเร่งด่วนใน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญเร่งด่วนของโครงสร้างของท่าเทียบเรือที่มีความสำคัญในการใช้รับ-ส่งนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน ที่ควรมีความปลอดภัยและมีความสะดวกในการใช้บริการท่าเรือ ซึ่งสอดคล้องกับ (สุจิตรา จิระวาณิชกุล สิริณกานต์ ผ่องประเสริฐ และไตรรัตน์ จารุทัศน์, 2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการออกแบบโป๊ะเทียบเรือเพื่อทุกคน : ท่าเรือหมู่ 7 (ท่าครูทิว) เกาะเกร็ดและท่าเรือปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี กล่าวว่า 1) การขจัดความต่างระดับที่มีลักษณะแบบขั้นบันได(step-free) เป็นสิ่งที่จะช่วยอำนวยความสะดวกเพิ่มความปลอดภัย และลดการเกิดอุบัติเหตุ เพื่อให้ทุกคน

สามารถเข้าถึงการใช้งานได้อย่างสะดวก ปลอดภัย และเท่าเทียม 2) การลดการเกิดช่องว่าง (gap) บริเวณรอยต่อเป็นการลดช่องว่างที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการพลัดตก การสะดุด หรือลดความยากลำบากในการก้าวข้าม ขึ้น-ลง 3) การติดตั้งราวกันตกเป็นการป้องกันการพลัดตกควรทำ การติดตั้งเพื่อเพิ่มความปลอดภัย 4) ช่องทางสำหรับคนพิการเป็นการอำนวยความสะดวกแก่คนพิการที่มีความทุลักทุเลในการเดินทาง การจัดทำ ช่องทางสำหรับคนพิการ เป็นการช่วยให้คนพิการสามารถเข้าถึงการใช้งานได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้นของท่าเรือ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แนวทางพัฒนาด้านความปลอดภัย (Safety) ควรคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเป็นสำคัญ การก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเพื่อดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยว นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวควบคู่กันเพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

6. แนวทางพัฒนาด้านความดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม (Attraction) พบว่า แนวทางการอนุรักษ์ระบบนิเวศทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม เพื่อคงความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ควรนำเนนการพัฒนาควบคู่กับการพัฒนาสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ (คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2563) กล่าวว่า ในการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการใช้ประโยชน์ด้านการบริการนักท่องเที่ยว จำเป็นต้องอาศัยหลักการแบ่งเขตการจัดการ โดยการกำหนดพื้นที่ที่จะพิจารณาจากสภาพของระบบนิเวศเป็นตัวกำหนดเขตเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยว ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับโครงสร้างความสมดุลของระบบนิเวศของพื้นที่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติ (Attraction) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ระบบนิเวศทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม เพื่อคงความสมบูรณ์ของธรรมชาติจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการใช้ประโยชน์ด้านการบริการนักท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ หากสิ่งแวดล้อมทางกายภาพถูกบั่นทอนความสมบูรณ์ลงจนเกิดการเสื่อมโทรม จะส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวสูญเสียสิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติ (Attraction)

การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ โดยประยุกต์จากรูปแบบคู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว, 2557) นำมาทบทวน

วรรณกรรมและทำการวิจัยในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้องค์ประกอบในการพัฒนา 6 ด้าน ตามรูปแบบ E3A2S ซึ่งประกอบไปด้วย 1) การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) 2) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) 3) กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) 4) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) 5) บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) 6. ความปลอดภัย (Safety) พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ควรคำนึงถึงการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีความเปราะบางของโครงสร้าง ความสมดุลระบบนิเวศแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่นที่สร้างขึ้นใหม่โดยฝีมือมนุษย์ ทรัพยากรทางธรรมชาติเมื่อถูกทำลายจะเสื่อมสภาพลงและกระจายความเสียหายเป็นวงกว้างอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะทรัพยากรธรรมชาติทางน้ำเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นกับโครงสร้าง ความสมดุลระบบนิเวศทางน้ำจะส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ โดยรอบในเวลาอันสั้น ซึ่งไม่สามารถฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมที่มีความสมบูรณ์ได้โดยง่ายและต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ดังนั้นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทางน้ำในการให้บริการนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนในรูปแบบแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จึงควรสร้างแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ตอบรูปแบบ E3A2S

ภาพ 16 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบตามรูปแบบ E3A2S

จากภาพ 16 แสดงถึงความสัมพันธ์กันขององค์ประกอบ 6 ด้าน ตามรูปแบบ E3A2S เพื่อนำมาซึ่งการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยทุก

องค์ประกอบต้องมีความสัมพันธ์กันในทุกด้าน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางธรรมชาติ นำมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว ควรต้องคำนึงถึงการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management) เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) ด้านบุคลากรผู้บริการ (Staff) และด้านความปลอดภัย (Safety) ภายใต้การพัฒนาที่ต้องอนุรักษ์สิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติ (Attraction) อย่างมีประสิทธิภาพ ยังเป็นปัจจัยหลักที่ต้องคำนึงถึงเมื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ หากทรัพยากรธรรมชาติ ถูกทำลายจะส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวถูกทำลายเช่นกัน ดังนั้นการพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลจึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในทุกด้าน เพื่อคงความสมบูรณ์ของโครงสร้างความสมดุลระบบนิเวศทางน้ำ โดยรอบเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ซึ่งจะก่อให้เกิดการรองรับนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ด้านที่ 1 การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management) คือ แนวทางการพัฒนาการจัดการการขยะ อากาศและเสียง การบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดการการขยะควรมีการคัดแยกประเภทของขยะเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ซ้ำ และควรพัฒนาพื้นที่ศูนย์กำจัดและคัดแยกขยะเพื่อลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการอากาศและเสียง ควรมีการจัดการรณรงค์งดการใช้อุปกรณ์ที่ก่อให้เกิดควันในการให้บริการนักท่องเที่ยว รวมถึงการกำหนดช่วงเวลาในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการ ที่ก่อให้เกิดเสียง และกำหนดค่ามาตรฐานของการใช้เสียงไม่เกินค่ามาตรฐานมากกว่า 85 เดซิเบลเอม dB (A) ในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยว การจัดการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำ ควรกำจัดหรือทำลายสิ่งปนเปื้อนในน้ำเสียให้หมดไปหรือเหลือน้อยที่สุดก่อนปล่อยน้ำลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติในบริเวณเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

ด้านที่ 2 สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) คือ แนวทางการอนุรักษ์ระบบนิเวศทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักรวมเพื่อคงความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ควรมีการนำวัสดุไม้เทียมมาใช้ในการซ่อมแซมเรือนแพทดแทนการใช้ไม้จริงเพื่อลดปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ การเพิ่มเติมพื้นที่สีเขียวในบริเวณเรื่องแพจากพืชพันธุ์พื้นถิ่นของจังหวัดเชียงใหม่ การออกแบบกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การจัดกิจกรรมการปลูกป่า ร่วมกับสำนักงานอุทยานแห่งชาติศรีลานนา เป็นต้น เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติต่างก็มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ ซึ่งส่งผลต่อกันทางตรงและทางอ้อมต่อโครงสร้างความสมดุลของระบบนิเวศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจึงเป็น

สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงเมื่อนำทรัพยากรธรรมชาติมาเป็นแหล่งท่องเที่ยว หากเกิดความเสียหายต่อความสมดุลของโครงสร้างระบบนิเวศจะเกิดความแปรปรวนจนถึงขั้นเสื่อมสภาพลงมากที่สุด

ด้านที่ 3 กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) คือ แนวทางการพัฒนาแพที่พักแรมและร้านอาหารเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการและการท่องเที่ยวของแพที่พักแรม การพัฒนากิจกรรมนันทนาการทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวควรมีการนำอุปกรณ์ เครื่องเล่นกิจกรรมทางน้ำที่มีความแปลกใหม่โดยไม่ใช้เครื่องยนต์ หากเป็นจำเป็นต้องใช้เครื่องยนต์ควรใช้เครื่องยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าจากโซล่าเซลล์ ควรออกแบบกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่ให้นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนได้เรียนรู้ถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมร่วมกับความสนุกในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำเพื่อก่อให้เกิดกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ด้านที่ 4 สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) คือ แนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในพื้นที่ส่วนกลางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยต่อผู้รับบริการ โดยสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานในพื้นที่ส่วนกลางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ความต้องการของนักท่องเที่ยว ควรคำนึงถึงปัจจัยในทุกด้าน เช่น ความเท่าเทียมและความปลอดภัยในการเข้าถึงการใช้บริการห้องน้ำ ท่าเรือ ของคนพิการและผู้สูงอายุ การให้บริการอินเทอร์เน็ตไร้สายความเร็วสูงในพื้นที่ส่วนกลาง การทำป้ายแสดงขั้นตอนการใช้บริการและการท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่ส่วนกลางที่ต้องต้องกลมกลืนกับทรัพยากรธรรมชาติโดยรอบ เป็นต้น

ด้านที่ 5 บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) คือ แนวทางการพัฒนาเทคนิคในการให้บริการเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการทางการท่องเที่ยว เนื่องจากการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นปัจจัยที่มีสำคัญในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความประทับใจให้กับผู้รับบริการ ผู้รับบริการเกิดความประทับใจจะส่งผลให้ผู้รับบริการมีแนวโน้มที่จะกลับมาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งยังสามารถสร้างการบอกต่อ หรือ Word of Mouth ในการตลาดที่มีประสิทธิภาพสูงในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนได้อย่างรวดเร็ว ควรจัดทำขั้นตอนการให้บริการอย่างเป็นระบบ เพื่อความเท่าเทียมในการรับบริการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนในมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะนำมาสู่การให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด

ด้านที่ 6 ความปลอดภัย (Safety) คือ แนวทางการพัฒนาความปลอดภัยของท่าเรือในการรับ - ส่งนักท่องเที่ยว ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญเร่งด่วนของโครงสร้างของท่าเทียบเรือที่มีความสำคัญในการใช้รับ - ส่งนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน ควรมีความปลอดภัยและมีความ

สะดวกในการเข้าถึงการใช้บริการของท่าเทียบเรือ ในการพัฒนาท่าเทียบเรือควรปลูกสร้างท่าเทียบเรือในรูปแบบ “โป๊ะเทียบเรือ” เนื่องจากเป็นโครงสร้างกึ่งถาวรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยวัสดุที่ใช้ในการสร้างควรใช้สแตนเลสในการทำโครงสร้างของโป๊ะเทียบเรือและการติดตั้งราวกันตก แล้วนำวัสดุจากไม้และไม้เทียมในการทำพื้นของโป๊ะเทียบเรือเพื่อความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมโดยรอบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อุทยานแห่งชาติศรีลานนา และอุทยานแห่งชาติในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการให้บริการที่พักแรมแก่นักท่องเที่ยว สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 จังหวัดเชียงใหม่ โดยการนำผลการศึกษาวิจัยมา กำหนดแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในจังหวัดเชียงใหม่ และเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนโครงการ “ทะเลสาบสีเขียว (GREEN LAKE)” ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติศรีลานนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมต่อไปอย่างยั่งยืน
2. หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ สมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวแม่แตง ผู้ประกอบการแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล โดยการนำผลการศึกษาวิจัยมา กำหนดแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมต่อไป
3. นักวิชาการหรือนักวิจัยสามารถนำผลการศึกษาวิจัยไปเป็นองค์ความรู้ในการศึกษารูปแบบแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การกำหนดขอบเขตประชากรในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีการกำหนดเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนชาวไทย ที่เดินทางมาพักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ดังนั้น หากมีการศึกษาวิจัยในลักษณะคล้ายคลึงกันควรศึกษาความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนชาวต่างชาติ
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้นในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเข้ามาพัฒนาการบริการท่องเที่ยวควบคู่กับการประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ

3. ควรมีการศึกษาผลกระทบต่อโครงสร้างความสมดุลในระบบนิเวศบริเวณโดยรอบ
แพที่พักผ่อนในเขื่อนแม่จันทน์ชล เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและส่งผลกระทบต่อ
เชิงลบต่อระบบนิเวศและชุมชนโดยรอบน้อยที่สุด

บรรณานุกรม

- Bluebik. (2020). สร้างกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2564, จาก <https://bluebik.com>
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2560). โรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel). สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2560, จาก <http://thaigreenhotel.com>
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2559). สถิติด้านการท่องเที่ยว ปี 2559 (Tourism Statistics 2016). สืบค้นเมื่อ 26 กรกฎาคม 2560, จาก https://www.mots.go.th/morenews_new.php?cid=435
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2559). สถิติด้านการท่องเที่ยว ปี 2563 (Tourism Statistics 2020). สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2563, จาก https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=592
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2560). ประเภทการท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 13 กรกฎาคม 2560, จาก http://osthailand.nic.go.th/masterplan_area/userfiles/files/Tourism.pdf
- คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2563). ร่างหลักเกณฑ์การจัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. สืบค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 2563, จาก <http://park.dnp.go.th>
- ชัชวาล อรรถศรีศุภทัต. (2563). ทฤษฎีของคุณภาพการให้บริการ. วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2563, จาก http://www.tpa.or.th/writer/read_this_book_topic.php?pageid=4&bookID=1285
- ดวงกมล บุญทวีทรัพย์. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรี. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2563, จาก https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=
- เดช เฉ็ดสุวรรณรักษ์. (2550). ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (THE ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM – EMS). คณะกรรมการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม. สืบค้นเมื่อ 6 มีนาคม 2561, จาก <https://tccnature.wordpress.com>
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2550). ก้าวต่อไปการท่องเที่ยวไทยในเวทีอาเซียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนวิจัย (สกว.).
- นงลักษณ์ นามลทา. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานครในการตัดสินใจเลือกใช้บริการรีสอร์ทเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2562 , จาก https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14458/STIU.the.2013.54

เนตรเชม กฤษณะกันต์. (2556). สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ:ที.ที.พี.ริ้น
บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน). การพัฒนาท่าเรือสีเขียว (Green Port Master Plan). กรุงเทพฯ.

สืบค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2564, จาก <http://port-asset.irpc.co.th/greenport.aspx>

ปัญจรัตน์ โฉลานันท์ และกรวรรณ คชสิทธิ์. (2561). การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศลุ่ม
แม่น้ำวาง. สืบค้นเมื่อ 6 มีนาคม 2561, จาก

<https://www.mots.go.th/content.php?nid=7788&filename=>

พงศ์สันต์ สุวรรณชฎ และทรรณีย์ ลีตระกูล. (2551). มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว. สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2560, จาก
<https://so04.tcithaijo.org/index.php/archkmitl/article>

พร เกษโกศล (2562). อิทธิพลของคุณภาพบริการและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่ส่งผลต่อความ
จงรักภักดีของผู้ใช้บริการ โรงแรมและรีสอร์ท ในเขตพื้นที่ตำบลหมูลี

อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 4(3), 112-118.

ภาวิณี หาญณรงค์. (2557). การศึกษาคูณภาพโฮมสเตย์กระซังแพ เพื่อการท่องเที่ยวกรณีศึกษาโฮมส
เตย์กระซังแพ ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม., มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.

ภูวดล บัวบางพลู. (2561). แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนอุทยานแห่งชาติ
เขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (2560). ความแตกต่างระหว่าง Budget Hotel และ Luxury Hotel.

สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2560, จาก http://www.elfhs.ssrui.ac.th/chidchom_ka

ยศ สันตสมบัติ. (2547). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการจัดการ
ทรัพยากร. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์.

เยาวภา ลีละบุตร. (2561). เอกสารการสนชุดพฤติกรรมนักท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ

20 กรกฎาคม 2560, จาก <https://touristbehaviour.wordpress.com/1/>

ราชมงคลกรุงเทพ. (2556). หลักการการให้บริการที่ดี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.

สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2560, จาก <http://wiki.rmutk.ac.th/index.php/หลักการการให้บริการที่ดี>

รุจิรา พลแพงขวา และสัจจี กุลธวัชวงศ์. (2561). การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและ
บริการในจังหวัดอุดรธานี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน. ขอนแก่น: วิทยาลัยบัณฑิต
เอเชีย.

รุจิรา พลแพงขวา และสัจจี กุลธวัชวงศ์. (2561). ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อ
โปรแกรมสื่อความหมาย ทางธรรมชาติ ของอุทยานแห่งชาติผาแต้ม จ.อุบลราชธานี.

อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- ววรรณจันทร์ สิงห์จาวลา, ไพริน เวชธัญญกุล, โสธาวรรณ ตริสุวรรณ์, ธัญชนก บุญเจือ, คุณัญญา
 ญะจวรรณ, ชิตชม กันจุฟ้า และคณะ. (2556). โครงการแนวทางพัฒนามาตรฐานแพथที่พักรวม
 ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนา
 มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.).
- วิเชียร เจนตระกูลโรจน์, อนุชา แพ่งเกสร และอัญญา นุญปาไลต์. (2560). แนวทางการออกแบบปริสอร์ท
 ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปกร.
- วิมล จิโรจพันธุ์. (2548). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- สำนักงานวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม (สวพ.). (2556). การวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact
 Assessment: EIA). สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.onep.go.th>
- สำนักบริหารโครงการกรมชลประทาน. (2559). การก่อสร้างโครงการเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อน
 แม่กวงอุดมธารา จังหวัดเชียงใหม่. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2560, จาก
<http://www.onep.go.th>
- สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว. (2557). คู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทาง
 ธรรมชาติ. กรุงเทพฯ: กรมการท่องเที่ยว, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- สุจิตรา จิระวาณิชกุล, สิริณกานต์ ผ่องประเสริฐ และไตรรัตน์ จารุทัศน์. (2563). แนวทางการ
 ออกแบบโป๊ะเทียบเรือเพื่อทุกคนท่าเรือหมู่ 7 (ท่าครุทิว) เกาะเกร็ดและท่าเรือ
 ปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2564, จาก
<file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/205396-Article%20Text-832998-1-10-20200426.pdf>
- สุรเชษฐ์ เชษฐมาส และดรธรณี เอมพันธุ์. (2539). อุทยานแห่งชาติกับการอนุรักษ์
 (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะวนศาสตร์, ศูนย์วิจัยป่าไม้.
- อรรทวิท ศิลาน้อย, ญัฐพงษ์ ฉายแสงประทีป, วันทกานัญจน์ สีมาโรจน์ และวัฒนา ทงศ์แพง. (2562).
 ความต้องการด้านสิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพระบรม
 ธาตุนาถุน สำหรับการท่องเที่ยว เพื่อคนทั้งมวล. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,
 10(2), 130 – 134.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

แบบสัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่” โดยแบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 “เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่”

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1.1 สถานที่ปฏิบัติงาน:

1.2 รับการสัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ โดยลักษณะคำถามจะครอบคลุมองค์ประกอบ E3A2S ประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้ 1) การจัดการสิ่งแวดล้อม(Environment management) 2) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) 3) กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) 4) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) 5) บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) 6) ความปลอดภัย (Safety) โดยจะมีการวิเคราะห์รวบรวมตัวแปรจำแนกการสัมภาษณ์เป็น 8 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพการทองเที่ยวเบื้องต้น

- 1.1 ท่านคิดว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวของเชียงใหม่จัดสมบูรณ์ชลในปัจจุบันเป็นอย่างไร (ดีหรือไม่อย่างไร)
- 1.2 ลักษณะทั่วไปของการท่องเที่ยวในบริเวณเชียงใหม่จัดสมบูรณ์ชลเป็นอย่างไร
- 1.3 ช่วงฤดูกาลการท่องเที่ยว อยู่ในช่วงเดือนใด และกลุ่มนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนมีลักษณะเป็นอย่างไร

ส่วนที่ 2 การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management)

- 2.1 การจัดการสิ่งแวดล้อมของแพที่พักแรมและบริเวณโดยรอบเชียงใหม่จัดสมบูรณ์ชลเป็นอย่างไร
- 2.2 การจัดการท่องเที่ยวรูปแบบแพที่พักแรมและบริเวณโดยรอบเชียงใหม่จัดสมบูรณ์ชลเกิดขึ้นได้อย่างไร
- 2.3 การบริหารจัดการทางการท่องเที่ยวเชียงใหม่จัดสมบูรณ์ชลมีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการแพที่พักแรมหรือไม่ หากมีการกำหนด มีการกำหนดไว้ที่จำนวนเท่าใดที่จะเหมาะสมกับสภาพธรรมชาติและโครงสร้างทางกายภาพ
- 2.4 มีการจัดการป้ายสื่อความหมายหรือสื่อต่าง ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ รวมไปถึงมีนโยบายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร
- 2.5 มีการจำกัดการนำขยะหรือสิ่งของที่เป็นพิษหรือสามารถปนเปื้อนต่อสิ่งแวดล้อมที่นักท่องเที่ยวสามารถนำลงไปยังแพที่พักแรมหรือไม่ หากมีการจัดการอย่างไร
- 2.6 จำนวนผู้ประกอบการแพที่พักแรมและท่องเที่ยว มีจำนวนที่เหมาะสมต่อพื้นที่ และมีการควบคุมการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่
- 2.7 มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในบริเวณที่เกิดการท่องเที่ยวในเชียงใหม่จัดสมบูรณ์ชลอย่างไรในรายการดังต่อไปนี้
 - การจัดซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 - โครงสร้างของสิ่งปลูกสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีความกลมกลืนกับธรรมชาติโดยรอบ
 - การจัดการการออกแบบกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านกับอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว
- 2.8 มีการจัดการมลพิษที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวแพที่พักแรมหรือไม่ในรายการดังต่อไปนี้

- มลพิษทางขยะ เช่น การคัดแยกขยะ การจำกัดขยะต่อวัน การบริหารจัดการด้านเวลาการเก็บขยะ เป็นต้น
- มลพิษทางอากาศเสีย เช่น การก่อให้เกิดควันไฟจำนวนมาก เป็นต้น
- มลพิษทางเสียง เช่น การกำหนดระดับของการส่งเสียงจากการท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
- มลพิษทางน้ำ เช่น การบำบัดน้ำเสียก่อนส่งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นต้น
- ทัศนอุจาด คือ เป็นผลกระทบที่มีต่อภูมิทัศน์ของสิ่งแวดล้อมเดิมที่ถูกทำลายและมีการก่อสร้างหรือนำกิจกรรมกรรมต่าง ๆ ที่ไม่มีความเหมาะสมกับสถานที่นั้น ๆ ทำให้เกิดมลพิษทางสายตา

ส่วนที่ 3 สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)

3.1 สิ่งใดคือสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวในบริเวณแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

3.2 สภาพแวดล้อมโดยรวมของทรัพยากรทางธรรมชาติบริเวณโดยรอบแพที่พักแรมมีความสมบูรณ์และความหลากหลายมากน้อยเพียงใด

3.3 ปัจจุบันการให้บริการแพที่พักแรมทั้งหมดเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 4 กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)

4.1 ปัจจุบันมีการกำหนดกิจกรรมนันทนาการทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง (เช่น กวาระเบียบข้อบังคับ เป็นต้น)

4.2 มีการจัดกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างไร

4.3 กวาระเบียบข้อบังคับของอุทยานแห่งชาติศรีลานนาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดเป็นอย่างไร และเอื้อประโยชน์หรือเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลอย่างไร

4.4 ท่านคิดว่าจะมีแนวทางในการพัฒนากิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวทางน้ำอย่างไรบ้างที่เหมาะสมกับเขตพื้นที่อนุรักษ์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 5 สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

5.1 การบริการของภาครัฐด้านการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานกับนักท่องเที่ยว เช่น WiFi, ถนนบริเวณเขื่อน, ลานจอดรถ, ป้อมหรือหน่วยอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว, ท่าเรือ, เป็นต้น มีความเหมาะสมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่อย่างไร

5.2 การบริการของภาคเอกชน ในด้านของสภาพแพที่พักแรม/สิ่งอำนวยความสะดวกในแพที่พัก มีการนำเทคโนโลยีประหยัดพลังงานหรือพลังงานทางเลือกนำมาใช้หรือไม่อย่างไร ด้านการบริการอาหารและเครื่องดื่มใช้วัตถุดิบจากท้องถิ่นหรือวัตถุดิบที่เหมาะสมหรือไม่ 5.3 ท่านคิดว่าการกำหนดราคาของบริการในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชลมีความเหมาะสมหรือไม่

5.4 ทิศทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชลในอนาคต มีทิศทางเช่นไร และมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นจริงหรือไม่

ส่วนที่ 6 บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff)

6.1 เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ มีความพร้อมและมีจำนวนที่เพียงพอหรือไม่

6.2 บุคลากรที่ให้บริการบนแพมีความรู้ความเข้าใจในดำเนินงานบริการ และการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเบื้องต้นในกรณีฉุกเฉินหรือไม่

ส่วนที่ 7 ความปลอดภัย (Safety)

7.1 มีการจัดการการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีเกิดอุบัติเหตุจากกิจกรรมนันทนาการทางน้ำอย่างไร

7.2 โครงสร้างของสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ที่ใช้ให้บริการนักท่องเที่ยวมีการตรวจสอบความคงทนและสภาพความพร้อมใช้งานหรือไม่

ส่วนที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทางการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล

8.1 ปัญหาและอุปสรรค

8.2 ข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก ข แบบประเมินศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อม

แบบประเมินมาตรฐานศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่” แบบประเมินนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 “เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่”

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1.1 สถานที่ปฏิบัติงาน:

1.2 ประเมินเมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ตอนที่ 2 แบบประเมินมาตรฐานศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ของเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบการประเมินมาตรฐานศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะมีเนื้อหาครอบคลุมในประเด็น E3A2S ประกอบไปด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดการสิ่งแวดล้อม(Environment management) 2) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) 3) กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity) 4) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) 5) บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff) 6) ความปลอดภัย (Safety) โดยจะมีการวิเคราะห์รวบรวมตัวแปรจำแนกการประเมินดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ศักยภาพด้านการจัดการบริการทางการแพทย์ของแพที่เป็นพักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมายถูกลงในช่องที่ต้องการให้คะแนน ตามเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

มีศักยภาพในการจัดการสูง	ให้ 3 คะแนน
มีศักยภาพในการจัดการปานกลาง	ให้ 2 คะแนน
มีศักยภาพในการจัดการต่ำ	ให้ 1 คะแนน
ขาดศักยภาพการจัดการหรือไม่มีการจัดการ	ให้ 0 คะแนน

ดัชนี	ผลการประเมินระดับศักยภาพการจัดการ			
	สูง (3)	กลาง (2)	ต่ำ (1)	ขาด ศักยภาพ การ จัดการ (0)
1. มีระบบการจัดการ และแผนป้องกันความเสี่ยงต่อการถูกทำลายของโครงสร้างความสมดุลระบบนิเวศจากมนุษย์ และการท่องเที่ยวของแพที่พักรวม				
2. มีการนำเทคโนโลยีที่ประหยัดพลังงานหรือพลังงานทางเลือก และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ให้บริการ				

ดัชนี	ผลการประเมินระดับศักยภาพการจัดการ			
	สูง (3)	กลาง (2)	ต่ำ (1)	ขาด ศักยภาพ การ จัดการ (0)
3. มีกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และให้ความรู้แก่ผู้มาเยือนและนักท่องเที่ยว				
4. มีการจัดการโครงสร้างของแพที่พักแรมและกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม				
5. มีการใช้ผลิตภัณฑ์หรือวัสดุดีบในการให้บริการ จากชุมชนท้องถิ่นบริเวณรอบเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล				
6. มีการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม				
7. มีการจัดการควบคุมคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ				
8. มีระบบการจัดการขยะ การจัดการอากาศและเสียง การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ				

ดัชนี	ผลการประเมินระดับศักยภาพการจัดการ			
	สูง (3)	กลาง (2)	ต่ำ (1)	ขาด ศักยภาพ การ จัดการ (0)
9. มีการจัดการบริการที่มีความหลากหลายและมีระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้รับบริการและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ				
10. มีการจัดการความเสี่ยงต่อการถูกทำลายจากภัยธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ ที่อาจเกิดความเสียหายกับแพที่พักแรม				

องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพด้านความดึงดูดใจของทรัพยากรทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมายถูกลงในช่องที่ต้องการให้คะแนน ตามเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

มีศักยภาพการดึงดูดใจระดับสูง	ให้	3 คะแนน
มีศักยภาพการดึงดูดใจระดับปานกลาง	ให้	2 คะแนน
มีศักยภาพการดึงดูดใจระดับต่ำ	ให้	1 คะแนน
ไม่มีศักยภาพ	ให้	0 คะแนน

ดัชนี	ศักยภาพการดึงดูดใจ ของทรัพยากรทางธรรมชาติ			
	สูง (3)	ปาน กลาง (2)	ต่ำ (1)	ขาด ศักยภาพ การ จัดการ (0)
1. มีสัตว์หรือพืชชนิดใดชนิดหนึ่งจำนวนมาก หรือมีชนิดที่หายาก ที่พบได้ในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติบ้างแห่งในประเทศไทยเท่านั้น				
2. ระบบนิเวศโดยรอบแพที่พักผ่อนมีความโดดเด่นสวยงาม และมีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ที่สามารถพบได้ยาก หรือน้อยในประเทศไทย				
3. สภาพความสวยงามทางกายภาพและสภาพภูมิทัศน์ของทรัพยากรทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักผ่อน				
4. มีความเป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นเฉพาะทางกายภาพของพื้นที่				
5. มีชนิดของกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวที่ได้สัมผัสกับธรรมชาติโดยตรง				

องค์ประกอบที่ 3 ศักยภาพด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมใน
เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมายถูกลงในช่องที่ต้องการให้คะแนน ตามเกณฑ์ในการ
พิจารณาดังนี้

มีศักยภาพการดึงดูดใจระดับสูง	ให้	3 คะแนน
มีศักยภาพการดึงดูดใจระดับปานกลาง	ให้	2 คะแนน
มีศักยภาพการดึงดูดใจระดับต่ำ	ให้	1 คะแนน
ไม่มีศักยภาพ	ให้	0 คะแนน

ดัชนี	ศักยภาพการดึงดูดใจ ของทรัพยากรทางธรรมชาติ			
	สูง (3)	ปาน กลาง (2)	ต่ำ (1)	ขาด ศักยภาพ การ จัดการ (0)
1. มีกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่มีความหลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการ				
2. มีจำนวนแพที่พักแรม หรือแพร้านอาหารเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว หรือผู้รับบริการ				
3. มีเครื่องเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่มีความปลอดภัย และเพียงพอต่อความต้องการ				
4. มีศักยภาพในการกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ เช่น งานเลี้ยง หรืองานแต่งงาน เป็นต้น				
5. มีบุคคลให้ความรู้เรื่องระบบนิเวศและการอนุรักษ์ให้บริการด้านการท่องเที่ยว				

องค์ประกอบที่ 4 คักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่จันทน์สมบูรณ์
ชล จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมายถูกลงในช่องที่ต้องการให้คะแนน ตามเกณฑ์ในการ
พิจารณาดังนี้

มีศักยภาพการดึงดูดใจระดับสูง	ให้	3 คะแนน
มีศักยภาพการดึงดูดใจระดับปานกลาง	ให้	2 คะแนน
มีศักยภาพการดึงดูดใจระดับต่ำ	ให้	1 คะแนน
ไม่มีศักยภาพ	ให้	0 คะแนน

ดัชนี	ศักยภาพการดึงดูดใจ ของทรัพยากรทางธรรมชาติ			
	สูง (3)	ปาน กลาง (2)	ต่ำ (1)	ขาด ศักยภาพ การจัดการ (0)
1. มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่าง ๆ ในพื้นที่ ส่วนกลางที่เพียงพอต่อความต้องการ และมีความ ปลอดภัยต่อให้บริการ (เช่นห้องน้ำ, ลานจอดรถ, รถ, ระบบสาธารณูปโภคต่าง เป็นต้น)				
2. มีป้ายสื่อความหมาย หรืออุปกรณ์สื่อ ความหมายต่าง ๆ ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว				
3. มีจำนวนเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอต่อการให้บริการ และช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ในกรณีฉุกเฉินต่าง ๆ				
4. มีสิ่งอำนวยความสะดวกเฉพาะสำหรับผู้พิการ				
5. ภาครัฐให้การสนับสนุนในการพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวและบริการอย่างสม่ำเสมอ				

องค์ประกอบที่ 5 ศักยภาพด้านบุคลากรผู้ให้บริการการท่องเที่ยวของแพที่พักรวมในเชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมายถูกลงในช่องที่ต้องการให้คะแนน ตามเกณฑ์ในการ
พิจารณาดังนี้

มีศักยภาพการบริการระดับสูง	ให้ 3 คะแนน
มีศักยภาพการบริการระดับปานกลาง	ให้ 2 คะแนน
มีศักยภาพการบริการระดับต่ำ	ให้ 1 คะแนน
มีศักยภาพการบริการระดับควรปรับปรุง	ให้ 0 คะแนน

ดัชนี	ศักยภาพการดึงดูดใจ ของทรัพยากรทางธรรมชาติ			
	สูง (3)	ปานกลาง (2)	ต่ำ (1)	ขาด ศักยภาพ การ จัดการ (0)
1. ความรู้และทักษะของผู้ให้บริการเมื่อให้ ข้อมูลแก่ผู้รับบริการ				
2. มีความสุภาพ มีการแต่งกายอย่าง เหมาะสม และความมีน้ำใจในการให้บริการ แก่ผู้รับบริการ				
3. สามารถสื่อสารกับผู้รับบริการได้อย่างดี (ภาษาต่างประเทศ)				
4. มีความเสมอภาคในการให้บริการ				
5. มีกระบวนการให้บริการที่มีลำดับขั้นตอน และเป็นระบบ				
6. มีความเข้าใจลักษณะความต้องการของ ผู้รับบริการ และตอบสนองอย่างทันที่				
7. มีจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการเพียงพอต่อ ความต้องการ				

ดัชนี	ศักยภาพการดึงดูใจ ของทรัพยากรทางธรรมชาติ			
	สูง (3)	ปาน กลาง (2)	ต่ำ (1)	ขาด ศักยภาพ การ จัดการ (0)
8. ความรู้และทักษะในการช่วยเหลือผู้รับบริการในกรณีที่ไม่คาดฝัน (อุบัติเหตุจากการดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำต่าง ๆ หรืออาการป่วยฉุกเฉินของผู้รับบริการ)				
9. มีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการ				
10. มีเทคนิคการให้บริการเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการอยู่เสมอ				

องค์ประกอบที่ 6 ศักยภาพด้านความปลอดภัยของแพที่พักรวมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมายถูกลงในช่องที่ต้องการให้คะแนน ตามเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

มีศักยภาพการดึงดูใจระดับสูง	ให้	3 คะแนน
มีศักยภาพการดึงดูใจระดับปานกลาง	ให้	2 คะแนน
มีศักยภาพการดึงดูใจระดับต่ำ	ให้	1 คะแนน
ไม่มีศักยภาพ	ให้	0 คะแนน

ดัชนี	ศักยภาพการดึงดูดใจ ของทรัพยากรทางธรรมชาติ			
	สูง (3)	ปาน กลาง (2)	ต่ำ (1)	ไม่มี ศักยภาพ (0)
1. มีจำนวนเรือรับส่งนักท่องเที่ยวที่เพียงพอ และมีสภาพที่พร้อมใช้งานให้บริการ				
2. มีท่าเรือรับส่งนักท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย และเพียงพอต่อความต้องการ				
3. โครงสร้างของแพที่พักแรมสามารถรองรับนักท่องเที่ยว และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน				
4. มีหน่วยให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวตลอด 24 ชั่วโมง และมีเจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่				
5. มีจุดบริการการเดินทางทางบกและทางน้ำ ตั้งอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยว				

ภาคผนวก ค แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่” โดยแบบสอบถามนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 “เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวของแพที่พักแรมในการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่”

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. สถานภาพ โสด สมรส อื่น ๆ (โปรดระบุ)
3. อายุ
4. ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่น ๆ โปรดระบุ.....
5. อาชีพ นักเรียน/นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อื่น ๆ (โปรดระบุ)
6. รายได้
7. ภูมิลำเนา จังหวัดเชียงใหม่ โดยอาศัยอยู่ที่อำเภอ ต่างจังหวัด โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 พฤติกรรมและแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยว

1. ท่านเคยมาท่องเที่ยวที่เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่หรือไม่
 - เคย โดยครั้งนี้เป็นครั้งที่.....
 - ไม่เคย โดยครั้งนี้เป็นครั้งแรก
2. ท่านรู้จักเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่จากแหล่งใด
 - สื่อสิ่งพิมพ์/วารสาร
 - เว็บไซต์สังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก, ทวิตเตอร์, อินสตาแกรม ฯลฯ
 - เว็บไซต์บล็อกการเขียนแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ
 - รับทราบข้อมูลจากบุคคลรอบข้าง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)
3. ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวกับใคร
 - คนเดียว ครอบครัว กลุ่มเพื่อน / กลุ่มเพื่อนร่วมงาน
 - คู่รัก อื่น ๆ (โปรดระบุ)
4. จำนวนผู้ร่วมเดินทางรวมตัวท่านคือ.....จำนวน
5. การเดินทางมาเยือนเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลในครั้งนี้ มีระยะเวลากี่วัน
6. ในการเดินทางมาครั้งนี้ท่านพักค้างแรมในแพที่พักรวมเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่หรือไม่
 - พัก จำนวน คืน
 - ไม่พัก
7. หากท่านมีโอกาสท่านจะกลับมาท่องเที่ยวที่เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่อีกหรือไม่
 - กลับมา เพราะ..... (โปรดระบุเหตุผล)
 - ไม่กลับ เพราะ..... (โปรดระบุเหตุผล)

8. แรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

แรงจูงใจ	ระดับความสำคัญ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1. ต้องการสัมผัสวัฒนธรรมชาติทางน้ำที่สวยงาม					
2. ต้องการพักผ่อนหย่อนใจในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางน้ำ					
3. หลีกหนีความจำเจ และความเครียด จากชีวิตประจำวันปกติ					
4. ต้องการเสริมสร้างความสามัคคีของกลุ่มเพื่อน หรือครอบครัว					
5. ภาพลักษณ์และความมีชื่อเสียงด้านความสมบูรณ์ของธรรมชาติในบริเวณเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล					
6. ความภูมิใจที่ได้ไปในสถานที่ใหม่ ๆ และได้เล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ					
7. ต้องการพักรักษาร่างกายกับบรรยากาศที่บริสุทธิ์และแวดล้อมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติทางน้ำที่สวยงาม					

แรงจูงใจ	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
8. ต้องการมาตามการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์จากผู้คนที่มีความเสี่ยง เช่น นักแสดง นักร้อง เป็นต้น					
9. ต้องการเดินทางเพื่อโอกาสในการเข้าสังคม และหาโอกาสที่จะติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ ๆ					
10. ต้องการค้นหาประสบการณ์และการผจญภัยทางน้ำรูปแบบใหม่					

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

1. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management)					
ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด (5)	มาก (4)	พอใช้ (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.1 มีการจัดบริเวณที่ทิ้งขยะ หรือโชนปลดของเสียจากการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เช่น บ้ายเตี๊ยนต่าง ๆ เป็นต้น					
1.2 กิจกรรมนันทนาการทางน้ำของแพที่พักรวมมีการบริหารจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม					
1.3 มีการกำหนดโซนพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรมและประเภทของกิจกรรมอย่างเป็นระเบียบ					

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด (5)	มาก (4)	พอใช้ (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1.4 มีการใช้พลังงานทดแทนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว หรือพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาให้บริการท่าน					
1.5 มีข้อจำกัดด้านน้ำหนักรถและประเภทของสิ่งของต้องห้ามที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมเข้ามาในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว					
1.6 มีป้ายให้คำแนะนำในการประหยัดพลังงานและวิธีการลดการใช้พลังงานในบริเวณต่าง ๆ ของแพที่พักแรม					
1.7 ระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมีความเหมาะสมหรือไม่					
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)					
2.1 ได้พักผ่อนในบรรยากาศที่ดี อากาศสดชื่นของธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม					
2.2 ความสมบูรณ์และสวยงามของทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล					
2.3 ได้รับประทานอาหารจากวัตถุดิบที่ปลอดภัย					
2.4 ได้รับประทานอาหารที่ผลิตจากชุมชนบริเวณโดยรอบเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล					
2.5 ราคาของบริการที่เป็นธรรมและเหมาะสมกับบริการที่ได้รับ					
2.6 มีความแปลกใหม่ของกิจกรรมนันทนาการบนแพที่พักแรม					

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด (5)	มาก (4)	พอใช้ (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
2.7 กิจกรรมที่แพทย์พักแรมจัดไว้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม					
2.8 มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ครบครัน และอยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน					
2.9 แพทย์พักแรมมีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจ					
3. กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)					
3.1 ได้สนุกกับกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่มีความหลากหลายและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม					
3.2 การเดินทางโดยเรือเร็วไปยังแพทย์พักแรมมีความสะดวกสบาย					
3.3 มีกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ					
3.4 เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของแพทย์พักแรมให้บริการด้วยความเป็นมิตรและมีความใส่ใจดูแลในระหว่างท่านกำลังดำเนินกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ในน้ำและบนแพ					
3.5 อุปกรณ์หรือเครื่องเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำต่าง ๆ อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน					
3.6 มีป้ายแสดงวิธีการใช้เครื่องเล่น หรือหนังสือคู่มืออธิบายการดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม					
3.7 เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของแพทย์พักแรมแนะนำกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล					

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด (5)	มาก (4)	พอใช้ (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)					
4.1 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่วนกลางของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา					
4.1.1 การเดินทางมายังอุทยานแห่งชาติศรีลานนา มีความสะดวก ปลอดภัย และมีป้ายสัญลักษณ์บอกทางชัดเจน					
4.1.2 มีสถานที่จอดรถเพียงพอ มีความสะดวก และปลอดภัย					
4.1.3 มีห้องสุขา ที่สะอาดและเพียงพอต่อการใช้งาน					
4.1.4 การสื่อความหมายต่าง ๆ เช่น ป้าย / สัญลักษณ์ การให้ความรู้ เอกสารแผ่นพับ มีความชัดเจน และเพียงพอ					
4.1.5 การจัดสถานที่เพื่อใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติ					
4.1.6 สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ไฟฟ้า, น้ำประปา, โทรศัพท์สาธารณะ มีคุณภาพและใช้การได้ดีและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น หลอดไฟแบบประหยัดพลังงาน หรือการใช้พลังงานทางเลือก เป็นต้น					
4.2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกบนแพที่พักแรมเขื่อนแม่จันทน์ชล					
4.2.1 ความปลอดภัยของเรือรับส่งผู้โดยสาร ระหว่างแพกับท่าเรือ					
4.2.2 อุปกรณ์บริเวณทางขึ้น - ลงเรือ ของแพที่พักแรมและท่าเรือมีความปลอดภัย					

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด (5)	มาก (4)	พอใช้ (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
4.2.3 โครงสร้างของแพที่พักแรมมีความปลอดภัย					
4.2.4 โครงสร้างของแพที่พักแรมมีกลมกลืนกับธรรมชาติโดยรอบ					
4.2.5 มีป้ายสื่อความหมายตามจุดต่าง ๆ ของแพที่พักแรม และบริเวณจุดเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ เช่น ป้ายเตือนน้ำลึก ป้ายเตือนภัยและข้อบังคับต่าง ๆ เป็นต้น					
4.2.6 อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าในแพที่พักแรมมีความปลอดภัย และเหมาะสมกับการใช้งานบนแพที่พักแรม					
4.2.7 เครื่องเล่นกิจกรรมทางน้ำมีความหลากหลาย					
4.2.8 เครื่องเล่นกิจกรรมทางน้ำมีความปลอดภัย					
4.2.9 มีอุปกรณ์ช่วยชีวิตเพียงพอต่อจำนวนผู้เล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ					
4.2.10 สาธารณูปโภคพื้นฐาน (ไฟฟ้า, น้ำประปา) มีคุณภาพ ใช้การได้ดี					
5. บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff)					
5.1 ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่					
5.1.1 จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ					
5.1.2 เจ้าหน้าที่มีความสุภาพในการให้บริการ					
5.1.3 เจ้าหน้าที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานให้บริการ					

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด (5)	มาก (4)	พอใช้ (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
5.1.4 เจ้าหน้าที่มีการแต่งกายที่ถูกต้อง และมีความเรียบร้อย					
5.1.5 เจ้าหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ					
5.1.6 เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ หรือตอบข้อซักถามเป็นอย่างดี					
5.1.7 เจ้าหน้าที่มีการให้คำแนะนำ (เอกสารหรือป้ายประกาศหรืออื่น ๆ) อย่างชัดเจน					
5.2 ด้านการให้บริการของบุคลากรที่ให้บริการในแพฟักแรมและที่เกี่ยวข้อง					
5.2.1 จำนวนบุคคลากรมีเพียงพอต่อความต้องการของผู้มารับบริการ					
5.2.2 บุคลากรมีความสุภาพในการให้บริการ					
5.2.3 บุคลากรมีความพร้อมในการปฏิบัติงานบริการ					
5.2.4 บุคลากรมีการแต่งกายที่สุภาพและมีความเรียบร้อย					
5.2.5 บุคลากรดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ					
5.2.6 บุคลากรมีการให้คำแนะนำ (เอกสารหรือป้ายประกาศหรืออื่น ๆ) อย่างชัดเจน					
6. ความปลอดภัย (Safety)					
6.1 แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของท่าน					

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด (5)	มาก (4)	พอใช้ (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
6.2 มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยในบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว					
6.3 เจ้าหน้าที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉิน					
6.4 เจ้าหน้าที่มีการแสดงวิธีการใช้เครื่องเล่นต่าง ๆ รวมถึงวิธีการใช้อย่างถูกวิธี ก่อนให้นักท่องเที่ยวดำเนินกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ					
6.5 แพ้ที่พักรวมมีความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและสัตว์ป่า					
6.6 มีป้ายเตือนภัยตามบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ อย่างเพียงพอ					
6.7 มีหน่วยพยาบาลจัดเตรียมไว้สำหรับเจ็บป่วยและอุบัติเหตุ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง แบบประเมินค่าถ่วงน้ำหนัก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT)
 เกี่ยวกับการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพคเกจที่พักแรมที่เป็นมิตร
 ต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา
 จังหวัดเชียงใหม่

แบบประเมิน

แนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพคเกจที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 ในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้ เรื่อง การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพคเกจที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา จากท่านในฐานะเป็นบุคคลสำคัญที่จะให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ศึกษา ซึ่งเป็นงานเชิงวิชาการ ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบในแง่ลบหรือเกิดความเสียหายแก่ท่านผู้ให้ข้อมูลแต่ประการใด ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบคำถามทุกข้อในแบบประเมินนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบคำถามทุกข้อในแบบประเมินนี้

แบบประเมินฉบับนี้มีทั้งสิ้น 3 ประเด็นหลัก คือ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล
 2. การกำหนดค่าถ่วงน้ำหนัก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่ (SWOT)
 3. การพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพคเกจที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่
- โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ช่องว่างผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาในการตอบแบบประเมินเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้ข้อมูล

1.1 เพศ

- ชาย
- หญิง

1.2 ระดับการศึกษาสูงสุด

- ประถมศึกษา
- มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
- อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- ปริญญาตรี
- ปริญญาโท
- ปริญญาเอก
- อื่น ๆ โปรดระบุ

1.3 ตำแหน่ง

- ผู้บริหารหรือผู้แทนภาครัฐที่เกี่ยวข้อง
- ผู้บริหาร หรือผู้แทน องค์กรภาคเอกชน
- อาจารย์ / นักวิจัย / ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวจากสถาบันการศึกษา
- ผู้ประกอบการ
- อื่น โปรดระบุ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเชิงอ่อนแม่ังัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา
จังหวัดเชียงใหม่ (SWOT)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเชิงอ่อนแม่ังัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา
จังหวัดเชียงใหม่ (SWOT)

สภาพแวดล้อม	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
จุดเด่น-จุดแข็ง (Strength)					
1. เขื่อนแม่ังัดสมบูรณ์ชล เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ที่มีสำคัญทางด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด เชียงใหม่					
2. แพที่พักแรมในเขื่อนแม่ังัดสมบูรณ์ชลมี ทัศนียภาพที่สวยงาม ถือว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ที่สำคัญและมีชื่อเสียงเหมาะสมแก่การพักผ่อน หย่อนใจสำหรับนักท่องเที่ยว					
3. แพที่พักแรมในเขื่อนแม่ังัดสมบูรณ์ชลมี กฎหมายที่คุ้มครองทั้งในด้านสิ่งปลูกสร้าง ยานพาหนะ มลพิษ การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ อุทยาน และการอนุรักษ์ ซึ่งมีการบูรณาการใน หลายหน่วยงาน					
4. การเดินทางจากอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ไป ยังเขื่อนแม่ังัดสมบูรณ์ชล ถนนอยู่ในสภาพที่ สมบูรณ์และสะดวกในการเดินทาง					

สภาพแวดล้อม	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
จุดเด่น-จุดแข็ง (Strength)					
1. บริเวณโดยรอบของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล มีความสมบูรณ์และสวยงามของธรรมชาติ รวมไปถึงความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาเป็นสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวได้					
2. แพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลมีความหลากหลายของกิจกรรมทางน้ำให้นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนได้เลือกเล่น					
3. การบริการด้านที่พัก ด้านร้านอาหาร และกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวที่หลากหลาย ที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกได้ตามความต้องการ					
4. แพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลมีที่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ส่งผลให้ทัศนียภาพของธรรมชาติในบริเวณโดยรอบคงความสมบูรณ์และสวยงาม					
5. เจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติศรีลานนา และพนักงานของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ มีความพร้อมในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน					

สภาพแวดล้อม	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
จุดอ่อน/ข้อด้อย (Weakness)					
1. เชื้อนแม่จืดสมบูรณ์ชลเป็นอ่างเก็บน้ำที่สำคัญที่ใช้ในการเกษตรของชุมชนโดยรอบเขื่อน ส่งผลให้มีหลายหน่วยงานในการควบคุมการใช้ประโยชน์ในด้านการท่องเที่ยว					
2. ทรัพยากรทางธรรมชาติได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวทำให้เกิดความเสื่อมโทรม					
3. การสึกหรอของโครงสร้างแพที่พักผ่อนที่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว					
4. การเปลี่ยนแปลงของคุณภาพน้ำในเขื่อนแม่จืดสมบูรณ์ชล					
5. ต้นทุนในการผลิตพลังงานสีเขียวที่มาจากธรรมชาติมีราคาสูงเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพที่ผู้ประกอบการแพที่พักผ่อนได้รับ					
6. บุคลากรในการให้บริการนักท่องเที่ยวและให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ					
7. แพที่พักผ่อนบางแห่งยังมีข้อจำกัดของเวลาในการใช้งานพลังงานไฟฟ้าสำหรับนักท่องเที่ยว					
8. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อการจัดการการท่องเที่ยวและที่พักแรมในรูปแบบแพ					

สภาพแวดล้อม	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
จุดอ่อน/ข้อด้อย (Weakness)					
1. ความเปราะบางของทรัพยากรทางธรรมชาติ ในบริเวณโดยรอบที่ยากต่อการพัฒนากิจกรรม นันทนาการทางน้ำต่าง ๆ					
โอกาส (Opportunity)					
1. มีการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนจาก ทรัพยากรทางธรรมชาติ ในการให้บริการในแพที่ พักผ่อน					
2. บริเวณโดยรอบอุทยานแห่งชาติศรีลานนาซึ่ง เป็นที่ตั้งของแพที่พักแรมมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก อย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของ นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3. การเพิ่มขึ้นของศักยภาพทางการแข่งขันใน ด้านการบริการของแพที่พักแรม					
4. การให้ความสำคัญและการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในบริเวณโดยรอบของเขื่อนแม่งัด สมบูรณ์ชล					

สภาพแวดล้อม	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
โอกาส (Opportunity)					
1. แนวโน้มการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพ และนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเกิดการเรียนรู้มากขึ้น					
2. กระแสการอนุรักษ์ธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทยตื่นตัวสูง					
3. การพัฒนาเส้นทาง การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวของภาครัฐในจังหวัดเชียงใหม่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
4. มีวัฒนธรรมประเพณีที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ และให้ความสำคัญกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
5. ยุคปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีซึ่งก้าวสู่สังคมออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ ส่งผลให้การเข้าถึงการจองแพคเกจทัวร์ หรือหาข้อมูลทางการท่องเที่ยว เชื่อมโยงจัดสมบุรณ์ชลเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย					
อุปสรรค (Threat)					
1. งบประมาณในการโปรโมททางการท่องเที่ยวของภาครัฐยังมีการส่งเสริมผู้ประกอบการที่น้อย ส่งผลให้ขาดการสื่อสารทางการตลาดที่ดี					
2. หน่วยงานทางการท่องเที่ยวขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักอย่างต่อเนื่อง					
3. มีงบประมาณในการพัฒนาที่จำกัด และต้องเลือกพื้นที่ที่จำเป็นที่สุดในการพัฒนา					

สภาพแวดล้อม	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
4. การความนิยมท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น จากกระแสทางสังคม และความบันเทิง					
5. กฎหมายอื่นบางฉบับขัดแย้งกับการจัดการของ อุทยานแห่งชาติ					
6. ภัยจากธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศของโลก ส่งผลให้ฤดูกาลทางธรรมชาติ เกิดการแปรปรวน ซึ่งส่งผลการทบทางตรงและ ทางอ้อมกับการท่องเที่ยวในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล					
7. คู่แข่งขันทางการตลาดพัฒนามาตรฐาน และสิ่ง ดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ในการเลือกใช้บริการ ส่งผลให้เกิดช่องว่างทางการตลาด					
อุปสรรค (Threat)					
1. ภาวะเศรษฐกิจโลกไม่แน่นอน เป็นสาเหตุทำ ให้นักท่องเที่ยวไม่เดินทางและใช้จ่ายน้อยลง					
2. ผลกระทบจากความวุ่นวายจากสถานการณ์ การเมือง และโรคระบาดในประเทศและ ต่างประเทศ					

ตอนที่ 3 ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักรวม
ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัด
เชียงใหม่ โดยจะมีการวิเคราะห์รวบรวมตัวแปรจำแนกการประเมินดังนี้

แนวทาง	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
1. การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management)					
2. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)					
3. กิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)					
4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)					
5. บุคลากรผู้ให้บริการ (Staff)					
6. ความปลอดภัย (Safety)					

1. แนวทางการพัฒนาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management)

องค์ประกอบ	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
1. แนวทางการจัดทำแผนป้องกันความเสี่ยงต่อการถูกทำลายของโครงสร้างความสมดุลระบบนิเวศจากมนุษย์ และการท่องเที่ยวของแพที่พักรวม					
2. แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีที่ประหยัดพลังงานหรือพลังงานทางเลือก และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ให้บริการ					
3. แนวทางการจัดกิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว					

องค์ประกอบ	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
4. แนวทางการกำหนดโครงสร้างของแพที่พัก แรม และกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ ไม่ให้ส่งผล กระทบเชิงลบ หรือส่งผลกระทบน้อยที่สุดต่อ สิ่งแวดล้อม					
5. แนวทางการสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น โดยการใช้ผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบจากชุมชน ท้องถิ่นในการให้บริการ					
6. แนวทางการตกแต่ง พัฒนาสภาพแวดล้อม ทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อม					
7. แนวทางการควบคุมคุณภาพของสิ่งแวดล้อม และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติบริเวณโดยรอบ เขื่อนแม่จันทน์ชลประทาน อุทยานแห่งชาติศรีลาน นา					
8. แนวทางการจัดการขยะ การจัดการอากาศ และเสียง การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่แหล่งน้ำ ธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ					
9. แนวทางสร้างระบบสื่อความหมายที่มี ประสิทธิภาพในการแนะนำการปฏิบัติตน เมื่อ ดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำในบริเวณ เขื่อนแม่จันทน์ชลประทาน					
10. แนวทางการเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมในการใช้ เป็นโครงสร้างสิ่งปลูกสร้างของแพที่พักแรม					

2. แนวทางการพัฒนาด้านความดึงดูดใจ (Attraction)

องค์ประกอบ	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
1. แนวทางการพัฒนาเส้นทางเดินป่า ชมธรรมชาติ ส่องสัตว์ ในบริเวณโดยรอบเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล โดยใช้เรือเป็นส่วนหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยว					
2. แนวทางการอนุรักษ์ระบบนิเวศทางธรรมชาติ โดยรอบแพที่พักแรม เพื่อคงความสมบูรณ์ของธรรมชาติ					
3. แนวทางการอนุรักษ์ความสวยงามทางกายภาพและสภาพภูมิทัศน์ของทรัพยากรทางธรรมชาติโดยรอบแพที่พักแรม					
4. แนวทางการรักษาความเป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นเฉพาะทางกายภาพของแพที่พักแรมในเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล					
5. แนวทางการพัฒนากิจกรรมนันทนาการทางการท่องเที่ยวที่ได้สัมผัสกับเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่เน้นการอนุรักษ์และสัมผัสธรรมชาติโดยตรง					

3. แนวทางการพัฒนาด้านกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว (Activity)

องค์ประกอบ	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
1. แนวทางการพัฒนากิจกรรมนันทนาการทางน้ำ โดยปราศจากเครื่องยนต์ในการให้บริการนักท่องเที่ยว					
2. แนวทางการพัฒนาแพที่พักแรมและแพร้านอาหาร เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการและการท่องเที่ยว					
3. แนวทางการกำหนดมาตรฐานของเครื่องเล่นกิจกรรมนันทนาการทางน้ำเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการและการท่องเที่ยว					
4. แนวทางการพัฒนากิจกรรมพิเศษเพื่อประชาสัมพันธ์ยกระดับกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว					
5. แนวทางการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ด้านระบบนิเวศและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน					

4. แนวทางการพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

องค์ประกอบ	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
1. แนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในพื้นที่ ส่วนกลางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างมี ประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยต่อ ผู้รับบริการ					
2. แนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในพื้นที่ ส่วนกลางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างมี ประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยต่อ ผู้รับบริการ					
3. แนวทางการปรับปรุงป้ายสื่อความหมาย และ อุปกรณ์สื่อความหมายต่าง ๆ ในบริเวณเขื่อนแม่ จัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา					
4. แนวทางการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ใน ด้านการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในเหตุการณ์ ฉุกเฉิน					
5. แนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุและผู้พิการใน เขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลาน นา					
6. แนวทางการสนับสนุนในการพัฒนาบริการ ทางการท่องเที่ยวจากภาครัฐ					

5. แนวทางการพัฒนาด้านบุคลากรผู้ให้บริการการท่องเที่ยวของแพ็คเกจทัวร์ (Staff)

องค์ประกอบ	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
1. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริการของบุคลากรในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					
2. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริการของบุคลากรในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					
3. แนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้ให้บริการนักท่องเที่ยวในเชียงใหม่					
4. แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศสำหรับรับผู้ให้บริการทางการท่องเที่ยว					
5. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริการของบุคลากรในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					
6. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริการทางการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการและบุคลากรทางการท่องเที่ยวในเชียงใหม่					
7. แนวทางจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ					
8. แนวทางการจัดสรรเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว					
9. แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านทักษะในการช่วยเหลือและปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้รับบริการจากอุบัติเหตุในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการทางน้ำต่าง ๆ หรืออาการป่วยฉุกเฉินของผู้รับบริการ					

องค์ประกอบ	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
10. แนวทางการสร้างทัศนคติที่ดีต่องานบริการ					
11. แนวทางการพัฒนาเทคนิคในการให้บริการเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการทางการท่องเที่ยว					

6. แผนงานโครงการด้านความปลอดภัย (Safety)

องค์ประกอบ	คะแนนความสำคัญเร่งด่วน				
	น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5
1. แนวทางการกำหนดมาตรฐานของเรือรับ-ส่งนักท่องเที่ยว เพื่อความปลอดภัยจากการขนส่งนักท่องเที่ยวทางน้ำ					
2. แนวทางการพัฒนาความปลอดภัยของท่าเรือในการรับ - ส่งนักท่องเที่ยว					
3. แนวทางการสร้างแบบประเมินในการตรวจสอบความพร้อมใช้งานของแพที่พักแรมและกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบ					
4. แนวทางการพัฒนาขีดความสามารถและความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว					
5. แนวทางการพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในเขื่อนแม่จันทสมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา					

ภาคผนวก จ ภาพกิจกรรมการลงพื้นที่

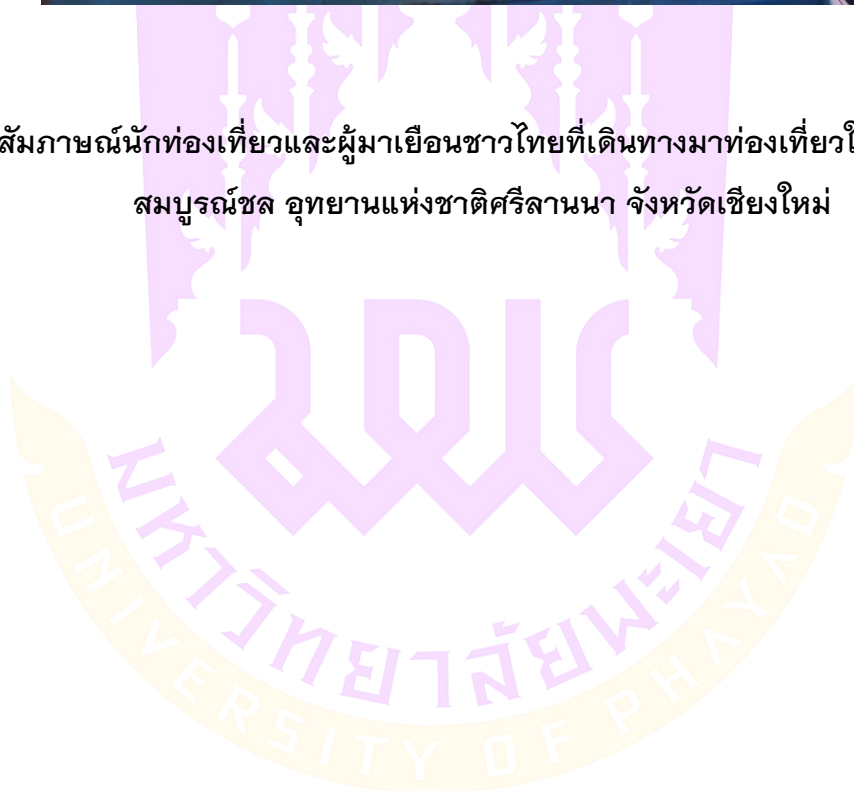
การเก็บข้อมูลการวิจัยโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview)

การเก็บข้อมูลการวิจัยโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview)

การสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเขื่อนแม่งัด
สมบูรณ์ชล อุทยานแห่งชาติศรีลานนา จังหวัดเชียงใหม่

การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ครั้งที่ 12 ประจำปีการศึกษา 2562

ลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการและหน่วยงานของอุทยาน

การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกลุ่มย่อย (Focus Groups)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	พงศธร กองคำ
วัน เดือน ปี เกิด	14 กันยายน 2534
สถานที่เกิด	จังหวัดกาฬสินธุ์
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2559 บช.บ. (การจัดการการท่องเที่ยว), มหาวิทยาลัยพาร์อีส์ เทอร์น, จังหวัดเชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	104/4 ถนนชัยสุนทรสงเปลือย ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000
ผลงานตีพิมพ์	<p>พงศธร กองคำ, ฤทัยภัทร พิมลศรี และกรัณธ์รัตน์ คະวัตติกุล. (2565), แนวทางการพัฒนาการบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ พระยาวิชัยวิชัย ครั้งที่ 11. (หน้า 1686-1693). พระยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.</p> <p>พงศธร กองคำ, ฤทัยภัทร พิมลศรี และกรัณธ์รัตน์ คະวัตติกุล. (2662). บริบทและศักยภาพบริการทางการท่องเที่ยวแพที่พักแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่. ใน การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ครั้งที่ 12. (หน้า 201-211). อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.</p>